

መልመኝ 3 / ረገሱ /

ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዎ እነጋገሮች አሟሉ

1. ለምቶ መቻል _____
 ሀ. ለእግዚአብሔር ይመቻል
 ለ. በንጉሥ ያምራል
 ሐ. ለፍርድ ይመቻል
 መ. በደሃ ያምራል
2. ረዥምና ቀፋፋ _____ ::
 ሀ. ሲሔድ ፈፋ ሰፈፋ ሐ. ሲሔድ ቀርፋፋ
 ለ. ገደልና ፈፋ መ. ይከብዳል
3. ሩዋጭና በራሪ _____ ፈረፈ
 ሀ. ብልጥና ሐ. ንፋግና
 ለ. ሰነፍና መ. ሞኝና
4. ራሱን ለተሳጩ _____ ::
 ሀ. ባርኔጣ ሐ. ነጠላ
 ለ. ጥምጣም መ. ፈቱን ለነጩ
5. ሲሻሩ ከላሽ _____ ::
 ሀ. ሲሾሙ አመልካች
 ለ. ሲሞቱ ወራሽ አይታጣም
 ሐ. ሲሾሙ ፈራጅ አይታጣም
 መ. ሲጎርሱ ቀዳሽ አይታጣም
6. _____ ሲከር ይበጠላል::
 ሀ. ሲመዘት ይላባል ሐ. ሲሞላ ይፈላል
 ለ. ሲላላ ይረግባል መ. ሲለዩት ይጠብቃል
7. ላይማኖት መተርጎም _____ ::
 ሀ. ላይጽፋ ማረም ሐ. ላያም ማገም
 ለ. ላይሰሉ መተለም መ. ላያርሙ መከርም
8. ራሱ ላይጠና _____ ::
 ሀ. ጉተና ሐ. ለው ማገም
 ለ. ቁመና መ. ከለማና
9. ራት ቢንቁ _____ ::
 ሀ. አንድ እጅ ይለቃለቁ ሐ. አይለቃለቁ
 ለ. ይጠነቀቁ መ. መልሱ የለም

10. ረዥም ጦር ባይወጉበት _____ ::
 ሀ. ይፈክሩበት ሐ. ያባርሩበት
 ለ. ያሰፈራሩበት መ. ሀ እና ሐ መልሱ ይሆናሉ
11. ሰው ለወደደው _____ ::
 ሀ. ይሞታል ሐ. ዘንጋዳ ጤፋ ነው
 ለ. ሙከቱን ያርዳል መ. ሁሉም መልሱ ነው
12. ረባዳ ቤቱ _____ ማሰቱ
 ሀ. ጮሌ ለ. ሞኛሞኝ ሐ. ሰነፍ መ. ገራም
13. ራሱ ተከናጎበ _____ ::
 ሀ. ሙርጥ ገልበ ሐ. ሌብነት
 ለ. ሱሪውን አሰጥፎ መ. መልሱ የለም
14. ራሱ ተላጭቶ ወለባ _____ ::
 ሀ. ልባልባ ታጥቆ አዛባ ሐ. ቤት ሳይሠሩ እንጋባ
 ለ. ጩቤው ሳይኖር ሰገባ መ. ማሰት እግብቶ ጡት ልጥባ
15. ሰታቦካ ውላ _____ ::
 ሀ. ቆመጠጠ ለ. ባንኮላ ሐ. ባተላ መ. ፈላ
16. ሲመትሩለት _____ ::
 ሀ. ይለብሰሰ ሐ. ይነጭ
 ለ. አኩሩዳው ይከት መ. ይቀድ
17. ሰው ከራብው _____ ::
 ሀ. አይመርጥም ካገኘው ሐ. ርሰቱን ይሸጣል
 ለ. ጥራቱን አያየው መ. የሰይፍን ሰገባ ይበላል
18. ሳይሠሩ ማግኘት _____ ::
 ሀ. ሳይጸድቁ ገነት ሐ. ሳይጸድቁ እምነት
 ለ. ሳይጸድቁ ሥርየት መ. ሳይጸድቁ ጸሎት
19. _____ የሰው ልጅ ብድር::
 ሀ. ያላንዳች ግርግር ሐ. ያላንዳች ጥርጥር
 ለ. ሳይውል ሳያድር መ. መካፈሉ ላይቀር
20. ሳይታደሉ አይገዙ _____ ::
 ሀ. ሳያርሱ አይቀምሱ ሐ. ሳይገዙ አይጠዙ
 ለ. ሳያውቁ አይገዙ መ. ሳያልዩ አይጠዙ
21. ሰነፍ እረኛ _____ ::
 ሀ. ገሳ አቅፎ ይተኛ ሐ. ካጥር ሥር ይተኛ
 ለ. የሰው ዳተኛ መ. መልሱ አልተሰጠም

22. ሰይጣን ሰወዳጁ _____ ።
 ሀ. ብቅ ይላል ካመዱ ሐ. ቅርብ ነው
 ለ. ይደግላል በጁ ሀ. ድርብ ነው
23. ሰማይ አገራ _____ ወንበራ።
 ሀ. ምድር ሐ. እግዳሚ
 ለ. ኮከብ ሀ. መልሱ አልተሰጠም
24. ሰምቶ መቻል _____ ይመቻል።
 ሀ. ለሌሌ ሐ. ለድሃ
 ለ. ለእግዚአብሔር ሀ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
25. ሰላ የእናቷን _____
 ሀ. ትባላ ለ. ታጠፋ ሐ. አትረሳ ሀ. ትረሳ
26. ሰባት ወልዶ _____ ።
 ሀ. ማንዛረጥ ሐ. ዕቃ ቤትነት
 ለ. መገልፈጥ ሀ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
27. ሰነፍ ሰው ናቁ _____ ሰው ሣቂ
 ሀ. ጎበዝ ለ. ብልጥ ሐ. ሞኝ ሀ. መልሱ የለም
28. ሰነፍ ሲኮራ _____ ይታጠቃል።
 ሀ. ድንጋይ ለ. ጎራዴ ሐ. ማጭድ ሀ. ጦር
29. ሰነፍ ቢመክሩት _____ ቢወቅጡት።
 ሀ. ቡና ሐ. ጌሾ
 ለ. ውኃ ሀ. ሁሉም መልስ ነው
30. ሰነፍ _____ ያበዛል።
 ሀ. ጉራ ለ. ማልቀሰ ሐ. በዓል ሀ. መልሱ የለም
31. ሰንበሌጥ ለቤት _____ ለባለቤት።
 ሀ. ገንዘብ ለ. ዕዳ ሐ. አጥር ሀ. ቀሚሰ
32. ራት _____ አይለወጥም።
 ሀ. በዕዳ ለ. በይሉኝታ ሐ. በሰው ሀ. በዳረጎት
33. ሬሳ ባልጋ _____ ።
 ሀ. በሽተኛ ባልጋ ሐ. ጥሬ በመንጋጋ
 ለ. በሽተኛ በእንቡላንሰ ሀ. መልሱ የለም
34. ሰነፍና _____ ከወደ አፋ-
 ሀ. ሞንጎ ሐ. ጠርመሰ
 ለ. ቆንጆ ሀ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ

35. ሰኔ መቃጠሪያ _____ መገናኛ
 ሀ. ሆቴል ለ. ግንቦት ሐ. ቤት ሀ. ሕዳር
36. ሰው ማንን ያህላል _____ ።
 ሀ. እራሱን ሐ. የተናገረውን
 ለ. ንደኛውን ሀ. መልሱ የለም
37. ሰው _____ እይታየውም።
 ሀ. የኋላው ሐ. ማጅራቱ
 ለ. የወደፊቱን ሀ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
38. ሰይጣን ቢያረምም _____ ይመሰላል
 ሀ. ቆንጆ ለ. መልካም ሐ. ክፉ ሀ. ባህታዊ
39. ሲሆን በውድ _____
 ሀ. ሳይሆን በልምምጥ ሐ. ሳይሆን በግድ
 ለ. ሳይሆን በእማላጅ ሀ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
40. ሰዶ ከማሳደድ _____ ።
 ሀ. እርፎ መቀመጥ ሐ. የያዙትን ማጥበቅ
 ለ. ሽጦ እርፍ ሀ. መልሱ የለም
41. ሲመክሩት አይመከር _____ ።
 ሀ. በነገር ይነከር ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 ለ. በደም ይነከር ሀ. መልሱ የለም
42. ሲማር _____ ።
 ሀ. ይመራመር ለ. ይደነቁር ሐ. ያስተምር ሀ. ይታሰር
43. ሰው በሰው ላይ _____ ላይ
 ሀ. ቅቤ በጨው ሐ. ሥጋ በሥጋ
 ለ. ወጥ በእንጀራ ሀ. ሁሉም መልስ ነው
44. ሰው በዘመድ _____ ።
 ሀ. ዱቄት በሙራ ሐ. እህያ በገመድ
 ለ. ዘመድ በዘመድ ሀ. አንበሳ በድርጊት
45. ሰውና ዓመሉ _____ ይኖራሉ።
 ሀ. ተከብብረው ሐ. ሳይኖናቁ
 ለ. ተዋውቀው ሀ. ሳይተዋወቁ
46. ሰው የተጠጋ _____ ።
 ሀ. ከሰይጣን የተጠጋ ሐ. ሰው ወጋ
 ለ. ያልፍለታል ሀ. መልሱ የለም

47. ሲሰርቀኝ ዐየሁት _____ ጠላሁት።
 ሀ. ሲሰጠኝ ሐ. ሲሥቅ
 ለ. ሲያመልጠኝ መ. መልሱ የለም
48. ሲበዛ _____ ።
 ሀ. ይመራል ሐ. ይጠፍጣል
 ለ. ይገነፍላል መ. ይከብዳል
49. ሲያጡ እጅ _____ ።
 ሀ. ያጥራል ሐ. ላፍ ይጠናል
 ለ. ይለምናል መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
50. ሲጠባ ያደገ ጥጃ _____ ያጎራል።
 ሀ. ሲመቱት ለ. ቢከሰክሉት ሐ. ቢሰጡት መ. ቢይዙት

ለ. ለሚከተሉት ምሳሌያዊ አነጋገሮች ፍቺ የሚሆኑትን ምረጡላቸው

1. ሲያይ የሞተን ሲሰማ ቅበረው
 ሀ. አጥፊን እንዳላየ አይተህ አሰፈው
 ለ. አጥፊን አበረታታው
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ አልተሰጠም
2. ሰው እንደቤቱ እንጂ እንደገረቤቱ አያድርም
 ሀ. ጉትቻ ለጆሮ ጥሬ ለዶሮ
 ለ. ሰው ከመከረው መከራ የመከረው
 ሐ. ሰው እንደሀቅሙ አህል እንደቃረሙ
 መ. አማቱን ምታ ቢለው ሚሱቱን በየት አልፈ
3. ሲሮጡ የታጠቁ ሲሮጡ ይፈታል
 ሀ. ሲሸኝ ጢስ ወጋኝ
 ለ. አለባብለው ቢያርሱ በአረም ይመሰሱ
 ሐ. ሲያዝኑሉት ይነክሱ፣ ሲያወርዱት ያለቅሱ
 መ. ሲርበኝ ታንቅሁ፣ ሲጨንቀኝ ታንቅሁ
4. ራስዋን ሹሩባ ልትሠራ ሔዳ ፀጉሯን ተነጭታ መጣኝ።
 ሀ. አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል
 ለ. የቆጡን አወርድ ብላ የብብታን ጣለች
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
5. ሳያቃጥል በቅጠል
 ሀ. አረምን መንቀል ሥር ሳይሰድ ነው
 ለ. ልጅን መቅጣት በጠጉት
 ሐ. ይህች ባቄላ ያደረች እንደሆነ አትቆረጠምም
 መ. ሁሉም መልስ ነው

ሳይገድሱ ጎፈሬ፣ ሳያዳምጡ ወሬ
 ሀ. አያገባው ገብቶ አያወዛው ተቀብቶ
 ለ. አንበሳ ሳይገድሱ ቆዳውን ያሰማማሉ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም

ሰነፍ አረኛ ከሩቅ ይመልሳል
 ሀ. ሰንዝር ሲለቁለት ከንድ ፈለገ
 ለ. ሰው በየወንዙ ብዙ ነው መዘዙ
 ሐ. ሞኝ ወታደር ሚሱቱን ጥሎ መንደር
 መ. ልፋ ያለው በሕልሙ ዳውላ ይሸከማል

ሲያጌጡ ይመላለጡ
 ሀ. ለማጌጥ ሲባል ተመላለጠች
 ለ. ከመጠን ካለፈ መጥፎ ነው
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም

ሩቅ አሳቢ ቅርብ አዳሪ
 ሀ. ሩቅ ለመሔድ ስታስብ ቀረብ ብለህ እደር
 ለ. እንዳለቡት ላይሳካ ይችላል
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም

ራብን የማያውቅ ለተራብ አያዝነም
 ሀ. ራብን የማያውቅ ሰው ስስታም ነው
 ለ. ያልተቸገረ ተቸግሮ የማያውቅ ሰው ችግረኛ አይረዳም
 ሐ. ራብን የማያውቅ ሀብታም ነው
 መ. መልሱ የለም

ሐ. በ "ሀ" ሥር ላሉት ምሳሌያዊ አነጋገሮች በ "ለ" ክፍል ካሉት ጋር አዛምዱ.

	ሀ	ለ
1.	ራት የለህ ቢሉት ከወጡ አውጡልኝ አለ	ሀ. እውነትና ንጋት እያደር ይታያል
2.	ስም ይወጣ ከቤት ይከተል ንረቤት	ለ. ወኔሻ ሲበዛ በሽተኛ ይሞታል
3.	ሳይደውል ትዳብ	ሐ. ወንድምና፣ ወጥ ማለፊራሪያ ነው
4.	ርስት በሺ ዓመቱ ለባለቤቱ	መ. ከሆዱ ላይ ቁለል ያለበት ውሻ እንደልቡ እይጮህ
5.	ሳይደግስ አይጣላም	ሠ. ሳይሰሙ መናገር ከሐሜት ይቆጠራል
6.	ሴት በዛ ንመን ጠነዛ	ረ. ሳይጠፋት ይመጣል፣ ሳይዘፋት ይበቅላል
7.	ራስ ሲመለከት ነገር ሲያመልጥ	ሰ. ሳይጠግን አያለብርም
8.	ስምህ ማንው ላገር አይመኝ፣ ማን አወጣልህ ንረቢቶች	ሸ. ጅብ አማያውቁት እገር ሔዶ ቁርበት አንጥፋልኝ ያላል
9.	ስም ጥራ ቢሉት፣ እመት ዘይኗ	ቀ. ሲያልቅ አያምር ሰምን መልዕ ክ ያወጣዋል
10.	ራት የሌለው ቁስ እንደልቡ አይቀደለ	በ. ካፍ ከወጣ አፋፍ
11.	ሰው ሆኖ የማይበድል፣ ዕንጨት ሆኖ የማይጨስ	ተ. ቀለብ የሌለው ውሻ ጠዲቅ አምጡልኝ ይላል
12.	ሰው ለወደደው፣ ዘንጋይ ጤፋ ነው	ቶ. ውሻ በቀደደው ጅብ ይገባል
13.	ረዥም ሠር ሳይወጥበት ያሰፈራሩበት	ኀ. የወደዱትን ቢያጡ የጠሉትን ይቀላውጡ
14.	ሲያብል የተኛ፣ ሲጠፋት አይሰማም	ነ. ለሰው ሰው ነው ልብሱ
15.	ሰው ያለው፣ አርፍዶ ይሞታል	ኘ. የሴትና የቁስ ችኩል አያምርበትም
16.	ራስ ከተመለሰ፣ ነገር ካመለጠ	አ. ሠርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ
17.	ሳይጠፋት አቤት፣ ሳይልኩት ወደጌት	ከ. ሥጋ ቁጠር ቢሉት ጣፊያ አንድ አለ
18.	ሰው አሚባላ ቡዳ፣ እጉድጓድ ሆኖ ይጠብቃል	ወ. ምስጥ ከምድር ውሰጥ
		ዘ. ከወደፋ ወዲያ ገደሉ ሜዳ

ሸ

- ሸማ ለብሶ ስልቻ፣ በቅሎ ጭኖ ለብቻ
 - ሥራን በትክክል ካልሠሩት ለአሠራር ያስቸግራል
- ሸማ ማዋስ ለባላገር፣ በቅሎ ማዋስ ለወታደር
 - አጠቃቀሙን ለሚያውቅ መለጠት
- ሸማ በውኃ፣ ሰው በንሲሐ
 - ልብስ በውኃ እንደሚነጸ ኃጢያትም በንሲሐ ይነጸል
- ሸማ በየፈርጁ ይለበሳል
 - ሁሉንም እንደየጠባዩ ማስተናገድ
- ሸማኔ በመኑ ጠይብ በክሰሉ
 - ማንኛውም ሰው የሚታወቅበት ሞያ አለው
- ሸማኔ በድሩ፣ ጠይብ በመንደሩ
 - በየሥራው ባህርይ ይታወቃል
- ሸማኔ ድውሩን፣ ባለሥልጣን ክብሩን
 - ሲነኩበት አይወድም
- ሸማን በውኃ፣ ሰውነትን በንሲሐ
 - ማንጸት ይቻላል
- ሸማን ጠምዞ ያስጧል፣ አህልን አላምጦ ይውጧል
 - ነገርን በሚገባ ማገናዘብ ይገባል
- ሸምበቆ በመርዘሙ ምስሶ አይሆንም
 - የአንድ ነገር ይዘት ወሳኝ ነው
- ሸርመጣ ስታረጅ አቃጠሪ ትሆናለች
 - የተለመደ ባህርይዋን ለሌሎች ለማስተላለፍ
- ሸርመጣን የወደደ ልብሱን ጥሎ ያበደ
 - ከሌተኛ አዳሪ ጋር የተወዳጀ ሕይወትን ያበላሻል
- ሸኒ ቤት አያደርስም
 - ከንቁ ልፋት
- ሸኒና ጥላ ቤት አይገባም
 - በውጪ ይቀራሉ
- ሸክላ ቢጥሉት ገለባ
 - ሸክላ ከእጅህ ከወደቀ እንክትክት ያላል
- ሹመት ላወቀው ይከብዳዋል፣ ላላወቀው ያሳብደዋል
 - ሹመት ከባድ ኃላፊነትን ይጠይቃል
- ሹመት ሲገኝ፣ ዘመድ አይገኝ
 - አልጋው ሲገኝ ባሉ አይገኝ
- ሹመት ሺህ ሞት
 - ሹመት ከባድ ኃላፊነትን ይጠይቃል

ሹመት በተርታ፣ ሥጋ በገበታ

- ሁሉም እንደየማዕረጉ

ሹመትና ቁመት አይገኝም በግኞት

- አንድም ከደግ ተወለድ አንድም ከደግ ተጠጋ

ሹመትና ቁመት፣ ከልኩ አያልፍም

- ምን ብትይክም ከተወሰነለት መጠንና ወቅት አያልፍም

ሹመት የለመደ ሠንዝ ዳር ይጠርዳል

- የውጋውና የደንጋዩ ቻቻታ የሕዝብ አቤቱታ ይመሰለዋል

ሹም ሰላሳ፣ እዘዘ

- ሹም አድርጎልኝ ካለ ማንም እንቢ አይለውም

ሹም ሰሹም ያጠርሳል፣ ጉም ተራራ ያሰብሳል

- ሁብታም ለሁብታም ይጠቃቀሱ፣ ድሃ ለድሃ ይለቃቀሱ

ሹም ሰሹም ይጎራረሳል፣ ድሃ ለድሃ ይለቃቀሳል

- ሁብታም ለሁብታም ይጠቃቀሱ፣ ድሃ ለድሃ ይለቃቀሱ

ሹም መክሰሰ፣ ወዳጅ ማረሰ አይቸግርም

- ችግሩ የሚመጣው ከወደኋላ ነው

ሹም ሲቆጣ ማር ይዞ እደጅ፣ ደለ ሲለው ማር ይዞ ከደጅ

- ባለሥልጣን ገጸ በረከትን ይወዳል

ሹም ሳይለፈልፍ፣ ይደፈድፍ

- ሥልጣን ስላለው የፈለገውን ማድረግ ይችላል

ሹም በግምት ቀባሪው ሃምሳ፣ የሹም ልጅ ሲሞት መቶ ሃምሳ

- ሹሙ ሲሞት ማን ያየኛል ልጅ ሲሞት ግን ከሹሙ አንዳች ነገር መጠበቅ

ሹም ነገር ሲፈልግ፣ የዶሮ ጥኛ አምጡልኝ ይላል

- አለታ ሲገዳ ሲያሰብ የሌለ ምክንያት ይፈጥራል

ሹምና ማር፣ እያደር ይከብዳል

- በሕዝብ ላይ እየተጫነ ይመጣል

ሹምና የጋማ ከብት፣ በጊዜ ይከተት

- ጠላት ስለሚኖረው እራሱን መጠበቅ አለበት

ሹምና ጥጥ እያደር ይከብዳል

- ቀሰ በቀለ አገዛዙ እየከበደ ይመጣል

ሹሩባ ልትሠራ ሐዳ፣ ጠጉሯን ተላጭታ ተመለሰች

- አተርፍ ባዶ አጉዳዩ

ሹክሹክታ የጠብ ሠለምታ

- አንድ ቀን ማገርሸቱ አይቀርም

ሹም ያዛል፣ ቁሰ ያናዝባል

- ሙሉ ሥልጣን አላቸው

ሺህ በመክረ፣ አንድ በወረወረ

- ያለውን ከወረወረ ቢለ አይባልም

ሺህ ቢታሉቡ ያው በገሌ ኣለች ደመት

- ሞልቶ ቢትረፈረፍ ከተለመደው ውጭ አይለጠኝም

ሺህ አውል ከሚሞት፣ ሺህ ይመት

- አውራ ሰው ለአገር ይበጃል

ሺህ ዝንብ፣ መሰብ አይከፍትም

- አቅመ ቢሰ ቢሰበሰብ መፍትሔ አያገኘም

ሺህ ያጭሽ፣ አንድ ያገባሽ

- ሁሉ ቢመኝሽ የሚያገባሽ ግን አንድ ነው

ሻማ እራሱ ነዶ፣ እራሱ ብረሃን ይሰጣል

- እራሱን እየገዳ ሌላውን ይጠቅማል

ሽል ከሆነ ይገፋል፣ ቂጣ ከሆነ ይጠፋል

- ውሎ አድር ምንገቱ መለየቱ አይቀርም

ሽመልና ዘንግ፣ ቁልና በግ

- ይመሳሰላሉ፣ ብዙ አይለያዩም

ሽማግሌ ላለ ምክር አይጠፋም፣ ጎልማሳ ላለ ላም አይነዳም

- ሽማግሌን ከምክር ከመለየት ከምግብ መለየት

ሽማግሌ በምክሩ አርበኛ በሰናድሩ

- ሁሉም በየሙያውና በየችሎታው ሲገኝ

ሽማግሌ ካለበት ነገር አይለረቅ ጎበዝ ካለበት በትር አይነጠቅ

- ሁሉም እንደየችሎታውና እንደየወውቀቱ ሲገኝ

ሽማግሌ ካለበት፣ ነገር አይናቅበት

- ሽማግሌ ሁሉን አስተካክሎ ያለማማል

ሽማግሌ ካልሞተ፣ ሥንዴ ካልሸተ

- ሥንዴ ካላሸተና ካልበለለ እንደማይታጨድ ሁሉ ሽማግሌ ካልሞተ ነገር አይበላሽም

ሽማግሌና ሰልቻ፣ ሳይሞሉ አይቆሙም

- ደጋፊ ያስፈልጋቸዋል

ሽማግሌና ጅብ፣ በበላባት ይገባል

- ጅብ በበላባት ለባት ጊዜ ይመሳሰላል

ሽማግሌን ከምክር፣ ከመለየት ከምግብ መለየት

- ሽማግሌ ዋናው ሥራ ምክር፣ ሐሳብ፣ ልምድ ማካፈል ስለሆነ ነው

ሽማግሌ ይገላግል፣ የተጠቃ አቤት ይላል

- የተጠቃ አቤት ባለ ጊዜ ሽማግሌ ይዳኛል ያስታርቃል

ሽሽት፣ ከአሉታ በፊት

- ታሞ ከመማቀቅ አስቀድሞ መጠንቀቅ

ሽበት እኖር ብዬ፣ መጥቻለሁ አለ

- ወቅቱን ጠብቆ ማንኛውም ነገር መከሰቱ አይቀርም

ሽታና ግማት፣ ላልሰሟ ማውራት

- ብዙም ጠቀሜታ የለውም

ሽንብራ፡ መኖር በመከራ

- የሽንብራ እርሻ ሥራ አለቸጋሪ ነው

ሽንኩርት አንድም በሉት ገማ፣ ደገሙትም ገማ

- መስማቱ አይቀርም ማንኛውም የታማ ነገር

ሽንኩርት የባሕሪውን፣ ይሸታል

- ልማደኛ የልምዱን አይተውም

ሸያጭ፣ ገዥን ይገምታል

- ማንነትህን ከሁኔታህ ማወቅ ይቻላል

ሸላ፣ በድፍን

- ጉዳዩ በምስጢር ይያዝ

ሸተልህን ወደ አራዊት፣ ቁጣህን ወደ ትዕግሥት

- ሸተልህን ወደ ሰገባህ፣ ቁጣህን ወደ ትዕግሥት

ሸተልህን ወደ አፎት፣ ቁጣህን ወደ ትዕግሥት

- ሸተልህን ወደ ሰገባህ፣ ቁጣህን ወደ ትዕግሥት

ቀ

ቀለም ሲበጠበጥ፣ ብዕር ቅረጹልኝ

- ጦር ሲመጣ ዛቢያ ቆረጣ

ቀለብ የሌለው ውሻ፣ ጣዲቅ አምበጦልኝ ይላል

- ራት የሌላት፣ ምሳ አማራት

ቀሊል አማት፣ ሢላ በትር አላት

- ክብሩን የማይጠብቅ ሰው ይቀረዳል

ቀላጅ፣ የሰይጣን ወዳጅ

- ቀልድ ሁልጊዜ ስብ ያስከትላል

ቀልድና ቅዠን፣ ቤት ያበላሻል

- በጊዜ መጫወት አይብህም

ቀሙን ላይቀር፣ ከነጫማቸው

- ተወሰደብን ማለታቸው ስለማይቀር ሁሉንም መውሰድ

ቀማኛና ሽፍታ፣ ጭለማና ማታ

- ይስማማሉ

ቀርቅሬ ወርጂ፣ ማር ስልብ፣ ማር ልከፍል

- በትንሽ ዕዳ ብዙ ልከፍል

ቀስ፣ በመቀስ

- ቀስ ብለህ ሥራ

ቀስ በቀስ፣ እንቁላል በእግሩ ይሄዳል

- ማንኛውም ሰው የሚሻሻለው ቀስ በቀስ ነው

ቀስ፣ እንዳይደፈርስ

- ቀስ ብለህ ሥራ

ቀስ፣ እንዳይፈስ

- ቀስ ብለህ ሥራ

ቀበሮ ናት የገጠሯ፣ ሚዳዳ ናት የለፈሯ

- ከሁኔታዎች ጋር ራስን ለማመገብ ሞክር

ቀበሮ የበሬ ቆለጥ፣ ይወድቅልኛል ብላ ስትከተል ዋለች

- የማይሆን የማይቻል ነገር ላይ ተስፋ ማድረግ ከንቱ ነው

ቀበቶ ለማፈኛ፣ ሰንሰለት ለማቆራኛ

- ማያያዣያ አለፈላጊ ነው

ቀበኛ ማሰሪያውን በልቶ ያሳጥረዋል

- ራሱ በራሱ ላይ ችግር ፈጠረ

ቀበኛ ከብት፣ ዋጋውን ያደርስ

- ጥፋቱ ከፍተኛ ይሆናል

ቀበሪ፣ በፈጣሪ

- ፈጣሪ ዓምላክ እያለ አልጩትም

ቀብረው ሲመለሱ፣ እግዜር ይማርዎ

- ጅብ ከሄደ ውሻ ጮኽ

ቀብሮ የሚመለስ፣ የሚመለስ አይመስለውም

- ነዋሪ የሚሞት አይመስለውም

ቀኑ የጨለመበት፣ መንገዱ ዘንግ ነው

- በጣም የተቸገረ ሰው መሔጃው ሁሉ ይጠብብታል

ቀና ሲታጣ፣ ይመለመላል ነጣጣ

- ደህና ሰው በሌለበት ቦታ ባለጌ ይሸማል

ቀናውን ብነግራት፣ ውልግድግዱን አለችኝ

- መልካሙን ብነግራት መጥፎውን መንገድ አላየችኝ

ቀን ሰው መስሎ፣ ማታ ጅራት አብቅሎ

- ጠባዩ ተለዋዋጭ ነው

ቀን ሲደርስ፣ አምባ ይፈርስ

- ሁሉም ያለጊዜው አይፈጸምም

ቀን ሲጥለው፣ ሁሉ ይጠላው

- ጊዜ ብዙ ነገር ያስከትላል

ቀንበር ታንቆ፣ ጣውንት ታርቆ፣ ምን ይሆናል

- ከሚጠሉት ከማይፈልጉት ጋር እንዴት ይኖራል

ቀን በበቅሎ፣ ማታ ቆሎ

- ከፍ ብሎ ኖሮ በደረጃ ዝቅ ማለት

ቀን ቢረዝም፣ ልብ ያደክም

- ተስፋ የጣለበት ቀን ፈጥኖ አይደርሰም

ቀን ቢቆጥሩ፣ ውሻ ቢጠሩ፣ ደረሰ በእግሩ

- አይሆንም አይመጣም የተባለ ነገር ጊዜውን ጠብቆ ይደርሳል

ቀን ባጀብ፣ ሌት በዘብ

- ከፍ ያለ ማዕረግ ያለው ሰው

- ቀንና ጩርቅ፣ እንደምንም ያልቅ
- ጊዜና ጩርቅ ላይታወቅ ያልቃል፣ ያልፋል
- ቀንና ጩርቅ፣ ያልቃል፣ ብልህ ያውቃል
- ብልህ ሰው ችግርን ታግሶ ያላልፋል
- ቀን አይጥለው፣ የቀለም ሠረገላ፣ አያለናክለው
- ራሱን የሚጠብቅ ጠንቃቃና ዐዋቂ ሰው ነው
- ቀን አይጥለው፣ ጠጅ አያለክረው የለም
- ሰው ሆኖ የማይቸገር የለም
- ቀን እስኪወጣ፣ ያሳቴ ገበሬ ያግባኝ
- እስኪያልፍ ያለፋል
- ቀን እንደ ተራዳ፣ ሌት እንደ ገድግዳ
- ለመከራ የጣፈው፣ ቢነግድ አያተርፈው
- ቀን ከሕዝብ፣ ሌት ከጅብ
- ቀን ከዳኛ፣ ሌት ከቀማኛ
- ቀን ከጣለው፣ ሁሉ ይጥለው
- ቀን የጣለውን ለውም ይጠለዋል
- ቀን ካልለቀሙ፣ ሌት አይቀሙ
- ሥራ በጊዜው ካልተሠራ ዋጋ የለውም
- ቀን የለጠው ቅል፣ ድንጋይ ይሰበራል
- ጊዜ የሰጠው ሰው ከማንም በላይ ነኝ ይላል
- ቀን የነደለበት፣ ጠገራ አይጥ ይበላዋል
- ጊዜ የጣለው ሰው በቀላሉ ይጠቃል
- ቀን ያልፋል፣ እስኪያው ግን ያለፋል
- ለጊዜው ያስቃይሃል እንጂ ማለፍ አይቀርም
- ቀን ይነዳ፣ እንደፍሪዳ
- ቀን የጣለው ማንም ወደፈለገው ይነዳዋል
- ቀንዱ ለማይ ጠቀስ፣ ጭራው ምድር አበስ
- ጠረገሱ ነው
- ቀንድ ካላት ላም፣ ጎዳ ትከፋለች
- ድሃ ለድሃ ይጨካከናል
- ቀንድ ገብቶ፣ ጅራት አይቀርም
- አንዱ ከገባ ሌላው መከተሉ የማይቀር ነው
- ቀንም ለረሩ፣ ግራም ሰረሩ፣ መገናኛው ከፋ
- በዚህም በዚያም ቢሉ መድረሻው እንድ ነው
- ቀይ መላሱ፣ ጥቁር እራሱ
- ለለው ሞት እነሰው
- ቀይና ወርቅ፣ ቢብለጩለጭ ያልቅ
- ተወዳጅ ሰው ሳይለላች ይሞቃል
- ቀይ እንደበርበሬ፣ ጥፋ እንደብርሌ
- ዛላው፣ ወዘናው ያማረ

- ቀድሞ፣ ሰኞ አለመሆን ነው
- ያለመቀደም ጥፋ ነው
- ቀድሞ ነበር እንጂ መጥኖ መደቆስ አሁን ምን ያደርጋል ድስት ጥዶ ማልቀስ
- ቀድሞ ነበር መጠንቀቅ አሁን ማዘን አያስፈልገም
- ቀድሞ ያሸተውን ወፍ ይበላዋል፣ ቀድሞ የተናገረውን ሰው ይጠላዋል
- ቀደም ቀደም ማለት ጥፋ አይደለም
- ቀዶ ያለበሰ፣ ቆርሶ ያጎረሰ
- ጥፋ ወዳጅ ነው፣ የሚረሳም አይደለም
- ቀጥኝ ቢያዩኝ፣ ጅማት ለመኑኝ
- መክላቴን አይተው ናቁኝ
- ቁልቢጥ የላት፣ ቁና አማራት
- እራት የላት ቁርስ አማራት
- ቁመህ ተከራከር፣ ዙሪህ ተመሳክር
- የነገር ውሉ ማለረጃ ሲገኝለት ነው
- ቁም ነገረኛ መምሰል፣ የተለመደ ዓመል
- ሰው መሳይ በሽንጎ
- ቁም እንዳላማ፣ ጥብ እንደጫማ
- በማንኛውም ሁኔታ ውስጥ ራሱን አጠናክረህ ተገኝ
- ቁራ ሲነጣ፣ አህያ ቀንድ ያውጣ
- የማይቻል ነገር
- ቁራ፣ ስሙን ይጠራ
- አንዳንዱ የራሱን ነውር ይገልጣል
- ቁርበት ምን ያንቋቋሃል ቢሉት፣ ባያድሰኝ ነው እንጂ፣ የነጋራት ወንድም ነበርኩ አለ
- በወገንና ባለፉት ሁኔታዎች መመካት
- ቁርባን፣ ውጭ ክርስትና
- ክፉና ባንን በየተራ
- ቁርጥ ያጠግባል፣ ተስፋ ያቃልላል
- የለም ያሉት ለማኝ የሰጡት ያህል ነው
- ቁና ለመስፈሪያ፣ ብርብራ ለማስከሪያ
- መሣሪያ ለተገቢው ነገር መጠቀሚያ ነው
- ቁንጥጫ፣ ይሻላል ከግልምጫ
- ከክፉ ንግግር ዱላ ይሻላል
- ቁንጫ መሐድ ሳትማር፣ መዘለል ተምራለች
- የጎላው ወደፊት
- ቁንጫ ሞኝ ናት፣ ቀን ትበራለች፣ ተለቃቅማ ታልቃሰች
- ራስን ለአደጋ መስጠት አይገባም
- ቁንጫ በበላ፣ ዳውላውን በዱላ
- ያጠፋው እያለ ያላጠፋውን መምታት

ቁጠና ብበጩ፣ እልማችሁ ፍጩ

- መቆጣትና መበላጩት እይገባም

ቁጥቋጦ ሲያደግ ዛፍ ይሆናል

- ከፍተኛ ደረጃ ለመድረስ ከትንሽ ነገር በመነሳት ነው

ቁጥቋጦ፣ ያለ ዛፍ አይሆንም

- ለትንሹ ሞገስ የሚሆነው ትልቁ ነው

ቁጭትና መረቅ፣ ለጊዜው ይጣፍጥ

- ንዴት ለችግር ይዳርጋል

ቁጭትና መጠጥ፣ ለጊዜው ይጣፍጥ

- ንዴት ለችግር ይዳርጋል

ቁፍ ቁፍ ያሰኘሽ እንደ ቁብ ዶሮ፣ ለመከራ ላሳርሽ

- ለትንከወከዊ መከራ እንዳይደርሱብሽ

ቁል ሲረገመት፣ የመረቁት ይመበለዋል

- ክፉውንና በጎውን መለየት ያስቸግረዋል

ቁልጎ፣ ለብቻው ስደበው፣ አራሱን በአደባባይ እንዲለድብ

- ሞኝና ቆቅ በራሱ ይናገራል

ቁልን እንድ ጊዜ ስደበው ሲሰደብ ይኖራል

- የራሱን ጉድ ያበጀ እየመሰለው ለሁሉም ስለሚያወራ

ቁል አይሙት፣ እንዲያጫውት

- ያዘናናል ያጫውታል

ቁል ከልገበበት እይወጣም

- ነገን አያሰብም

ቁል ያገኘው ፈሊጥ፣ ውሻ የደፋው ሊጥ

- ቁል ያማረለት እየመሰለው ያገኛትን ነገር ሲደጋግም ይኖራል

ቁምህን እትርዣ፣ የወደቀ እንዣ

- የወደቀ አንሱ የሞተን አትርሱ

ቁም ይዞ አሱት፣ ሳል ይዞ ለርቆት

- ሁሉን ነገር በጥንቃቄ ሥራ
- ከጸሎት በፊት የልብ ገጽህና ያስፈልጋል

ቁም ይዞ አሱት፣ ጭድ እዝሎ ወዘት

- ሁሉን ነገር በጥንቃቄ ሥራ
- ከጸሎት በፊት የልብ ገጽህና ያስፈልጋል

ቁጡ የቆለለ ውሻ፣ እንደልቡ እይጮህም

- ፈለ ያለበት ዝላይ አይችልም

ቁጥ ቢወድል፣ ፈሰ እያደን

- መወፈር ጥቅም የለውም

ቁጥ ቢያብጥ፣ ልብ አይሆንም

- ውፍረት ወኔ እይሆንም

ቁጥኛም ከውርዶ፣ ይማከራል

- በባህርይ የሚመሳሰሉ ይፈላሉጋሉ

ቁጥኛም ከውርዶ፣ ይውላል

- በባህርይ የሚመሳሰሉ እብረው ይኖራሉ

ቁጥ ገልቦ ተከናንቦ

- ራስ ተከናንቦ፣ ሙርጥ ገልቦ

- ወገኛ

ቃልህ ሳይዘጋ፣ እግርህ ሳይዘረጋ

- ሳታርፍ /ሳትሞት/

- ከንድህን ሳትንተራብ

ቁሱም ዝም፣ መጽሐፉም ዝም

- ሁሉም ጸጥ አሉ እለተያየት የሚለጥ ጠፋ

ቁስ ለትዛዜ፣ ፍቅር ለሚዜ

- ሁሉም በየሙያው ቢውል

ቁስ ምን ይሻል ጠላ፣ ነገር ምን ይሻል ቸላ

- መተው ነገራን ከተተው

- እይቶ ማለፍ

ቁስና ጉብ፣ እያዩ እሳት ይገባሉ

- ለሌሎች ጥቅም መሥዋዕትነት መክፈል

ቁስ ኤረክሰን መምህሩ፣ እናት አያስቀብሩ

- የእናትን ውለታና ጥቅም መረዳት

ቁስ እበር፣ እረመኔ ከማኅበር

- ቁስ ከበርቆም በመጸለይ ቤተሰቡን ጸበል ያረጫል

ቁስ ካናዘዘው፣ ዕድሜ ያናዘዘው

- ሰው ከመከረው መከራ የመከረው

ቁስ ካፈረሰ፣ ዲያቆን ከረከሰ

- ብርሌ ከነቃ እይሆንም ዕቃ

ቁስ ያዘዘህን አርግ፣ ቁስ ያረገውን አታርግ

- የእነሱን ባህርይ አትከተል

ቅል በአገሩ፣ ድንጋይ ይሰብራል

- ውሻ በሰፈሩ አንበላ ነው

ቅልና ድንጋይ ተማቶ፣ ሉሌና ጌታ ተሟግቶ፣ የማይሆን ነው ከቶ የማይቻል ነገር ነው

ቅልውጥ እሳስቦ፣ ይጥላል ከዘመቻ

- አንድ ነገር ላይ በማተኮር ሌላውን ሳያስተውሉ አደጋ ውስጥ ይዘፍቃል

ቅመሙ የበዛበት ወጥ፣ አይፋጅ እይከመጥጥ

- ከልክ ያለፈ ነገር አይጥምም

ቅማል በጥፍር ቢድጧት፣ ራስ ደህና አለች

- ዋናው ደህና ከሆነ ሌላ ሌላው ብዙ ጉዳት አይኖረውም

ቅማል ከአካላት፣ ምሥጢር ከቤት

- የሁሉም ነገር መነሻው ከውስጥ ከቤት ነው

- ቅማል ውኃ ውረጃ ቢሏት፣ ስንኳሰስ መቼ ልደርሰ
- እቅምን ማወቅ ትልቅ ነገር ነው
- ቅርብ ያለ ጠበል፣ ልጥ ይነከርበታል
- ነቢይ በሀገሩ አይከበርም
- ቅርናታም ለቅርናታም፣ ስንቡሴ ስንቡሴ ይባላል
- ቢጤ ከቢጤው ይውላል
- ቅርንጫፍ እንደዛፋ
- ከጨዋ የተወለደ ጨዋ፣ ከባለጌ የተወለደ ባለጌ
- ቅቤ ሻጭ፣ ድርቅ ያወራል
- ቅቤውን ለማስወደድ ሲል ብዙ ያወራል
- ቅቤ ተነጥሮ ለመብላት፣ ያባት የእናት
- ያባትና የእናትን ሀብት ለማግኘት እንዲህ ቀላል አይደለም
- ቅቤና ቅልጥም፣ ወዴት ግጥምጥም
- በፍጹም አይመሰሉም
- ቅቤ እንጣራቱ እያለች፣ መቅመቆ ማሸቴን ምታት መተት
- የምጣዳ እያለ፣ የእንቅቡ ተንጣጣ
- ቅቤ ይፍሰሱ፣ ከገንጭ አይተርፍ
- ሁሉን ባንድ ጊዜ መፍጀት
- ቅናት ያደርሳል፣ ከምት
- ቀናተኛ ከሁሉ ጠበኛ
- ቅናት ጥናት፣ አይገናኝም ከእናት ካባት
- የሚቀና ለው ከቤተሰቡ ጋርም አይካካንም
- ቅና ያለው በእናቱ ብልቅ ይቀናል
- በከንቱ ተጨነቅ ተጠበብ ያለው
- ቅን በቅን ከማገልገል፣ ፊት ለፊት ማውደልደል
- ከሠራተኛው ይልቅ እውደልዳዮች ይጠቀማሉ
- ቅንቡርሰ የት ትሔዳለህ? መተማ፣ ትደርሳለህ ልብማ
- የእንካሣ ልቡ ኢየሩሳሌም ነው
- ቅንነት፣ ለነፍስ መድኃኒት
- እግዚአብሔር የሚወደው ነገር ነው
- ቅዝምዝም ሲወረወር፣ ንገበስ ብለህ እሳልፈው
- የሚመጡበህን ነገር በትዕግስት እና በብልሃት እሳልፈው
- ቅዝምዝም ወዲያ ፍየል ወዲያ
- የማይገናኝ ሐላብ
- ቅገርት ተፈርቶ፣ ሳይተኛ አይታደርም
- እሳሳታለሁ ብለህ ሥራህን አትተውውም
- ቅቡም የምንኩስና ነው
- የሚሆን ይመስላል ግን አይሳካም
- ቆላና ደጋ፣ እመቤትና አልጋ
- ቆላና ደጋ እንደሚራራቁት እመቤትና አልጋ አይራራቁም

- ቆሎ ለዘር፣ እንደደ ለድግር
- ለተባለው ዓላማ ሊውል የማይችል የማይሆን
- ቆሎን ቢቆረጥሙት እንጂ፣ ቢያሹት አያልቅ
- ማንኛውም ሥራ በስልት ሲሠራ ይቀላል
- ቆማጣ ቤት፣ አንድ ጣት ብርቅ ነው
- ድሃ ቤት ጎመን የተቀቀለ እለት ጭፈራ ነው
- ቆማጣ ብለው ያው ቁምጥና ነው፣ ሌላ ምን ይመጣል አለ
- አካፋን አካፋ እንጂ ሌላ ምን ይሉታል
- ቆማጣን ቆማጣ ካላሉት ገብቶ ይፈተፍታል
- ባለጌን ባለጌ ካላሉት ያስቸግራል
- ቆሩ መቀበሪያው ያው ፈሩ
- ሩቅ አይሔድም፣ እዚያው እቅርቡ ይገኛል
- ቆሩ በማን ምድር ትለፋ
- መሔጃ፣ መድረሻ የለህም
- ቆርሶ ያላገረሱትን፣ ቀዶ ያላለበሱትን፣ ብላቴና፣ ማዘዝ አይገባም
- ምንም እስተዋጽዖ ባላደረጉበት የባለቤትነት ስሜት ሊኖር አይገባም
- ቆቅ ወዲህ፣ ቅዝምዝም ወዲያ
- ግንኙነት የሌለው ጉዳይ ተፈጸመ
- ቆቅና ባላገር በራሱ ያወራል
- የራሱን ገመና ራሱ ይገልጠዋል
- ቆንጆና እሸት አይታለፍም
- ሁሉም የሚሻው የሚፈልገው ነገር
- ቆዳ ሲወደድ፣ በሬህን እረድ
- ለማንኛውም ወቅቱን ማወቅ ተገቢ ነው
- ቆጥሮ የማይሰጥ ሌባ፣ ቆጥሮ የማይቀበል ሌባ
- መተማመን ሊመጣ የሚችለው ግልጽነት ሊኖር ነው
- ቋንጧና ባለሚል ላያር አይቀርም
- እስው ቤት እየሠራ የሚያበላጭ ነገር የማይገጥመው የለም

መልመጃ 4 / ሸ, ቀ /

- ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገር አሟላ
1. ቀይ እንደበርበሬ፣ ጥጥ እንደ _____
ሀ. ብርሌ ለ. እሞሌ ሐ. አገሬ መ. ጥሬጥሬ
 2. ሽመልና ዘንግ _____ በግ
ሀ. ራሴ ለ. ብልጥና ሐ. ቁልና በግ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 3. ሹምና ጥጥ _____
ሀ. እያደር ይከብዳል ሐ. እያደር ያንብዳል
ለ. እያደር ያስገፋል መ. መልሱ የለም
 4. ቀላጅ _____ ወዳጅ
ሀ. የመልአክ ለ. የሰይጣን ሐ. የጥሩ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
 5. ሹክሹክታ _____ ወለምታ
ሀ. የአፍ ሐ. የጠብ
ለ. የእግር መ. ሁሉም መልስ ነው
 6. ሽሽት _____ በሬት
ሀ. ከመጠቃት ለ. ላይሆን ሐ. ላይደርበ መ. ከሉሉታ
 7. ሸኒና _____ ቤት አይገባም
ሀ. ቅደኛ ለ. ጥሳ ሐ. ከንቁ መ. ቤት
 8. ቀስ _____
ሀ. ላይቀደስ ሐ. እንዳይፈስ
ለ. ላይደፈርስ መ. ሁሉም መልስ ነው
 9. ቀን ባጀብ _____ በዳብ
ሀ. ነገ ለ. አቻምና ሐ. ዘንድሮ መ. ቤት
 10. ቀን በበቅሉ _____
ሀ. ማታ ቆሎ ሐ. ማታ አሸሽገዳሜ
ለ. ማታ ራማ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
 11. ሹም ያዳል _____ ያናዝዳል
ሀ. ዳኛ ለ. ፓሊስ ሐ. ቄስ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 12. ሽማግሌ በምክሩ _____
ሀ. ዳኛ በተግሳጽ ሐ. ወረኛ በጠሩ
ለ. አርበኛ በሰናድሩ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ

13. ቀሙን ላይቀር _____
ሀ. ከነቁራቁንቦው ሐ. ከነሜማቸው
ለ. እስከመጨረሻው መ. ከነ ካልሲያቸው
14. ቀን ካልለቀሙ _____
ሀ. ሌት አይቀሙ ሐ. ከሰው አያገኙ
ለ. ሌት አያገኙ መ. መልስ የለውም
15. ቀን እንደተራዳ፣ ሌት _____
ሀ. እንደመሬት ሐ. እንደግርግዳ
ለ. እንደ ምንጣፍ መ. ሁሉም መልስ ነው
16. ቁጥ ቢወድል _____ አያድን
ሀ. ከሞት ሐ. ከቅዘን
ለ. ከፈሰ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
17. ሹማኔ በድሩ _____ በመንደሩ
ሀ. ውሻ ለ. ድመት ሐ. ጠይብ መ. እሀያ
18. ቄስ ለነዳዜ _____
ሀ. ፍቅር ካገር ልጅ ሐ. ፍቅር ለሚዜ
ለ. ሥጋ ያለ አዋዜ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
19. ቁጥ ቢያብጥ _____ እይሆንም
ሀ. ለቀለብ ለ. ውበት ሐ. ልብ መ. መልሱ የለም
20. ቅማል ከአካላት _____ ከቤት
ሀ. ምስጢር ሐ. ምክር
ለ. ምግብ መ. ሁሉም መልስ ነው
21. ሺህ በመከረ _____
ሀ. ሰው መስከረ ሐ. ዛርጨሜ መከረ
ለ. ዘመድ አበደረ መ. አንድ በወረወረ
22. ሽማግሌ ካልሞተ _____
ሀ. ሠርተው አይበሉ ሐ. መንደር ሰላም አይሆን
ለ. ሥንዶ ካልሸተ መ. መልሱ የለም
23. _____ እግርህ ሳይዘረጋ
ሀ. ሐላብህ ሳይዘነጋ ሐ. ከንድህ ሳይፍታታ
ለ. እጅህ ሳይፍጋ መ. ቃልህ ሳይዘጋ
24. ቁጥ ገልቦ _____
ሀ. ፍሜ ለ. ተከናንቦ ሐ. ጨዋታ መ. መጎታ

5. ቃልሀ ሳይዘጋ እግርሀ ሳይዘረጋ
 ሀ. ሳትደክም ሐ. ሳትሞት
 ለ. ሳታረጅ መ. ሳትሰለገግ
6. ቆማጣን ቆማጣ ካላሱት ገብቶ ይፈተፍታል
 ሀ. ቆማጣ ደፋር ነው
 ለ. ቆማጣ ከጨብጠህ ቆማጣ ትሆናለህ
 ሐ. ባሰኔ ሰው ብልግናው ካልተነገረው አጉል ነገር ይሠራል
 መ. ባለጌ በብልግናው ይሰደባል
7. ቄሱም ገም መጸሐፉም ገም
 ሀ. ሁሉም ክፉ ሆነ ሐ. አስተያየት የሚሰጥ ጠፋ
 ለ. ሁሉም ገምታ አበዘተ መ. ሐ እና ለ መልስ ይሆናሉ
8. ቀጥኜ ቢያዩኝ፣ ጅማት ለመነኝ
 ሀ. አሾፋብኝ ሐ. አከበሩኝ
 ለ. ናቁኝ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
9. ቀና ሲታጣ ይመለመላል ጎብጣ
 ሀ. ሥራን መሥራት ከሰው ተማከሮ ነው
 ለ. ደህና ሰው በሌለበት ቦታ ባለጌ ይሾማል
 ሐ. ቀና ከአገር ከጠፋ አገር ይጠፋል
 መ. መልሱ የለም
10. ሾላ በድፍን
 ሀ. ወሬው ባደባባይ
 ለ. ምስጢሩን ከአንድ ሰው ጋር
 ሐ. ጉዳዩን በምስጢር ያዝ
 መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ

መልመጃ 4 ሸ. ቀ

ሐ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አዛምዱ

1. ቂጡ የቆሰለ ውሻ እንደልቡ አደራህም	ሀ. ታም ከመማቀት አስቀድሞ መጠንቀቅ
2. ሹመት ሲገኝ ዘመድ እይገኝ	ለ. የወደቀ እንቦ የሞተን እትርቦ
3. ሸሽት ከኡኡታ በራት	ሐ. ውሻ በሰፈሩ እንበሳ ነው
4. ቀለብ የሌለው ውሻ፣ ጣዲቅ እምጡልኝ ያላል	መ. አልጋው ሲገኝ ባሉ እይገኝ
5. ቅል በእገሩ ደንጋይ ይሰብራል	ሠ. ረሰ ያለበት ዝላይ እይኛልም
6. ሹተልህን ወደ አራዊት፣ ቁጣህን ወደ ትዕግሥት	ረ. ጅብ ከሐይ ውሻ ራህክ
7. ቂምህን እትርባ፣ የወደቀ አንባ	ሰ. ቀን ከላኛ ማታ ከቀማኛ
8. ቀን ከሕዝብ ሴት ከጅብ	ሸ. ራት የሌላት ምሳ እማራት
9. ሽማግሌና ጅብ በበላበት ይገባል	ቀ. ሹተልህን ወደ ሰገባህ ቁጣህን ወደትዕግሥት
10. ቀብረው ሲመለሱ እግዜር ይማርዎ	ሰ. ጅብ በበላበት ሰባት ጊዜ ይመላለሳል
11. ቀለም ሲጠባበቅ፣ ብዕር ቅረጹልኝ	ተ. ጦር ሲመጣ፣ ዛሬያ ቆረጣ
12. ሹመት ለሹም ያወርሳል፣ ጉም ተራራ ያለብሳል	ቸ. አተርፍ ባይ እጉዳይ
13. ሹርባ ልትሠራ ሐይ ጠጉሯን ተነግቶ ተመለስኝ	ኀ. ሀብታም ለሀብታም ይጠቃቀሱ፣ ደሃ ለደሃ ይለቃቀሱ
14. ቀን ከጣሰው ሁሉ ይጥለው	ኃ. እስኪያልፍ ያለፋል
15. ቀዶ መላሱ፣ ጥቁር እራሱ	ኘ. ለተሾመ ይመሰክሩለት ለተሻረ ይመሰክሩበት
16. ቀን እበኪወጣ፣ የእባቴ ገበሬ ይገዛኝ	አ. እራት የላት፣ ቁርስ እማራት
17. ቂም ነገረኛ መምለል፣ የተለመደ ንመል	ከ. ለሰው ሞት እነሰው
18. ቁልቢጥ የላት ቁና እማራት	ኸ. ሞኝና ቆቅ በራሱ ይናገራል
19. ቂልን ለብቻው ለደበው፣ እራሱን በእደባባይ እንዲላይብ	መ. ራሰ ተከናንቦ፣ መርጥ ገልቦ
20. ቂጥ ገልቦ ተከናንቦ	ዘ. ለው መላይ በሸንጎ
21. ቂሰ ካፈረሰ ዲያቆን ከረከበ	ኸ. ለው ከመከረው መከራ የመከረው
22. ቅርናታም ለቅርናታም፣ በንቡሌ በንቡሌ ይባባላል	የ. በጤ ከሲጤው ይውላል
23. ቂሰ ካሳዘዘው፣ ዕድሜ ያናዘዘው	ደ. ብርሌ ከነቃ እይቻም ዕታ
24. ቅቤ እንጣራታ እያለች፣ መቅመቆ ማሸብን ምታት መታት	ጀ. የምጣዱ እያለ የእንቅቡ ተንጣጣ
25. ቅንቡርስ የት ትሐዳለህ? መተማ፣ ትደርባለህ ልብማ	ገ. የእንካሳ ልቡ እየሩሳሌም ነው

በሁለት በትር አይማቱ፣ በሁለት ዳኛ አይሟገቱ

- ሁሉም ነገር ሥርዓት አለው

በለምለም (በለለለ) ምሳሌ፣ ኮሽሽላ በላሁ አለች አሁያ

- በዘዴ የምፈልገውን አደረዱ

በሉት አለቀ ፈጠት ደቀቀ

- ባዶ ቀረ አለቀ

በላይ በላይ ያጎርባታል፣ የበላችው ያበገባታል

- በላይ በላይ የሆነ ነገር ጥቅም የለውም

በል በል ይላሉ፣ ሲፈርዱ፣ ጣል ጣል ይላሉ፣ ሲያርዱ

- ያዋክቡት ነገር

በልብ አምኖ፣ በእፍ መንኖ

- በልብ የታሰበውና በእፍ የሚነገረው ሲለያይ

በልተው ከጨረሱ፣ ከመኝታ ይነሱ

- ጅብ ከሔደ ውሻ ጮኽ

በልተው ካልጠቡ እርፍ፣ ወልደው ካላቱ አነር

- በሥርዓት ያላሳደጉት ልጅ ችግር ይፈጥራል

በልቶ መጠጥ ያጣ፣ ተበድሱ ፍርድ አጣ

- የፍትሕ መታጣት

በልቶ እንዳንበሳ፣ ተኝቶ እንደሬሳ

- ሐሳብ የሌለው፣ የተሟላለት

በልቶ የማይመርቅ፣ ገብቶ ወጥቶ የማይጠይቅ

- ለተደረገለት ወለታ የማይውል ጥሩ እይደለም

በልቶ የማይበርደው፣ የበው ነገር የማይከብደው፣ አንድ ነው

- ምንም ቢሆን በው ይሉኝታ አለው

በልቶ የከላ፣ የነገሩትን የረሳ

- ዝንጉ ለው አይረባም

በልቼ እንደአንበሳ፣ ተኝቼ እንደሬሳ

- ሁሉ ነገር የተሟላልኝ

በል ያለው የበላላው፣ ተው ያለው የአተተው

- ሁሉም እንደየራሱ ሁኔታ የሚፈጸም

በልጅ ቆዳ፣ የተቀበረ የለም

- መጨነቅ የለብኝም

በልጅነት ወደ ገዳም፣ በእርጅና ወደ ዓለም

- የተገላበጠሽ ሥራ

በልጅነት ያልተወለደ ልጅ፣ በአባቱ ተዝካር ፊኛ ይለምናል

- እንኳን ሊጦር ይጠራል

በልጅ አመካኝቶ፣ ይበላል አንገቶ

- በለበቡ መምሬ ተሳቡ

በሐምሌ በነሐሴ፣ ቀረቸልኝ ነፍሴ

- የችግራ ጊዜ አለፈ

በሐምሌ ወጫፎ፣ በለኔ እርከፍክፎ

- ቀስ በቀስ ሁኔታው እየከበደ መሔድ

በሐምሌ ጤፍ ይዘሩ፣ ቤት ይሠሩ

- ቆቅ ወዲህ ቅገምገም ወዲያ

በመልካም፣ አንገት እንቅርት

- በጥሩ ነገር ላይ እንከን

በመረጡት ዳኛ ቢረቱ፣ በቆረጡት በትር፣ ቢመቱት በማን ያጉተመትም

- በመጀመሪያ መጠንቀቅ ነው እንጂ በራሱ ጥሩት ማዘን አይቻልም

በመሰለው ይናገራል፣ ከበላው ይበላል

- እንደልቡ ነው የሚያድረው

በመስታወት ቤት የሚኖሩ አይወራውሩ

- በቀላሉ ሊበላሽ የሚችልን ነገር በእንክብካቤ መያዝ

በመስከረም የሚያብድ፣ በለኔ ሱሪውን ከፍ ከፍ ያደርጋል

- ከሁኔታው ያለታውቃል

በመስከረም ጤዛ እንኳን አባቴ ጥጃ አልገዛ

- ቀርቀረ ወርጂ ማር በልስ ማር ልከፍል

በመሸታ የተገዛ ጦር፣ ቢወረውሩት ከድፍድፍ

- አይተማመኑበትም

በመከሩት ምክር፣ በሸመቂት ጦር

- ተንኮል ሠሪውን ያጠፋዋል

በመዘንከው ሚዛን፣ በሰፈርከው ላዳን

- አንተው ባነሰኸው አንተው ተጎዳህ

በመጀመሪያ የመቀመጫዬን፣ አለች ዝንጀሮ

- መጀመሪያ እራሴን

በመጠቃቀም የቆመ ፍቅር፣ አይውል አያድር

- ጥቅም ሲቀር መፍረሱ አይቀርም

በመቅ ውኃ የታጠበ፣ በለው ገንዘብ የተቸረ

- አምጡ ድገሙኝ ይላል

በሚያዚያ ጎመን የዘራ፣ ክረምቱን ሁሉ በላ

- ሁሌ ቀደም ብለህ ከተዘጋጀህ አትራብም አትጠቃም

በማር ላይ ወተት፣ ሲረባም ቢለባም

- አይገኝም እንጂ ከተገኘ መልካም

በማር አጠገብ ውኃ ጥገብ

- በለበቡ መምሬ ተሳቡ

በማታየው፣ አጅህን አታድርሰው

- ራሱን ጠብቅ

በማን ላይ ተቀምጠሽ፣ እግዜርን ታሚያለሽ

- እኔ እየረዳሁ እኔን ታማለህ

በማያድሩበት ቤት፣ አያመጥሹበት

- በጊዜ ተነስተው ይሂዱ

በምን በላህ በሳማ፣ ባይፈጅህማ

- ካልፈጅህ፣ ካልገዳህ እሉማ ጥሩ ነበር

በምን ተነሳ በጣቁሳ ምን በጣቁሳ በዳጉሳ

- እርሱ በርሱ የሚደጋገፉ

በምንቸት ጠላ ታፈላ፣ ከጎረቤት ትጣላ

- የማይጠቅምን ተግባር አትፈጽም

በምን የተነሣ፣ ይህ ሁሉ ጠባሳ

- እንዲሁን አይተህ ከእንዲሁ ተማር

በምድር መጠቅጥት፣ በሰማይ መጠየቅ

- ምድር ላይ የሠራሽው ግፍ በሰማይ ያስጠይቅሃል

በምድር ዓለም፣ አለገንዘብ የለም

- ገንዘብ ካለ በሰማይ መገንድ አለ

በምድር እይቀር ብድር

- እንደሥራህ ብድርህ ይከፈልሃል

በምድር ድንበር፣ በሴት ከንፈር

- ዋናው መከለያና መታፈሪያ ነው

በምግባሩ እይታውቅ ማማሩ

- በሚሠራው ሥራ ውበቱ አይታወቅም

በምጥ በጣሽ፣ በአንግዴ ልጅ አልጣሽ

- ምንጊዜም ከኔ ጋር ሁኚ

በምኝ ክምር፣ ዝንጀሮ ልጅዋን ትዳር

- ብልጦቹ በምኝ ንብረት ይጠቀማሉ

በምኝ ክንድ የከንዶ፣ ጉድጓድ ይለኩበት

- አራሱ የማይደፍረውን ነገር ሌላ ሰውን አደፋፍረው ጎል ማበገባት

በረጅም ጦር ባይወጉበት፣ ያስፈራሩበት

- ወንድምና ወጥ ማስፈራሪያ ነው

በራቸውን ከፍተው፣ ሰውን ሌላ ይላሉ

- በጨለማ እየሄዱ ጅብን ነገረኛ ያደርጋሉ

በራ ሆይ፣ ሣሩን እየሀና፣ ገደሉን ሳታይ

- እባላ ብዬ ተበላሁ፣ ምንው ሳልበላ በቀረሁ

በራ ሲያረጅ፣ ከጥጃ ጋር ይውላል

- ያለበታው ወደኋላ መጓተት

በራ በመቶ፣ ያውስ የት ተገኝቶ ምድር በዶሮ፣ ያውስ ማን ገብሮ

- በሌለ ነገር ላይ ትኩረት ማድረግ

በራ በጭብጥ ተገዛ ቢለው፣ ያላበካ ከወደት ያገኛል አለው

- ቅድሚያ ዝግጅት ያላደረገ ይቸገራል

በራ ተገሾካሽኮ ቀንበር፣ ገበሬ ተቸካችኮ ከድንበር

- በድንበር አካባቢ ችግርና ንትርክ እይቀርም

በራና ሌት፣ ካገርህ መሬት

- ሁሉ ነገር በእገር ያምራል

በራና በራ መከፋ፣ ቀንበር ሰበሩ

- ራስን ከችግር ለማውጣት የሚደረግ ጥረት

በራ አርዶ በበለት፣ ከብት አርብቶ በበረት

- ሁሉንም በሥርዓቱ ሲይዙት ይጠቅማል

በራ እንኳ ሰው፣ በፈረሰ ያንራል

- በመድ ሰውን ይደግፋል

በራ ከአንጀቱ እንጂ፣ በአንገቱ አያበብም

- ሰው ጠግቦ ከበላ ሥራውን በሚገባ ይሠራል

በራ ከጎለበተ፣ አሽከር ሰነበተ

- የሚጠቀምበትን መሣሪያ በእግብቱ የያዘ ይመሰገናል

በራ ካራጁ፣ ይውላል

- ሰው ሳያውቀው ከባላንጣው ይውላል

በራ ወደአገሩ፣ ይበባል

- ለሀገርህ መቆርቆርህ አይቀርም

በራዎች ተረት ለመዱ፣ ዝም ብለው እንዳይጠመዱ

- ወሬ ብቻ ሆነ ሥራውን ትተውት

በራ ያርሳል፣ ምርቱን አህያ ያፍሳል

- በጨው ደንደብ በርበሬ ተወደበ

በራ ግዙ ግዙ፣ እንድ አሞሌ ላይገዙ

- መካሪው ብዙ ደጋሬ ግን የለም

በርቁ አሞታለሁ ታንቄ

- ሥራ ላይ ሊውል የማይችል

በርበሬ በገዛ አጁ ገብቶ ይፋጃል

- በገዛ አጁ ነገር ፈልጎ ችግር ገጠመው

በርበሬ ታልፈጅ፣ ጠበቃ ታረጅ

- በሚፈለግበት አገልግሎት ላይ ሊውል አይችልም

በርበሬና ሚጥሚጣ፣ ሥጋና ቋንጣ

- ሁሉም ለየቅል ነው

በርበሬ አይሆን ዕጣን፣ ነገር አይሆን ሥልጣን

- ያለበታው ያደረጉት ነገር ጠቀሜታ የለውም

በርቦ ያበድራል፣ በቁና ያስከፍላል

- ሰግብግብ ነው

በርናበ ላይገዙ ካባ

- መነሻ ነገር ሳይዙ የተሻለ ነገር መመኘት

በርጥብ አያቃጥሉ፣ በሰማንያ አይቀጥሉ

• በማይሆን ነገር ተቀባይነት በሌለው ነገር ላይ አታተኩር በሰለ እንብላ፣ በለገ እንዝራ

• ሁሉም ነገር በወቅቱ ቢከናወን ጥሩ ነው

በሰላም ጊዜ አለሁልህ፣ ያላሉት በመከራ ጊዜ ቢጠብቁት አይገኝም

• በሰላም ጊዜ ካልሆኑት፣ በችግር ወቅት አይሆንም

በሰላም ጊዜ ያልሞከሩት፣ በመከራ ጊዜ ልሞክርህ ቢሉት አይሆንም

• በሰላም ጊዜ ካልሆኑት በችግር ወቅት ቢጠብቁት አይገኝም

በሰማንያ የተረታ፣ መሃል አገዳውን የተመታ

• ሕገ የወሰነው ተወሰነ ማለት ነው

በሰማንያ ያለቀ፣ በዐሐይ የደረቀ

• በሕግ የተወሰነ ጉዳይ ተመልሶ አይነሳም

በሰማንኛው ተማክር፣ በሳልከው ተመተር

• በተዋዋልከው ውል መሠረት የሚወሰንብህን ተቀበል

በሰማይ የለም ጸጸት፣ በአባት የለም ቅጣት

• ያለቦታው እንዳች ነገር መጠበቅ አይገባም

በሰም ያጣበቁት ጥርስ፣ ቢያኝኩበት አያደቅ፣ ቢስቁበት አያደምቅ

• እንክን ያለበት ነገር ግልጋሎቱ ጥሩ አይደለም

በሰበቡ፣ መምሬ ተሳቡ

• ትንሽ ቆሎ ይዘህ ወደ አሻሮ ተጠጋ

በሰባት ዓመቷ፣ ብትሠራ፣ አንገት ልብስ

• ጊዜዋን ጨርሳ ውጤቱ የማይረባ ሆነ

በሰባት ዓመታቸው እንዳይማሩ፣ ሰባት ዓመት ይደናቆሩ

• በማይሆን ጉዳይ ላይ መከራክር ትርፋ ድካም ነው፣ ውጤት የለውም

በሰኔ ካልዘሩ በጥቅምት ካልቀሙ፣ እህል አይገኝም በድንበር ቢቆሙ

• በጊዜውና በወቅቱ ካልሠሩ ውጤት የለውም

በሰኔ ዘርን ይዘሩ፣ ቤትን ይሠሩ

• በጊዜውና በወቅቱ የተሠራ ሥራ ውጤት እለው

በሰኔ የገሰገሰ፣ ላማቱ ያገለገለ

• በጊዜውና በወቅቱ የሠራ እንኳን ሰራቡ ለሁሉም ይተርፋል

በሰንበት ላይ ደብረዘይት፣ በሥጋ ላይ አምት

• ተዳራራቢ ነገሮች ተከሰቱ

በሰው፣ ላይ ቄስ

• መሥራት ላይችሉ ሌላው ሲሠራ ማናናቅ

በሰው ልጅ ይሥቁ፣ በራስ ልጅ ግን ያፍሩ

• የራስ ልጅ ሲያጠፋ ያሳፍራል በሰው ልጅ ላይ ግን ሥቀው ያልፋሉ

በሰው ምድር፣ ልጁን ትድር

• በሰው ገንዘብ ትደግሰበት

በሰው ቁስል፣ ዕንጨት ሰደድበት

• ጨካኝ ነው

በሰው ቁጣ፣ እጅዋን ትቃጣ

• በሰው ገንዘብ ለመጠቀም ሞክረች

በሰው ቡሃቃ፣ አሟጦ አይጋገርም

• ይሉኝታ መኖር አለበት

በሰው አገር ማግኘት፣ ጳር ገብቶ ዘፈን

• በሰው ህገር ብታገኝም ደስታ የለም

በሰው አገር፣ አለመናገር

• እንደልብ መሆን አይቻልም

በሰው ፊት እይባሉ፣ በዐሐይ አይኮበልሉ

• በሚታወቅ ነገር ላይ መዋሸት አይቻልም

በሰጡበት አገር፣ ለምኖ ማደር፣ የማይመች ነገር

• ህብት ባገኙበት፣ በተከበሩበት አገር ቢከሰሩ እርዳታ መጠየቅ ያላፍራል

በሰፈሩት ላዳን፣ በመዘኑት ሚዛን

• ያው የሠራኸው በጎም ሆነ ክፉ ሥራ ይጠብቅሃል በሰፈሩት ቁና፣ ሳይሰፈሩ አይቀሩም

• ሰውን ቢተናኮሉ ተመልሶ መጎዳቶት አይቀርም

በሰፈድ ያበጣ፣ በእንቅብም ያሰጣ፣ እኩል ሰኩል ወጣ

• ያሰውም የሌለውም የችግሩን ጊዜ እኩል እለፋት

በሴት የክበረ፣ ከእግዜር የተማከረ

• ለትዳሯ ቀና የሆነች ሴት ያጋጠመው ዕድሰኛ ነው

በሌትና በውኃ፣ የማይርስ የለም

• ሴት ለቤተሰብ መድኃኒት ነች

በሰሰት የተመተረ ባጤይሙቱ የተከተረ

• አንዴ ችክ ያለ ማንም የማይመልሰው

በሰርቆት ከመክበር፣ ይሻላል ደህይቶ መኖር

• ሌባ ሆኜ ከሚያልፍልኝ ደህነቴ ይሻለኛል

በስተርጅና፣ መሽርና

• በዕለቱ በጊዜው ያልሆነ ነገር እያምርም

በስተርጅና፣ ድቁና

• በዕለቱ በጊዜው ያልሆነ ነገር እያምርም

በሺህ ዓመቱ፣ ርሰት ለባለቤቱ

• እውነትና ጎጋት እያደር ይታያል

በሽማግሌ የታረቀ፣ በሀሐይ የደረቀ፣ አስቀ ደቀቀ

• እንደ በሽማግሌ ከታረቅህ እርቁ አይበላሽም

በሽምብራው፣ ትል አለበት

• መጠርጠር አለብህ

- በሽሮ ላይ ቅቤ ተጨምሮ አማራጭ፤ በእሁድ ላይ በዓል ተጨምሮ ከበረ
- ያማራ፤ የተሰካ ሆነ
- በሽታውን የደበቀ፤ መድኃኒት የለውም
- ችግሩን ካልተናገረ ማንም አያውቅለትም
- በሽታውን የደበቀ፤ ሬሳው ይዘልቃል
- ችግሩን ካልተናገረ አስቀለት
- በቀና ልቦና፤ በንጹህ ሕሊና
- ሸር ላይኖር
- በቀን ብዛት እንቁላል በእግሩ ይሄዳል
- ቀስ በቀስ ማደጉና ትልቅ ደረጃ መድረሱ አይቀሬ ነው
- በቀኝ ቁሜ እንደክርስቶስ፤ በግራ ቆመህ እንደ ዲያቢሉስ
- ነገራችን ሁሉ የሚጣጣም አልሆነም
- በቁርበትም ያስጣ፤ በደላንም ያስጣ፤ እኩል ቀን ወጣ
- ያሰውም የሌለውም የችግሩን ጊዜ እኩል አስፋት
- በቂል ከምር፤ ዝንጀሮ ይማታበታል
- በቂል ንብረት ብልጦቹ ይጫወቱበታል
- በቃል ያስ ደረሳል፤ በጽሑፍ ያስ ይወርሳል
- በጽሑፍ ያለ ለብዙ ጊዜ ይቆያል
- በቅል፤ አንገት ይገባል
- እስኪሳካልህ ድረስ ታዛዥ መስለህ ታይ
- በቅሉ ማሰሪያዋን በጠሰጭ፤ በራስዋ አሳጠረች
- ሌላውን እንዳስሁ ሲሉ ጉዳት በራስ ላይ ይደርሳል
- በቅሉ፤ ሳይገዙ ኮርቻ
- የተገላቢጠሽ ነገር ተፈጸመ
- በቅሉ ሽንቲ አጠራ ብላ፤ ኃፍረቷን አሳየች
- ጥሩ አደርጋለሁ ብሎ መቸገር
- በቅሉ አባትህ ማንው ቢሉት፤ እናቴ ፈረሰ ነች እለ
- ያልበሳውን የሚያክክ
- በቅሉ እንደ ገሪው፤ ሕዝብ እንደመሪው
- ዋናውና ወሳኙ የሐገር መሪ ነው
- በቅሉ እንዳስገሩት፤ ዕውር እንደመሩት
- ዋናው የሚመራውና መንገዱን የሚያሳየው ነው
- በቅሉ እንዳስጋገሩ፤ ሎሌ እንዳስተዳደሩ
- ሁሉም ሰው እንዳስተዳደሩ ነው
- በቅሉ ከሸጠ፤ የሸመጠጠ በለጠ
- ገንዘብ አላፊ ጠፊ ነው ችግርን ችሎ ያቆዩት ሁሉ ጠቃሚ ነው
- በቅሉ ያስ ኮርቻ፤ ለማኝ ያለ ስልቻ
- ማንኛውም ሰው መሣሪያውን ካላሟላ ዋጋ የለውም

- በቅሉ ጌታዋን እንጂ፤ የጌታዋን ጌታ አታውቅም
- ሠራተኛው ሰው የቅርብ ተጠሪውን እንጂ ሌላ አለቃውን አያውቅም
- በቅሉ ገዙ ገዙ፤ እንደ አሞሌ ሳይገዙ
- የአፍ ዘመድ ከገበያም አይገድ
- በቅሉ ጭኖ መጭ መጭ፤ ሚስት አግብቶ ምሳሌን አምጭ
- ይኼ የማይቀር ነገር ነው
- በቅጣት ይመስላል ጥፋት
- ጥፋት በቅጣት ይካካላል
- በቅጥ የኖረ፤ በቅጥ ያገኛል
- በፕሮግራም የሚኖር ሰው አይቸገረም
- በቆረጡት በትር ቢመቱ፤ ባወጡት ዳኛ ቢረቱ፤ የእግዜር ግብ ከብቱ
- በተሰማሙበት ጉዳይ ችግር ቢደርስበት አይጸጸቱ
- በቆብ ላይ አብርጣም፤ በመስቀል ላይ ውዥም
- ያላስፈላጊ ተጨማሪ ነገር
- በቆፈሩት ጉድጓድ፤ ይገቡበታል
- በስፈሩት ቁና ሳይሰፈሩ አይቀሩም
- በበላህ ንብር፤ በሰማህ መስከር
- የሰማኸውንና ያየኸውን ብቻ መስክር
- በበርበሬ የተገዛ ፈረሰ፤ መደቆሻ አይዘልም
- በትንሽ ሒሳብ የገዙት ነገር አስተማማኝነቱ ይህን ያህል ነው
- በበሽታው የተጎዱ፤ በጥንሱ የተቀዳ
- የተጎዳ ሰው አቅሙ ደካማ ነው
- በበትሩ እማይማታ፤ በዘመዱ እማይረታ
- በያዘው መሣሪያ በትክክል መጠቀም ይገባል
- በበዛብህ ጊዜ የደነቆረ፤ በበዛብህ ዓምላክ ሲል ይኖራል
- ሞኝ የያዘውን አይለቅም
- በበጋ እሞኝ ቤት ተገጋጋ፤ በክረምት እቤትህ ተከተት
- በበጋ ከሌሎች ቤት እየሔድክ ተመገብ፤ በክረምት ያለችህን ይዘክ እቤትህ ተከተት
- በቡሐ ላይ ቆርቆር
- በችግር ላይ ችግር
- በቢላዋ ያርዷል፤ በውል ይሟገቷል
- ሁሉም ነገር በሥርዓት ቢካሔድ ያስደስታል
- በባዳ ቢቆጠ፤ በጨስማ ቢያፈጠ
- ምንም ጠብ አይልም
- በቤተ ዘመድ ገናዥ፤ በቁስ አናዛዥ
- ድርጊቱ ጠንክር ያስ ይሆናል
- በቤት ይለምዱታል፤ ባደባባይ ይደግሙታል
- ሥም ይወጣ ከቤት ይደገም ከጎረቤት

በቤቷ ቀጋ፣ በውጭ አልጋ

- ለውጭ ሰው ደህና ነች ለቤቷ ግን አትመችም

በብረት ከመመርኮዝ፣ በእህል መተከዝ

- ምግብ አሰፈላጊ ነው

በብርሃን ካልለቀሙ፣ በጨለማ አይለቅሙ

- ሥራን በጊዜው ካልሠሩ የኋላ ኋላ ችግር ይከታላል

በብዙ ከማረሰ፣ ከተቀላቢው መቀነስ

- ኑሮ በዘዴ ጸም በሎዳዴ

በተለመደ ያርሷል፣ በጀመሩ ይጨርሷል

- የያዙትን ጭብጥ አይለቁም

በተለይ ገዳ፣ በጠራ ቅዳ

- ሁኔታዎችን እያየህ እያሰተዋልክ ሊድ

በተረገዘ ባመት፣ በተወለደ በዕለት

- ያልተለመደና እንግዳ ነገር

በተርታ፣ የለውም ቅሬታ

- በእኩልነት ላይ የተመሠረተ አሠራር ቅሬታን አያሰከትልም

በተላለ ያርዷል፣ በታየ ይፈረዳል

- ካያያዝ ይቀደዳል ካነጋገር ይፈረዳል

በተሾመ ይከራከሩበታል፣ በተሻረ ይመለከሩበታል

- ላለው የማይሰግድ ያጣውን የማይገቅ የለም

በተተከለው ግንድ፣ በተፈተለ ገመድ

- የሰው መጨረሻው በሣጥን ተከትቶ፣ በክር ተገንዝ ወደመቃብር ይወርዳል

በተወረሱበት ዘመናት፣ አይረጫውበት

- ጉብረት ከእጅ ከወጣ ወዲህ እንደጥንቱ ልዘገበበት እይቻልም

በተጀመረው ነገር፣ በተጣበቀው ማገር

- በዚያው በጅምሩ በአቅጣጫው መሔድ እንጂ ወዲያ ወዲህ ማለት አይገባም

በትር ለገና፣ ውኃ ለዋና

- ለየተግባሩ የሚያሰፈልጉትን ሁሉ ለይቶ ማወቅ ጠቃሚ ነው

በትር ከእጅህ፣ አባብ ተግርህ

- ሌባ ተይዞ ዱላ ጥየቃ

በትንሽ መንገድ፣ ንጉሥም አይሔድ

- በማያሰኬድ ዘዴና ብልሃት! አትጠቀም

በትንሽ ማረሻ፣ ትልቅ እርሻ

- በትንሽ ወጪ ብዙ ትርፍ ማግኘት

በትንሹ የዝቡት ወር፣ ሲወረውሩት ጋያ ይወጋል

- ያው ተመልሶ ወዳጁን ያፈልጋል

በትኩስ ሥጋ፣ በርጥብ ፍለጋ

- የልብን ለማሟላት የሚደረግ ጥረት

በችኮላ ያፈቀሩት፣ በችኮላ ተጣሉት

- ሲሮጡ የታጠቁ ሲሮጡ ይፈታል

በኋላ የመጣ፣ እጅ ይዞ አሰወጣ

- የፈተኞች የኋለኞች ይሆናሉ

በኋላ የመጣ፣ ሀይን አወጣ

- ይሉኝታ ቢለ

በኋላ የበቀለ ቀንድ ጆሮን በለጠው

- ከኋላ ተነስቶ የፈቱን ቀድሞ መገኘት

በናት ላይ ሞግዚት፣ በራት ላይ ዳረጎት

- ምንም ፋይዳ የሌለው

በናትና ልጅ መካከል፣ መርፌ ጠፋ

- እናትና ልጅ ይተማመናሉ፣ አይተማሙም

በኔውም ጥርስ አልተሣቀበት

- የእኔ ከሁሉም የተሻለ ነበር ግን ሥራ ላይ እልዋለም

በንብ ጊዜ፣ ዝንብ ይነከሳል

- ዘመዴ ከተሾመ የፈለኩትን ሁሉ ያደርግልኛል

በንጉሥ ሞት አይዘበት፣ በገዢን ሃሞት አይፈተፈትበት

- መልካም መሪ ሲሞት በመሪ ላይ መቀለድ፣ መዘባበት የማይሆን ነገር ነው

በንጉሥ ሰው አይፈረድ፣ በውኃ ላይ እሳት አይነድ

- የማይሆን ነገር አለመሞከር

በንጹሕ ዕቃ ላይ ዝንብ የምትቀምሰው አታገኝም

- በምትሠራው ሥራ እንከን ከሌለብህ የምትወቀስበት ሁኔታ እይኖርም

በአህያ ጠፍር (ቆዳ) የተሠራ ቤት መሠረቱ ድቡሽት

- አይረባም

በአል ሽሮ የከበረ፣ ጦም ገድፎ የከበረ የለም

- መሠረት የሌለው ነገር ከባድ ችግር ሲገጥመው ይፈረሳል
- በአሸዋ ላይ የተሠራ ቤት፣ መሠረቱ ድቡሽት
- አይረባም

በአብያ የተዘራ ዘንጋዳ፣ እንደታሰበው አይረዳ

- ውጤት የለውም

በአንድ ቀበሌ፣ ሁለት ምሰሌኔ

- አንድ ሎሌ ለሁለት መግዛት ያስቸግራል

በአንድ ቅል፣ ጀንበር ጥልቅ

- በትንሽ ሥራ ጊዜን ማቃጠል

በአንድ ጠጠር ሁለት ወፍ

- በአንድ ነገር ሁለት ጉዳዮችን አጣምሮ መፈጸም

በሀይኑ ለው አይሞላ

- ሰው የሚገቅ ነው

በዐይኗ ገረፈችው

- በፍቅር ተመለከተችው

በአጤ ይሙቱ የተከተረ፣ በሰለት የተመተረ

- የቀድሞ አስተሳሰቡን ያልቀየረ

በአፋ ያመነ፣ ከሥሩ የመነመነ

- በእፍ ብቻ የሚኖር በተግባር ግን የሌለበት

በአፍ ስሕተት፣ በአገር መንሻተት

- በተነገረ ስሕተት አገርን መጉዳት

በአፍ ይጠፋ፣ በለፈለፋ

- በገዛ ንግግሩ ችግር ላይ ወደቀ

በእርሻ ጊዜ ያልዘራ፣ በመከር ጊዜ አይለበሉም

- በወቅቱ ያልሠራ ውጤቱ ዜሮ ነው

በእርጅና የተወለደን ልጅ፣ ከነአባቱ እንደ ሰው ያጠቃዋል

- አንዱ እንዱን አይከላከልም
- በልጅነት መውለድ ይጠቅማል

በእርጅና፣ ይመጣል ምንኩስና

- ሰው ሁሉ በመጨረሻው ለነፍሱ ያደራል

በእርጅና፣ ይመጣል ጣጣ

- በእርጅና ወቅት ብዙ ችግሮች ይኖራሉ

በእርግ ላይ ጠላ፣ እግዜር ሲጣለ

- ሁለቱም የማይጣጣሙ ነገሮች ስለሆኑ አንዱን መውበድ

በእንቅርት ላይ፣ ጆሮ ደግፍ

- በችግር ላይ ችግር

በዕውር ቢፈርዱ፣ ዕውር ይወልዱ

- ተንኮል መሥራት ዞሮ ዞሮ ባለቤቱን ይጎዳዋል

በዕውር ቤት፣ አንድ ዐይና ብርቅ ነው

- በቆማጣ ቤት እንደ ጣት ብርቅ ነው

በዕውር ይጠቃቀሱበታል፣ በደንቆሮ ይንሾካሾኩበታል

- በወደቀ ዛፍ ምሳር ይበዛበታል

በዕውር ጎዳና፣ ብርቅ ነው አንድ ዐይና

- በቆማጣ ቤት እንደ ጣት ብርቅ ነው

በዕውቀቱ የሚከራራ፣ ጥንቸል ነው

- አላዋቂ ነው

በዕውቀት የጎለመለ፣ ብቻውን ነገሠ

- ዕውቀት ያስከብራል ያኮራል

በዕድሜህ ዕውቅበት፣ ሠርተህ ክበርበት

- ጊዜህን በአግባቡ ተጠቀምበት

በእጅ፣ አግብቶ ቁንጣን

- በገዛ እጅህ መቸገር

በእጅ የያዙት ወርቅ፣ ከመዳብ እኩል ነው

- በእጅህ ካለ እንደቀላል ነው የምትቆጥረው

በከብቱ የለገለ በወለዱ የከሰሰ

- ብዙ ሰጥቶ ለጥቂቱ መቆጫት

በከብቱ የለገሰ፣ በፈረሱ የገሰገሰ፣ ካለበው ደረሰ

- ጥሩ ኑሮ ይኖራል

በካሣ የከበረ፣ ባንት የከበረ

- ተከሶ የበለጸገ ጓዶ በልቶ ያደገ

በካብ ላይ ብሠራ እባቡ መከራ፣ በዛፍ ላይ ብሠራ፣ አሞራው መከራ

- በምድር ላይ ብሠራ እረኛው መከራ የት ወቁ የት ልደር እለች ወፍ

- ብዙ ምቀኞች እሉብኝ አላሠራም አሉኝ

በከረምት በርኖሰከን፣ አታውል እሴት

- የሚመጣውን አታውቅምና ጠቃሚ የሆነውን ሁሉ ከራሱ አትለይ

በከረምት ካረበ፣ እናቱን ያለመነኮስ

- ብዙ ከማረሰ በላተኛን መቀነሰ

በወሌ ደጃገማች ነው ባሌ

- በትዝታ መኖር

በወሬ አትጥላኝ፣ በሰመ ጅብ አትውጋኝ

- ወሬ ስምተህ አትጥላኝ ተጠግተህ እየኝ ተመልከተኝ

በወሬ እይነግሡ፣ በእጅ አይካሉ፣ በቁንጫ አያርሱ

- መሥራት ነው እንጂ ወሬ ምንም አይጠቅምም

በወሬ እኔም አለኝ ቁለል፣ ያንተን የሚመስል

- በሁለታችን ላይ የተወራው ሁሉ ተመላሳይ ነው

በወር ልቅ፣ በዓመት ቀሚስ ጥልቅ

- ቀለ በቀለ እንቁላል በእግሩ ይሄዳል

በውተት ላይ ውኃ መጠጣት ያበዛዋል ያነጣዋል

- በነገር ላይ ነገር መጨመር ነገሩን ያገነዋል

በወንድሜ ግንባር፣ ደም አልደበት

- ክፉ ነገር እንዲገጥመው አልመኝም

በወደቀ ግንድ፣ ምሣር ይበዛበታል

- ለው ሲያጣ በችግር ላይ ችግር ይገጥመዋል

ቢሞስ ያለ ከብት፣ በጣት ያለ ቀለበት

- ርቆ አይሄድም

በዋጋ ከእናትህ ልጅ ተዋጋ

- ገበያ ገበያ ነው

በውል ከሄደች በቅሎቱ፣ ያለውል የተበላች ቆሎቱ

- ያለ ለምሥግት የሚደረግ ነገር ይቆጫል

በውርርድ ላይ ውርርድ፣ ከነብር ላይ ስማርድ

- የከፋ ሁኔታን መጋበዝ ይሆናል

በውሻ ሆድ፣ ቅቤ አያድርም

- ወሬኛ ምስጢር አይደብቅም

በውሽማ ሞት ፊት አይነጭም

- ድብቁን ነገር ይፋ አያወጡትም

በውሽማዎ ዳኝነት፣ ባሏን ሁለት ጊዜ ረታችው

- በገዛ ዳቦዬ ልብ ልቡን አጣሁት

በውድ ሽጥልኝ፣ በሐቅ መዝገልኝ

- አንተ ስእኔ፣ እኔም ስአንተ እንተሳሰብ

በዘመኔ፣ ይድላው ሰወገኔ

- በኔ ጊዜ ዘመዶቼን መጥቀም አለብኝ

በዘር የላኩ በዘርዘር፣ በጠዋት የላኩ በቀትር

- ተልኮ ቶሎ የማይመለስ

በዘጠና፣ የለም ጤና

- በስተርጅና በሽታ ይጫጫናል

በዚህም አዳርህ፣ ግብር አለብህ

- ይሄም ኑሮ ሆኖ መጨነቁ

በዝሆን እፍ ቅርፊት

- የማይመጣጠን ነገር

በዝሆን፣ ጀሮ ትንኝ

- የማይመጣጠን ነገር

በዝምታ፣ የለበት ሐሜታ

- ዝምታ ወርቅ ነው

በዝምታ፣ ይገኛል ከበሬታ

- ዝም አይነቅዝም

በዝንጋታ፣ ብዙ ጊዜ ይረታ

- ስለሚዘነጋ ይረታል

በየቤቱ ያለ ጥንሰስ ጋን ይፈነቅላል

- ሁሉም በየቤቱ የራሱ የሆነ ሐሳብ አለው

በየዕስቱ፣ ይወርዳል መዓቱ

- በየቀኑ የሚሆነው ብዙ ነው

በየወንዙ ሐሴ

- በየደረሱበት ለኔታ ምሥጋና ማቅረብ

በየወንዙ መቀደስ፣ የተኛ ሰይጣን መቀስቀስ

- የማይፈለግ ነገር ለችግር ይዳርጋል

በየወንዙ፣ ብዙ ነው መዘዙ

- በየዐታው ያለው ሁኔታ ብዙ ችግሮች አሉበት

በያዘው በትር አይመታ፣ በወንድምና በእናቱ አይረታ

- ግትር ሐሳብ ይዞ የሚከራከር የአስታራቂን ሐሳብ የማይቀበል

በደህና መንገድ፣ ዓመት ዙር

- አጭር ነው መንገዱ ብለህ አደጋ ውስጥ ከምትወድቅ በቀናው መንገድ ብትዘገይ ይሻላል

በደል ዋና፣ አጥታ ትኖራለች

- ግፍን የሚያስወግድ ሁነኛ ሰው አልተገኘም

በደመና ጊዜ፣ ስለመብረቅ አይወራም

- በሜጩት ፊት ስለፈንግል አይወራም

በደረቅ አበባ፣ እርጥብ ይራዳል

- ለጋጥእን የወረደ ለጸድቃን ይተርፋል

በደረቅ ይበላ፣ በእርጥብ ይከላ

- ጊዜን ለማሳለፍ የማይሆነውን በመቀበል ውሎ አድሮ ግን ያን ሁኔታ በተሻሻለ ሁኔታ መተካት

በደቦ የተሠራ፣ በደቦ ይፈርማል

- የነቶሎ ቶሎ ቤት፣ ግርግዳው ስንበሌጥ

በደንባራ በቅሎ ቃጭል ተጨምሮ

- እንኳን ዘንቦብሽ፣ እንዲያውም ጤዛ ነሽ

በደግነቱ፣ ተቆረጠ አንገቱን

- ጥሩ በሠራ ጉዳት ደረሰበት

በዱር ጥገት፣ በጥፊ ዱቄት

- ምንም ሊያሠራ እለመቻሉ

በዱባስ ሞት፣ ይግባ አለች ጃርት

- ጥቅም ስለማይሰጥ ይሙት

በዳቦ ላይ ሙልሙል

- በራት ላይ ዳረነት

በድህነት ላይ ስንፍና፣ በቂጥኝ ላይ ቁምጥና

- ሁኔታዎቼን የሚያባብስ ገጠመኝ ነው

በድሉ ማሩኝ፣ ተበድሎ ይቅርታ

- ለሁሉም ይቅር ማለት ይገባል

በድቡሽት ላይ፣ የተሠራ ቤት፣ ዕድሜ የለውም

- ጥሩ መሠረት የሌለው ቤት ዕድሜ የለውም

በድንገት እህያ ገባ፣ ከጅብ ቤት

- ሳይታሰብ አደጋ ሳይ መውደቅ

በዶሮ ፊንጢጣ፣ በሽንብራ ቁጣ

- የማይመስል ነገር ለሚሰትህ አትንገር

በጅብ ሆዳምነት፣ በእህል ጣፋጭነት፣ ሳይተዋወቁ ያናራሉ

- የሚጠቅመውን የሚያውቅ ከስንት እንድነው

በጅ ያገኘሽ አያጣሽ፣ ያጣሽ አያገኘሽ

- ካለችበት የምትኖር ወደሌላ የማትሔድ

በገቡበት፣ እይወጡበት

- ሁሉ ነገር ለየቅል ነው

- በገና በሰው እጅ ያምር፣ ሲይዙት ያደናግር
 - ለተቀማጭ ሰማይ ቅርብ ነው
- በገና ጨዋታ፣ አይቆጡም ጌታ
 - ጨዋታው አለቃና ምንገር የለውም
- በገንዘብ የተገኘ ወዳጅ፣ ለመከራ አይበጅ
 - እውነተኛ ወዳጅ አይደለም
- በገዛ አረሚ፣ እባብ ይዛ ታሰፈራራ
 - ልፍጭልሽ ያሏት አገልጋይ መጂን ትደብቃለች
- በገዛ አራሱ፣ እባብ ጠመጠመ
 - በራሱ ላይ ችግር ፈጠረ
- በገዛ ዳቦዬ፣ ልብ ልቡን አጣሁት
 - የኔውን ሌሎች ተጠቀሙበት
- በገዛ ጌታ፣ አግር አግሩን ይመታ
 - ችግርን በራስ ላይ መፍጠር
- በገደል ያለ፣ ዝንጀሮ ይኖራል ተከብሮ
 - በአገር መኖር ያለከብራል
- በጉዳዩ ላይ፣ ውኃ አፈለሰበት
 - ችላ አለው አላተኮረበትም
- በጊደር ጥገት፣ በጥሬ ዱቄት
 - ያበቡትን ማሟላት ያለቸግራል
- በጊዜ የገባ እንግዳ፣ እራቱ ፍሪዳ
 - ለመጠቀም በጊዜ መገኘት
- በጋለምታ ቤት፣ ሁሉ ይጣላበት
 - ክብር የሌለበት ቤት ሁል ጊዜ ውርደት
- በጋ ትታ ክረምት ቧገታ
 - በጊዜ ያለመጠቀም
- በግ ባልበላሽ፣ ትብይኝ አለ ጅብ
 - ዝም በማለቴ ተጠቃሁኝ
- በግ ከበረረ፣ ሞኝ ካመረረ፣ መመለሻ የለውም ነገሩ ከረረ
 - ሞኝ ለለማያመዘነን አንዴ ከተቀየመ መመለሻ የለውም
- በግ የሌለው፣ ቀበሮን አውሬ አይላትም
 - ችግር ያላገጠመው ችግር የሚደርሰበት አይመለስውም
- በግዜር ቢቆጠ፣ በጨለማ ቢያፈጠ፣ ምን ያመጡ
 - ለውጥ አያመጡም
- በግድ እንት ጠጡ፣ የፋሲካ ዕለት
 - የማይለማማ ግብገፍ
- በጎመን ያበጠ ሆድ፣ በድንች ይፈተናል
 - ማሽላ ለማሽላ ተያይዞ ቆላ
- በጎ አማጭን መጠር፣ ክፉ አማጭን በጠር
 - ጥፋ ላደረገልህ ጥፋ መጥፎ ለሠራብህ መጥፎ ሥራበት

- በጎደሎ ቀን የገዛሁት ጋሻ፣ ላያለገደለኝ አይቀርም አለ ፈሪ
 - ሙያ በለሌለውና አጠቃቀሙን ባለማወቁ
- በጠላ ላይ ወተት፣ የግዜር ችርነት
 - በጣም ተሰማሚ ነው
- በጠረጠሩ ጠጠር፣ ይጥሱ
 - መጠራጠር ስላለ ማረጋገጥ ያስፈልጋል
- በጠራ ተሻገር፣ በተሳለ መትር
 - በሚያስተማምን መሃሪያ መሥራት ያረካል
- በጠይቆ ዕውቀት፣ ይገኛል ከብረት
 - ማወቅ ይገኛል በመጠየቅ
- በጠጅ ተጀምሮ፣ በጠላ ያልቅ ድግለ
 - ሲያልቅ አያምር
- በጠገብሁ፣ ጠብ የለም
 - በቃኝ በማለቱ ግጭት አይፈጠርም
- በጠፍር የተሠራ ቤት፣ ጅብ ሲጮህ ይፈርላል
 - አጥፊና ጠፊ
- በጣም ሀብታም፣ በጣም ድሃም
 - እያለው የማይጠቀምበት
- በጣይ፣ ቅቤ አያበሩበት
 - አንድን ነገር ለመፈጸም ወቅት ወሳኝ ነው
- በጣይ በጉባኤ፣ / በወሐይ በጉባኤ/
 - በአገብ ፊት / በአደባባይ/
- በጥር ሠርግ፣ በግንቦት በልግ
 - ተሰማሚና ወቅቱ ነው
- በጥቂት በጥቂት፣ ይሞላል ልቃቂት
 - ቀስ በቀስ አንቁላል በአግሯ ትሔዳለች
- በጥባጭ ካለ፣ ማን ጥሩ ይጠጣል
 - የሚያስቸግር ቫለ ማን በሰላም ይኖራል
- በጥንሰሱ የተቀዳ፣ በጮርቃው የተነዳ
 - ከጅምሩ የተበላሸ
- በጦም ቆሎ፣ በዳገት በቅሎ፣ ቆሎው ይከካል በቅሎውም ይነካል
 - ለጊዜው ለሁኔታው ተሰማሚውን ሥራ ላይ ማዋል
- በጨለማ እየሔዱ፣ ጅብን ነገረኛ ያደርጋሉ
 - በራቸውን ሳይዘጉ ሌላውን ሌባ ይላሉ አለች ውሻ
- በጨዋታ ያልተረታ፣ ታጥቆ ያልተመታ፣ ይናደዳል ወደማታ
 - ያለበው ስላልተፈጸመለት
- በጨው ደንደለ፣ በርበሬ ተወደሰ
 - አንዱ በሠራው ሥራ አንዱ ይመስገን

በጫማ የሚሔድና፣ በቃሪያ የሚበላ፣ ሰውን አይጠብቅም

- በጫማ የሚሔድ ለለማይቆረቀረው፣ በቃሪያ የሚበላ ለለሚለበልበው ቶሎ ይገርለበታል

በጭቃ የተመራ፣ በቅቤ የተሠራ

- ሁለ ነገሩ ያማረለት፣ የተላካለት ነው

በፈረሰ የፈለጉት፣ በእግር ይገኛል

- በከባድ የተፈለገ ጸላ ላይ በቀላሉ ይገኛል

በፊት ዕውቁኝ ዕውቁኝ፣ በጸላ ደብቁኝን ያስከትላል

- አጉል መንጠራራት ጸላ ለውድቀት

በፊት የወጣውን ጀር፣ በጸላ የወጣ ቀንድ በለጠው

- ከመምህሩ፣ ደቀመዝሙሩ

በፊት የደረሰን ወፍ ይበላዋል፣ በፊት የተናገረውን ሰው ይጠላዋል

- ከሰው በፊት ቀደም ቀደም በማለት አትናገር

በፋሲካ የተቀጠረች ገረድ፣ ሁልጊዜ ፋሲካ ይመሰላታል

- በዚያ ዓይነት የሚቆይ ይመሰላታል

በፍርድ ከሌደች በቅሎዬ፣ ያለፍርድ የሌደች ጭብጦዬ

- ያለበምሥነት የሚሆን ነገር ይቆጫል

ቡሉኮና ጋቢ፣ አቢላምና አላቢ

- ተቀራራቢዎች ናቸው

ቡቃያ አይታጩድ፣ እንበሳ አይጠመድ

- የማይቻል ነገር

ቡቃያው አንድ ማሳ፣ አራሚው አምሳ

- ሌት በዛ ነመን ጠነዛ

ቡና በአቦሉ፣ ለመታ ከአቀባበሉ

- ከፍትፍቱ ፈቱ

ቡናና ፍቅር፣ በትኩሱ ነው

- የቡና ለባቱ መፋጀቱ

ቢርቦኝ ለረቅሁ፣ ቢጨንቀኝ ታረቅሁ

- የሁኔታዎች አለገዳጅነት

ቢሰናከል መንገድ፣ ጣለኝ ከወንበዴ

- የፈጠርኩት ለሕተት፣ ችግር ላይ ጣለኝ

ቢሰጡኝ እንዳ፣ ቢነሱኝ እረዳ

- መልካሙን ነሰተው የማይሆነውን ቢሰጡኝ ምን ልሆን እችላለሁ

ቢሰ የቢሰ ላት፣ ክፉ የክፉ ለት

- ሁሉም በዚያው በወቅቱ

ቢቆጡት የማይፈራ፣ ቢናገሩትም አይለማ

- እንዲያው ከንቱ ልፋት

ቢቆጡት ያልለማ፣ ቢመትቱም ያው ነው

- ቢደበድቡትም ጸባዩ አይሻሻልም

ቢበላ ገነት፣ ቢኖሩ ዓመት

- ለጊዜው ተብሎ የሚፈጸም ተግባር

ቢበርድ በእጅ፣ ቢተኩሰ በማንኪያ

- እንደየአለፈላጊነቱ መጠቀም ይገባል

ቢበይነለት ቀጠነኝ፣ ቢፈርዱለት ይግባኝ

- አለቸጋሪ ተሟጋች

ቢተኙ ነገር ቢሔዱ፣ አገር አይታጣም

- ዞሮ ዞሮ መዝጊያው ጭራሮ

ቢተኙ ነገር ያገኙ፣ ቢነሡ ነገር ይረሱ

- ሐሳብ በመኝታ ጊዜ ማሰቸገሩ አይቀርም

ቢነግሩሽ ትናገራብኝ፣ ቢያጥቡሽ ትሰክራብኝ

- መላቅጡ የጠፋ

ቢናገር የማያምር፣ ሲቀመጥ አይከበር

- መታፈር በከንፈር

ቢከማኝ፣ ዕዳው ላንቺ

- ከሥር ከሥሩ መሥራት ሲገባ ከተከማቸ ዞሮ ዕዳው ለሷው ነው

ቢከፍቱት ተልባ

- የማይረባ

ቢወዱኝ ብሎ ሞት፣ ቢጠሉት ምን ሊመጣበት

- የማይነዱት ባላጋራ

ቢዋደዱ ጠም ገደፋ፣ ቢጣሉ ተዋረፋ

- የጅል ፍቅር ያመናቅር

ቢዘል ማጀት፣ ቢወጋ ምንቸት

- አቅመ ቢሰ ለው ነው

ቢያበቀምጥም፣ ጮማ ይሻላል

- ጥርት ያለ ነገር ይሻላል

ቢያብዱም ቢሞቱም፣ የእንዱን ነገር እያጫውቱም

- ምንም አልፎ ቢሔድም በደህና ጊዜ የተጫወቱትን ለሌላ ሰው አያጫውቱም

ቢያብዱም ቢጨምቱም ያንዱን ነገር ላንዱ አያወጡም

- ምሥጢር የባቄላ ወፍጮ አይደለም

ቢያንጋልሷት ጡት የላት፣ ቢደፏት ቂጥ የላት

- ሲንቢሮ ናት ምንም የሴት ቅርጽ የላትም

ቢያዝሉት ያለቅሰ፣ ቢለሙት ይነክሰ

- ቢንከባከቡትም እገቢ አለ አሻፈረኝ አለ

ቢያዩኝ እሥቅ፣ ባያዩኝ እስርቅ

- የጎረቤት ሌባ የሚያደርገው

ቢጠረጥሩ፣ ጠጠር ይጥሉ

- የጥንቅላ ተግባር መፈጸም

ቢጠፋት ያልሰማ ቢጠቅሱት አያይም

- ዐውቆ የተኛን ቢቀስቅሱት አይሰማም

ቢጠፋኝ አቤት፣ ቢልኩኝ ወዴት

- ታዛዥ ነኝ

ቢጠናባት ጠናት፣ የልጅዋን ባል ቀማች

- ማድረግ የማይገባትን ነገር አደረገች

ቢጨንቀን፣ ሾጤ ሆንን

- ወገዝ ዐረቄ መሆን

ቢፈሩት አይቀር፣ ሞትና ነገር

- ነገር ይመጣብኛል ብለህ ሳታሰበው ይመጣብሃል

ቢፈትጉት ይነጣል፣ ቢመረምሩት ይወጣል

- ነገር እንደያዥው ነው

ቢፈጀኝ በማንኪያዬ፣ ባይፈጀኝ በጀ

- እንደሚያመቸኝ አደርጋለሁ

ባህር ዛፍ ከተከሱት ይጸድቃል፣ ገንዘብ ካላኖሩት ያልቃል

- ለነገ ያሉት ያገለግላል

ባሰማ ፍረዳኝ፣ ባጠፋ ስደዱኝ

- ሥራዬን ግብሬን ተመልከታችሁ ሐሳብ በጡኝ

ባሰርሰት የርቡቱን፣ ያህል ያከብራል

- ርሰት ከፍተኛ ሀብት ነው

ባሰቁርጥ አትደንግጥ፣ ባለ እንቀልባ አታግጥ

- ሺ ቢታሰብ ያው በገሌ አለች ድመት

ባለቤቱን እፈቱ ማመሰገን፣ የማማት ያህል ነው

- ማታለልና ሽገገላ ይመሰገል

ባለቤቱን ካልናቁ፣ አጥሩን አይነቀንቁ

- የተናቀን ሰው ማንም ይደፍረዋል

ባለቤቱን ካልናቁ፣ ውሻውን አይመቱ

- የተናቀን ሰው ማንም ይደፍረዋል

ባለቤት ሲተዋወቅ፣ የሠርገኛ ልብስ ይደርቅ

- ብዙ ጊዜ ይፈሻል ማለት

ባሰቤት ሲያፍር፣ እንግዳ ይጋብዛል

- ያለቦታው የተፈጸመ ተግባር

ባለቤት ካልጮኸ፣ ጎረቤት አይረዳም

- ያለባለቤቱ አይነድም አሳቱ

ባለቤት የወደደው፣ አሞሌ በሬ ይለውጣል

- ባለቤት የከበሩት ነገር ከፍተኛ ከበሬታ ይሰጣል

ባለቤት ያቀለሰውን አሞሌ፣ ባለዕዳ አይቀበለውም

- ባሰቤቱ የናቀው ነገር ሌላ ሰው አይበላውም

ባሰቤት ያከበረው አህያ፣ በቅሉ ይለውጣል

- ባሰቤት ያከበሩት ነገር ከፍተኛ ከበሬታ ይሰጣል

ባለ ነገር ከቤት፣ ጠበቃ ከችሎት

- ሁሉም በተመቸው ሥፍራ

ባለንብረት፣ አያደርስ ከበረት

- ማንም ሰው ንብረቱን ይጠብቃል

ባለአደራ፣ ጮኸ ከተራራ

- አደራውን ለመወጣት ሰው እንዲሰማስት አደረገ

ባለ ኩል ያሰናክል

- ኩሉ ዐይንን ጋርዶ ለእንቅፋት ሲዳርግ

ባለካባ ከባለካባ፣ ባለዳባ ከባለዳባ

- እርስ በርስ

ባለጌ ማማቱን፣ ቆዳ መጓጓቱን አይተውም

- ባሰጌ ሰው ሁሌ ባለጌ ነው ከማማት አያርፍም

ባሰጌ ሲሞት፣ ሬሳውን በሽመል

- ባለጌ ሲሞት ግልግል ነው

ባለጌ ሲቀመጥ፣ ቁጡን ገልቦ ነው

- የሚያላፍር ተግባር ነው የሚፈጽመው ሥረዓት የሰውም

ባለጌ ሲወዱት፣ ከልጅህ እኩል አድርገኝ ይላል

- ሬት ካሳዩት አይቻልም

ባሰጌ ቁም ነገሩን፣ ቧልት ያደርገዋል

- ላም ያልዋሰበት ኩብት ለቀማ

ባለጌ ባሰሟል፣ ልብስ ገልቤ ልይ ይላል

- አስቀያሚና አስጸያፊ ሥራ ልሥራ ይላል

ባለጌና የቆቅ አውራ፣ በራሱ ያወራ

- የራሱን ገመና በራሱ ያወጣዋል

ባሰጌን እንድ ጊዜ ስደበው፣ ሁልጊዜ ራሱን ይሰድባል

- እገሌ እንዲህ አለኝ አያለ ሲያወራ ይኖራል

ባለጌን ካላደገ፣ የገደስ ጸደቀ

- ባለጌን ተንከባክቦ ማሳደግ አያስፈልገውም

ባለጌን ገንዘቡ፣ አያኮራውም

- አጠቃቀሙን ስሰማያውቅበት

ባሰጌ አያገነንም ለገበረ ያገነናል ባልንጀራው ለቀረ

- ገብሬ እሱ ባይገብር እንዴት ይበላል በሚል ይመቀኛል

ባሰጌ አፋ እንጂ፣ እግሩ አያድጠውም

- ባለጌ የሚያስቀይመው በገግግር ነው

ባለጌ ከበቅሉ፣ የወጣ እንደሆነ፣ ከሰማይ የደረሰ ይመስለዋል

- አይቶ የማያውቅ ሰው

ባለጌ ካወራው፣ የሰው ልጅ የገመተው

- ባለጌ አይታመንም

ባሰጌ ካወራው፣ የጨዋ ልጅ ያሰበው

- የባለጌ ወራ አይታመንም

ባለጌ የተመከረሰት፣ ቁንጫ የተጠረገሰት ይብላል

- ባለጌ የተመከረ ፅላት ይብሰባል

ባለጌ ያለበት ሽንጎ፣ ዝንብ ያለበት እርጎ

- አላዋቂ ሳሚ ንፍጥ ይለቀልቃል

ባለጌ ጆሮው ከለበሰ፣ አዋሽ ከደፈረሰ

- ካቅሙ በሳይ መኮፈሰ ይዟል

ባለጠጋ ሲቀናጣ፣ የድሃ ልጅ ይሞታል

- ያንን እያየ እንደቢያ ልሁን ሲል

ባለጠጋ በከብቱ፣ ድሃ በጉልበቱ

- ሁሉም አንደዐቅሙ

ባለጠጋ በድሉ ይቀጣል፣ ድሃ ተበድሎ ይለማመጣል

- የት ይደርሳል፣ መሔጃ ሰለሌለው

ባላወቀው ፈርዶ፣ እደረገው ባዶ

- በማይመለከተው ጉዳይ ገብቶ ከፍተኛ ስሕተት ፈጸመ።

ባላዋቂ ቤት፣ እንግዳ ናኘበት

- ባላዋቂ ቤት ገብረቱ ሁሉ አንደባከነ ነው

ባላገር ሆደ ገር፣ ክፉ አይናገር

- ሁሉን ችሎ አዳሪ

ባላገር የሚበላው ቢያጣ፣ የሚከፍለው አይቶ አያውቅም

- ባላገር የሰው ገንዘብ አይፈልግም

ባላጋራ ያለው፣ እንቅልፍ የለውም

- ባላገጣ ያለው ሰው ጥላውን እንኳ አያምንም

ባሌን ጎዳሁ ብላ፣ ብልቷን በፅንጨት ወጋች

- በራሷ ላይ ጉዳት አደረሰች ሰውን የጎዳች መሰላት

ባልበላ ጭሬ፣ አላፈሰም ወይ አሰ ዶር

- እኔ ከምትኩ ሠርዶ አይብቀል

ባልነቃ ሰንጥቆ፣ ባልዳመነ ባርቆ

- የማይሆን ነገር ሆነ

ባልነበረ፣ ይሻል ነበረ

- ጭርሱን ቢቀር

ባልና ሚስት ሊተዋወቅ፣ የሠርገኛ ልቡ ይወልቅ

- እሱ ሊያገባ ያኛው ገገባ

ባልና ሚስት፣ ካንድ ባሕር ይቀዳል

- ተመሳሳይ ባሕሪ አላቸው

ባልና ሚስት፣ ፍትህና መንግሥት

- ስምምነት ሊኖር ይገባል

ባልንጀራህ ሲላጭ፣ አንተም አብረህ ቅረብ

- ጥንቃቄ አድርግ

ባልንጀራህ ሲበልጥህ፣ ቁንጣን ይምለጥህ

- ሊቆጭህና ልትታትር ይገባል

ባልንጀራህ ሲታማ፣ የኔ ብለህ ሰማ

- ነግ በኔ ነውና

ባልንጀራው ቢያጠቃው፣ ወደሚሰቱ ሮጠ

- ከሽንጎ ቢረታ ሚሰቱን ከቤት መታ

ባልንጀራዬ ከሚበልጠኝ፣ ቁንጣን ይፍለጠኝ

- ላለመበለጥ ተግባር መሥራት

ባል ካላገረሰ፣ በሬ ካላረሰ

- መነሻውን መምጫውን ማወቅ ይገባል

ባልወልድልሽ፣ ታከትሁልሽ

- ባይሳካልኝም ጥረት አድርጊያሰሁ

ባልዋጁት ጣት፣ የዘንዶ ጉድጓድ ይለኩበት

- የማትፈልገውን ነገር ቢበላሽም ምንም አይመስልህም

ባልጋ የሚለያይ፣ በፍቅር ይራራቃል

- ተራራቆ የሚኖር ሰው እያደር ፍቅር እየቀነሰ ይሔዳል

ባልፈሰበት፣ ቂጥ አያፍሩበት

- ባላደረከው ነገር አታፍርበትም

ባልፈጨሽ በኖብሽ፣ ባልነበርሽ ባርቆብሽ

- ባላደረግሽው ነገር ተወቀስሽ

ባመጣሽው ዳኛ፣ ትሆን አሳረኛ /እስረኛ/

- በራሱ ላይ እባብ ጠመጠመ

ባረገዘች፣ ክታቡን ያዘች

- በመጸነሷ ምክንያት መሠረት ያዘች

ባፍድ በከምሉር ይነሳል፣ አንበሳ በዳር ያገላል

- ሁሉም እንደየጠባዩና ባህርይው

ባሪያና ቃሪያ፣ እንዳቃጠለ ይኖራል

- ሁልጊዜ ጌታውን ያናድዳል

ባስር ጣቱ፣ በሰፊው ደረቱ

- እምነቱን ሲያረጋግጥ

ባበብ ባሰብ አግራን፣ ቆርጦ በራሴ አሸከመኝ

- ብዙ ማሰብ መፍትሔ አይሆንም የባሰ ችግር ላይ ይጥላል

ባስተጋባ፣ ባሕር ሆዴ ገባ

- ሥር ሰድዷል

ባቄላ ሳይሰበር፣ መነኩሴ ሳይቀበር

- ባቄላን ሳይቆረጥሙ እይዋጥም

ባቄላ አለቀ ቢለው፣ ፈሰ ቀለለ አለ

- ለችግሩ በዚያው መፍትሔ ተገኘ

ባበደሩበት አገር ተበድሮ፣ በሰጡበት ተቀባጥሮ

- ሀብታም በለገሰበት አገር ቢከሰር መለመን አይችልም

ባባቱ ከተማ፣ ልጁ ተቀማ

- በራሱ ቤት ባይተዋር መሆን

ባባቱ ፊት የሚናገር፣ አፋ ለምጣም ነው

• ክፉ ንግግር የሚናገር ልጅ አባቱን ያስከፋል፣ የተረገመ ነው ባባትህ አገር አትቀማ፣ በናትህ አገር ጦም አትደር

• በወገኖቹ መሀል ያለ ለው አይቸገርም

ባት መልካም ሲሆን ለመርጥ፣ ባይሆን ለጌጥ

• አንድ ነገር የተለያዩ ጥቅሞችን ሊስጥ ይችላል

ባትዋጋ፣ እንኳን ትሰለፍ

• ወጉ ይድረህ

ባንዱ ታዘብ፣ ባንዱ ተለዘብ

• ለው የሚልህን ሰማ

ባንድ ሁለት፣ በጥሬ ዱቄት

• ቀለ በቀለ

ባንድ ራስ፣ ሁለት ምላስ

• ቀባጣሪ በአንዱ የማይረጋ

ባንድ ቀን ስሕተት፣ ዓመት ጸጸት

• የአንድ ቀን መዘዝ ያለ አንድ ዓመት አይመዘዝ

ባንድ አልጋ፣ ሁለት አራስ

• ባልና ሚሊት

ባንድ ዐይን ጉድፍ

• የችግር መፈጠር

ባንድ እፍ ተናጋሪ፣ ባንድ ምላስ መስካሪ

• የማያወላውል ሰው

ባንድ እፍ ተናጋሪ፣ ባንድ በቅሎ ለጋሪ

• የማያወላውል ሰው

ባንድ ከፈጠ፣ የለም እመቤት

• የሳመውን እመቤቷ ትፈልገዋለች

ባንድ ወናፍ፣ ሁለት እፍ

• በአንድ እፍ ሁለት ምላስ

ባንድ ዙፋን፣ ሁለት ንጉሥ

• በአንድ እፍ ሁለት ምላስ

ባንድ ደብር፣ ሁለት መምህር

• ባንድ ወናፍ ሁለት እፍ

ባንድ ጎራ፣ ሁለት አውራ

• ባንድ ወናፍ ሁለት እፍ

ባዕድ ሥር የለውም

• ከዳተኛ ለለሆነ አትተማመንበትም

ባዕድ ከላመው፣ ዘመድ የነከለው

• ምንም ቢጠብ መንገድ፣ ምንም ቢከፋ ዘመድ

ባዕድና ጨለማ፣ አንድ ነው

• ከዳተኛ ለለሆነ አይታመንም

ባወጡት ዳኛ ቢረቱ፣ በቆረጡት ጨንገር ቢመቱ፣ የእግዜር ግብ ከብቱ

• ተማምነው ያደረጉት ነገር አይቆጭም

ባዋቂ ፊት፣ መናገር መታገም

• ዐዋቂ ሌላውን ያስተካክላል

ባይሰጡት፣ ፈገጡት

• ተው እንዳይሆን

ባይቆጭ፣ ያንገብግባል

• በጣም የሚያበሳጭ ነገር

ባይብ እንጂ፣ በቅቤ አይወፍሩ

• የቱን ከየቱ ማስቀደም

ባይኔ መጣህብኝ

• በምወደው ነገር መጣህብኝ

ባደሷዊ ያድላባት፣ ባመጣኝ ለይፍ ይዘዝበት

• ክፋውን ክፋ ያጋጥመው

ባገኘህ ቀን ቅቤ ዋጥ፣ ባጣህ ቀን ድንጋይ ጋጥ

• እንደሁኔታው እንደጊዜው ኑር

ባጉራ ጠናኝ የተረታ፣ መሃል አገዳውን የተመታ

• የተረታ ለው ሞራሉ ይወድቃል

ባግባቡ፣ በደጃፋ ይግቡ

• በፊት ለፊት በወግ በማዕረግ

ባጎረስኩ፣ እጄን ተነክስኩ

• በጦርኩ በደል ደረሰብኝ

ባጠፋ ወታደር፣ ይክላል ባላገር

• ያጠፋው እያለ ያሳጠፋው ይክላል

ባጭር ታጥቆ ጋሻ ነጥቆ፣ ዘገር ነቅንቆ፣ ይዋጋዋል አጥብቆ

• ጀግና የጀግናን ተግባር የሚፈጽም

ባፈላ ይታፈላል፣ /በንጥጥር/ በነጠር ይመለላል

• ያላግባብ የተፈጸመው ተግባርቶ እርምጃ ይወሰድበታል

ባፈ ማን በባበት፣ አለ እርኩም

• እኔ እንደሁ አንጀቴ ጠብ ያለ ነገር የለም ማለቱ ነው

ባፍ ይጠፋ ይለፈልፋ

• መለፍለፍ ችግር ሳይ ይጥላል

ቤተ ሠራ፣ በኋላ ይመጣል

• ነገሩ ሁሉ እያደረ ነው፣ እያደረ ዕውቀት ይገኛል

ቤተክርስቲያን ለማላጅ፣ ገበያ ሳርፋጅ

• አርፍዶ ገበያ የገባ ደህና ይሸምታል

ቤተክርስቲያን ቢደርስ የጠላቴ ሬሳ፣ የኔ ከቤቴ ይነሳ

• ያው ለእኔም እይቀርልኝም ማለት ነው

ቤተክርስቲያን ተኪሽ፣ ዕርቅ አፍራሽ

• ቤተክርስቲያን እካባቢ መኪሽት /ሐሰትን ቀላቅሎ/ መናገር እያገባም

ቤተክርስቲያን አቃጥል ቢሉት፤ ደጀሰላም አቃጠለ

- የአሉ ብዕት ያለው ከደጀሰላሙላይ ነውና ወደባ አተኮረ

ቤተክርስቲያን፤ የገባ ውሻ

- ሁሉም የሚጠላው

ቤቴ ከባለስልጣኖች፤ እንደቀድሞ አደረግሽኝ

- ቤቴ ከብር አሰጠችኝ

ቤት ለሌላው ቤት ይሰጠው፤ ችግሩን እንዲቀምሰው

- ትዳር ብዙ ሁኔታዎች የሚታዩበት ነው

ቤት ለእንቦሣ፤ እንቦሣ እሰፍ

- አዲስ ቤት ሠርቶ የገባን ሰው ለመጠየቅ ደጃፍ ሲደርሱ

ቤት ሠርቶ ያለመውጫ፤ ፊት ያላፍንጫ

- እስቸጋሪ ሁኔታ ነው

ቤት ሲሰፍ፤ የሰው ሁሉ ተሰፍ

- ፍሥሐ፤ ሐሴትና ደስታ ያስገኛል

ቤት በማገር፤ ንጉሥ በባላገር

- መሠረቱ ባላገር በመሆኑ ነው

ቤትን መመሥረት፤ በባለገር አንጀት

- እሱ በደከመውና ባመጣው ውጤት

ቤት አለክዳን፤ ከምንም አያድን

- ቤት ያለከዳን ቤትነቱ አይታወቅም

ቤት ከነጥልላቱ፤ ምድጃ ከነማዘንቱ

- እንዲያ ተሟልቶ ሲገኝ ምንኛ ያስደስታል

ቤት ካሉት፤ መቃብር ይሞቃል

- ነሮ እንደነዋሪው ነው

ቤት ዘግተው የደበደቡት፤ ውሻ ባለቤቱን ይነክሳል

- ሲሞላ ይፈሳል፤ ሲከር ይበጠሳል

ቤት ያለ ሌት፤ ከብት ያለ በረት

- እንጀራ ያለውጥ ቤት ያለ ሌት

ቤት ያለ ቁልፍ፤ አልጋ ያለምንጣፍ

- የተሟላ ነው ለማለት ያስቸግራል

ቤት ያለሰር ፊት ያለ አፍንጫ፤ ያ መውጫ ያ ማጫጫ እይኖረው

- ተሟልቶ ሲገኝ እንዴት ያምር

ቤት ያለአጥር፤ ሬሳ ያለመቃብር

- ቤትን ቤት ወይም ክብር የሚያስገኝለት አጥር ነውና አጥር መከበሪያ ነው

ቤት ያለአጥር፤ ሰው ያለ ልብስ

- ሰው ያለልብስ ክብር የለውም፤ ነውሩን መሸፈን ይገባዋል

ቤት ያለአጥር፤ ቤተክርስቲያን ያለቅጥር

- ለቤተክርስቲያን ቅጥር እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው

ብላ ቢለኝ፤ እንደ እባቴ ሰቆመጠኝ

- እንደነሱ ሆኜ ብኖር ይሻለኝ ነበር

ብላ የሰለሰ፤ ተናገር የመሰለ

- አሳማኝ የሆነ ነገር ተናገር

ብላ ያለው ቀርቦ፤ ተሸከም ያለው ተሰብስቦ ይቆየዋል

- ሁሉም እንደየዕጣ ፈንታው ነው

ብልህና ቅባት፤ ብረሃንና መብራት

- ብልህም ብርሃንም ቀና ናቸው

ብልህን ማሞኘት፤ ቂምን ማቆየት

- ብልህን ማሞኘት ትርፉ ቂም ነው

ብልህን አይረቱ፤ ከአጥፊ አይዘምቱ

- ብልህን መርታት አስቸጋሪ ነው

ብልህ የዓመቱን፤ ሞኝ የዕለቱን ያሰባል

- ብልህ አርቆ ያሰባል

ብልጥ ለብልጥ፤ ዓይን ብልጥጥ

- እባብ ለእባብ፤ ይተያያል ካብ ለካብ

ብልጥ ልጅ የሰጡትን እየሰላ ያለቅሳል

- የተገኘውን ይዞ በዚያ ማዘገም ይሰጃል

ብልጥ ሰው፤ ይታወቅበት አይመስለው

- አንዳንድ ያለእኔ ብልጥ የሰም ይላል

ብልጥና ምስጥ፤ ውስጥ ለውስጥ

- ውስጥ ውስጡን የሚሠራ

- የጭቃ ውስጥ እሾህ

ብልጥ ሀይን፤ አስቀድሞ ያለቅሳል

- ብልጥ ሰው በከንፈሩ ይሥቃል

ብልጥ እይጥ ከባለቤት፤ እኩል ስትበላ ትኖራለች

- ብልጥ ሰው ሳይነቃበት አብሮ ይኖራል

ብልጥ ንደኛ የሰዎቹን የጋራዬ፤ የራሱን የብቻዬ

- ከሰዎቹ ይጠቀማል የራሱን ግን አይሰጥም

ብሎ ብሎ የዶሮ አንገት፤ ከማሰር

- መጨረሻው ያው ነው፤ የማይቀር ነው

ብመታው ስደበኝ

- አጠፈታ መመሰስ

ብረት ለብረት ሲፋጭ፤ ሰለት ይወጣዋል

- መመካከር ከጥሩ ነገር ላይ ያደርሳል

ብረት ሲግል ቀጥቅጠው፤ ንፋግ ሲወድ መጥምጠው

- በዘዴ ቀስ እያልክ ገንዘቡን ውሰድ

ብረት ብረትን ይሠራዋል፤ ዕውር በሰው ይመራል

- ሰውን ሰው ያስተካክለዋል

ብረት ብረትን ይሰላል

- ሰውን ሰው ያስተካክለዋል

ብረትን መቀጥቀጥ እንደጋለ ነው

- አንድን ነገር በጊዜው በወቅቱ መፈጸም መልካም ነው

ብረት ካልረላ፣ አይላላ

• አንድ ነገር ለመሥራት ስልት፣ ዘዴ ያስፈልጋል

ብርሌ ከነቃ አይሆንም ዕቃ

• በግ ከበረረ ፍየል ከቀዘነ መመለሻ የለውም

ብርቅና ድንቅ፣ ያለ አንድ ቀን አይደምቅ

• ጉድ አንድ ሰዎን ነው

ብርና ወርቅ፣ ያምራሉ ግን ሰው ያጣላሉ

• ገንዘብ ሰው ያጣላል

ብርድ ቆላ ወረደ፣ ልጅ አባቱን ወደደ

• መልካሙን ሁሉ እንዲያደርግለት

ብርድ ምን ያመጣል ከማንቀጥቀጥ፣ በቀር

• ያው የሚታወቅ ነው

ብቅ ብቅ እንደ፣ ሥንዴ ምርቅ

• ልታይ ልታይ ማለት

ብቸኩል ያንችንም፣ የኔንም በላሁ

• የወደደ መሳይ

ብቻውን የሚረጥ፣ የሚቀድመው የለም

• እህያ ጩኸቱን ያደንቃል

ብቻውን የሚሟገት፣ የሚረታው የለም

• ከጉቱ ድካም

ብቻውን የበላ፣ ብቻውን ይሞታል

• ማሕበራዊ ኑሮን አያውቅ

ብንጨው ፈቴን፣ ብመታው ደረቴን

• ራሴን ጎዳሁ እንጂ ያገኘሁት ፋይዳ የለም

ብንከባለል መንገዴ፣ ጣለኝ ከወንበዴ

• እግር ወሰዶ አንዳች ነገር ላይ ይጥላል

ብዙ ሁብት፣ ያመጣል ብዙ ጠላት

• ሲያገኙ ጠላት መፈጠሩ አይቀርም

ብዙ መሳም፣ ልብ አይነካም

• በወረት ሲሆን ይሻላል

ብዙ መናገር፣ ምላስን ያስለቻል

• መዘብብ አዳማጭንም ያለለቻል

ብዙ ሰው ሲበላ፣ አንድ ሰው ይጣላ

• አንዱ ለሌሎች ብሎ ችግር ውስጥ ይወድቃል

ብዙ ስንቅ የሚሸከም፣ ላይበላ ይወድቃል

• የሚበሉት ሌሎች በመሆናቸው እሱን የተረፈው ሸክም ብቻ ነው

ብዙ ቢተቹ ይሰለቁ

• ነገር ቢበዛ በአህያ አይጫንም

ብዙ ቢወልዱ፣ ሙያውን ዓይተው አንዱን ይወዱ

• የአናት ሆድ ችግርጉር

ብዙ ቢያወጥ፣ ይዘነጉ

• ብዙ የሚያወራ ለው ወሬውን ለማን እንኪ እንዳወራ ይዘነጋል

ብዙ ቧልት፣ ያፈርሳል ንብረት

• ቀልድና ቅዠን ቤት ያጠፋል

ብዙ ቸርነት፣ ያመጣል ድሀነት

• ያለውን አሟጦ ከቸረ ነገን በምን ይኖራል

ብዙ ዕውር ዐየሁ፣ እንዳንቺ የረሰሰ የለም

• ከዕውራን ሁሉ ያንቺ ዐይን የተለየ ነው

ብዙ ከመናገር፣ ማዳመጥ ይበልጣል

• የነገር ወጡ ማዳመጡ

ብዙ ከማውራት፣ ጥቂት መሥራት

• ከወሬ ተግባር ይበልጣል

ብዙ ከብት ለማርባት፣ አልቅትን ጠብቆ፣ ውኃ ማጠጣት

• እንደ ሥራ ከመሥራትህ በፊት እንቅፋት በሚሆኑት ላይ ጥንቃቄ ውለድ

ብዙዎች ለብዙ ሲያውቁ፣ ለራሳቸው አይጠነቀቁ

• ሰዎች ሰዎችን ይመክራሉ ለራሳቸው ግን ይቸገራሉ

ብዙዎች ይሰጡህ፣ ብዙዎች አይጥሱህ

• ከሰዎች ጋር ተሰማምተህ ኑር

ብዙ ዝምታ፣ ይሆናል በሽታ

• ብዙም ዝም ማለት ሐሳብን እለመግለጽ ከችግር ላይ ይጥላል

ብዙ ያይሻል፣ እንዲ ይወድሻል

• ከዚህ ሁሉ ሰው አንድ ለአንቺ የሚሆን አታጫም

ብዛት፣ አይደለም ጥራት

• ከብዛት ይልቅ ጥራት ጠቃሚ ነው

ብጤ፣ ከቢጤው

• ሁሉም ከተመላላዩ ጋር ይሄዳል

ብጥለው፣ ገለበጠኝ

• ያሰብኩት ላይሆን ቀረ

ቧልትና ቅዘን፣ ቤት ያጠፋል

• ብዙ ቀልድ ለችግር ይጋብዛል

ቧልተኛ ሰው፣ አንቱ ላይባል ያረጃል

• አጭር ሰው አንቱ ላይባል ያረጃል

22. ቢከፍቱት _____
 ሀ. ተልባ ለ. ወተት ሐ. ባዶ መ. መልሱ የለም
23. በፊት የወጣ ጆሮን _____
 ሀ. አስቀረው ፎክሮ
 ለ. በኋላ የወጣ ቀንድ በለጠው
 ሐ. በኋላ የወጣ ጭራ በለጠው
 መ. መልሱ የለም
24. ባልና ሚስት ሊተዋወቅ _____
 ሀ. ማን ያፈጸጸም ሐ. መተናነቅ
 ለ. የሠርገኛ ልቡ ይወልቅ መ. ሁሉም መልስ ነው
25. በፈረስ የፈለጉት _____
 ሀ. በእግር ይገኛል ሐ. ቶሎ አገኙት
 ለ. ሔደው አገኙት መ. ምንም ሊገኝ አልቻለም
26. ባላደራ _____
 ሀ. ጩኸ በተራራ ሐ. ሆነ ጭራ
 ለ. ቆመ በተራራ መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
27. በትር ከጅህ _____
 ሀ. ማንም ይፈራሃል ሐ. ማን ሊጠጋህ
 ለ. አባብ ተግርህ መ. መልሱ የለም
28. በውሻ ሆኖ _____
 ሀ. ቅልጥም አያድርም ሐ. ቅቤ አያድርም
 ለ. ሥጋ አያድርም መ. ሁሉም መልስ ነው
29. ቧልተኛ ሰው _____
 ሀ. አስቂኝ ነው ሐ. አንቱ ሳይባል ያረጃል
 ለ. ያሰለጅል መ. ይከበራል
30. ቤት ከነጉልላቱ _____ ከነማዘንቱ
 ሀ. ወለሉ ለ. ቋሚው ሐ. ማገሩ መ. ምድጃ
31. ቤት ያለአጥር ሰው _____
 ሀ. አለትዳር ሐ. ያለልብስ
 ለ. ያለሥራ መ. ሁሉም መልስ ነው
32. ብዙ ከማውራት _____
 ሀ. ትንሽ መለመን ሐ. ትንሽ ማውራት
 ለ. ቆሞ መጠበቅ መ. ጥቂት መሥራት
33. ብላ ያለው ቀርቦ _____ ያለው ተሰብስቦ ይቆየዋል
 ሀ. ይለፍልህ ለ. ተሸከም ሐ. አትሸከም መ. ዕድል

34. ቤትን መመሥረት _____ አንጀት
 ሀ. በአህያ ለ. በባላገር ሐ. በውሻ መ. በከተማ
35. ብልህን አይመክሩ _____
 ሀ. ከአጥፊ አይዘምቱ
 ለ. አንበሳን ብድር አይጠይቁ
 ሐ. ለነብር አያበድሩ
 መ. መልሱ የለም
36. ብረት ብረትን ይስላል _____ በሰው ይመራል
 ሀ. ሞኝ ሐ. ዕውር
 ለ. ባላገር መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
37. ብረት _____ አይላለ
 ሀ. ካልተቀጠቀጠ ሐ. አለመሣሪያ
 ለ. ካልፈለ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
38. ብቅ ብቅ እንደ _____
 ሀ. ጋለሞታ ሐ. ሥንዴ ምርቅ
 ለ. ቆንጆ ሴት መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
39. ብቸኩል _____ በላሁ
 ሀ. የሁሉንም ሐ. የወንድማን
 ለ. የእሁቴን መ. ያንችንም የኔንም
40. ብዛት _____ ጥራት
 ሀ. ይሆናል ለ. አይሆንም ሐ. ካለ መ. መልሱ የለም

መልመጃ 5

ለ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች ፍቺ ስጥ

1. በሬ ያርጣል አህያ ምርቱን ያፍሳል
 ሀ. ለፍቅር ብተኛት፣ ለጠብ አረገዘች
 ለ. አህያውን ፈርቶ ዳውላውን
 ሐ. በጩው ያንደስ በርበሬ ተወደለ
 መ. በሚያዘዘ ደውን የዘራ ክረምቱን ሁሉ በላ
2. በሬ ሆይ ሣሩን አየህና ገደሉን ሳታይ ገደል ገብህ ወይ
 ሀ. ሌባ ላመሉ ዳቦ ይልባል
 ለ. እጅግም ስለት ይቀዳል አፎት
 ሐ. ያልጠረጠረ ተመነጠረ
 መ. መልሱ የለም

3. ባለቤት ካልጮኸ ኅረቤት አይረዳም
 ሀ. ባለቤት ያቀለለውን አሞሌ ባለዕዳ አይቀበለውም
 ለ. መታረር በከንፈር
 ሐ. ካፍ የወጣ እፋፍ
 መ. ባለቤቱን ካልናቁ እጥፍን እይነቀንቁ
4. ባልንጀራ ቢያጠቃው ወደሚሰጥ፣ ርጠ
 ሀ. እህያውን ፈርቶ ዳውላውን
 ለ. እህያ በበላ ዳዋ ተመታ
 ሐ. የራሷን አበላ በሰው ላይ አብላ
 መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
5. በደንባራ በቅሎ ቃጭል ተጨምሮ
 ሀ. እንኳን ዘንድብሽ፣ እንዲያውም ጤዛ ነሽ
 ለ. በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
6. ባኅረሰኩ እጄን ተነክሰኩ
 ሀ. ለፍቅር ብተኛት ለጠብ እረገዘኛች
 ለ. ያሳደግዙት ውሻ ነክሰኝ
 ሐ. እጸድቅ ብዬ ባዘላት ተንጠልጥላ ቀረኛች
 መ. ሁሉም መልስ ነው
7. በገዢ እራሱ እባብ ጠመጠመ
 ሀ. አተርፍ ባይ አጉዳይ
 ለ. የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለኛች
 ሐ. ዓጣ ኅርንፍት ዘንድ ያወጣል፣ የሰው ፈላጊ የራሱን ያጣል
 መ. ሁሉም መልስ ነው
8. በሞኝ ክምር ዝንጀሮ ልጄን ትዳር
 ሀ. ብልጦኛ በሞኝ ንብረት ይጠቀማሉ
 ለ. በሞኝ ክንድ የዘንድ ጉድጓድ ይለኩበታል
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
9. ብዙ ዝምታ፣ ይሆናል በሽታ
 ሀ. ዝም አይነትዝም
 ለ. ዝም ባለ አፍ ዝምብ አይገቡትም
 ሐ. በሽታውን የደበቀ መድኃኒት የለውም
 መ. ዝምታና በሽታ ብዙ ናቸው

10. በግ ባልበላሽ ትበይኝ
 ሀ. እህያ ወደ ጅብ ለቅሶ ሔደኛች
 ለ. ዶሮ ጭራ ጭራ ታወጣለኝ ካራ
 ሐ. እሳት ቢያንቀላፋ፣ ገለባ ንበኘው
 መ. ሁሉም መልስ ነው
11. በሰበቡ መምሬ ተሳቡ
 ሀ. በልጅ እመካኝቶ ይበሏል እንጉቶ
 ለ. ሰው በካሕን፣ በላተኛው ማይም
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
12. በቅሎ እንቴ እንቴ ይላል፣ ፈረስ ግን ግድ የለውም
 ሀ. ራስ ሳይጠና ጉተና
 ለ. ግዛኝ ግዛኝ ብለው ሊሸጠኝ አሰበኝ
 ሐ. በቡሀ ላይ ቆረቆር
 መ. መልሱ የለም
13. በቅሎ ለኮዋን በጠሰኝ በራሷ አሳጠረኛች
 ሀ. ዳባ ራሱን ስለት ድግሱን
 ለ. ሥራ ለሠራው፣ እሾሀ ላጣሪው
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
14. በቡሃ ላይ ቆረቆር
 ሀ. እምበላው ሳጣ ልጄ ጥርስ አወጣ
 ለ. የግፍ ግፍ በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
15. በርበሬ በገዛ እጅ ገዝቶ ይፋጃል
 ሀ. እህል ላበደረ ዐፈር፣ ወርቅ ላበደረ ጠጠር
 ለ. ባኅረሰኩ እጄን ተነክሰኩ
 ሐ. ያላደኩት ውሻ ነክሰኝ፣ ያንደድኩት እሳት ጠበሰኝ
 መ. ሁሉም መልስ ነው

ሐ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አዛምዱ

- 1. ብዙ ከመናገር ማዳመጥ ይበልጣል ሀ. እባብ ለእባብ ይተያያል ካብ ለካብ
- 2. ቤት ያለ ቤት ከብት ያለበረት ለ. በሬ ያርሳል፣ አህያ ምርቱን ያፍሳል
- 3. በልተው ከጨረሱ ከመኝታ ይነሱ ሐ. በሽታውን የደበቀ መድኃኒት አይገኝለትም
- 4. በጨው ደንደስ በርበሬ ተወደሰ መ. ለሂያጅ የለውም ወዳጅ
- 5. ባለቤት ካልጮኸ ጎረቤት ሠ. እቤቷ ፀመሷ መጥፎ፣ ውጪ ግን ጥሩ መሳይ
- 6. ብልጥ ለብልጥ፣ ፀይን ብልጥጥ ረ. የነገር ወጡ ማዳመጡ
- 7. በወደቀ ግንድ ምሳር ይበዛበታል ሰ. በአንድ ራሰ ሁለት ምሳሰ
- 8. ባንድ ወፍ ሁለት አፍ ሸ. ጅብ ከሌዶ ውሻ ጮኸ
- 9. በቤቷ ቀጋ በዱር አልጋ ቀ. አንጀራ ያለውጥ ቤት ያለቤት
- 10. በጣይ ቅቤ አያበሩበትም በ. በዕውር ቢፈረዱ፣ ዕውር ይወልዱ
- 11. በደንበራ በቅሉ ቃጭል ተጨምሮ ተ. ባለቤቱን ካልናቁ ውሻውን አይመቱ
- 12. በቆፈሩት ጉድጓድ ይገቡበታል ቸ. የተከፋ ተደፋ
- 13. በቤት ይለምዱታል፣ ባደባባይ ይደግሙታል ጎ. ጉድ አንድ ለሞን ነው
- 14. ባፍ ይጠፋ በለፈለፉ ጎ. ሰም ይወጣ ከቤት ይከተል ጎረቤት
- 15. ብሰጭት የሚጎዳው ባለቤቱን ነው ሃ. እንኳን ዘንቦብሽ እንዲያውም ጤዛ ነሽ
- 16. ባለቤቱን ካልናቁ አጥሩን አይነቀንቀ ቈ. ሲሮጡ የታጠቁት ሲሮጡ ይፈታል
- 17. በችኮላ ያፈቀሩት በችኮላ ተጣሉት ከ. የአፍ ዘመድ ከገበያም አይገድ
- 18. በቅሉ ግዙ ግዙ አንድ አሞሌ ላይዝ ስ. በቆማጣ ቤት አንድ ጣቅ ብርቅ ነው
- 19. ብርቅና ድንቅ ያለአንድ ቀን አይደምት ወ. ዝም አይነቅዝም

- ተሁለት ዛፍ የወደቀ
 - ያልተሳካለት
- ተሁሉም ያው ወንድም፣ ቢከፋም ቢበጅም
 - ለጥቃት ከወንድም የሚበልጥ የለም
- ተለመደና ዶሮ መከሸከሽ፣ እኝህ እናትሽ ሐሙስ ሐሙስ ከቺ
 - የለመደች ጦጣ ሁልጊዜ ሽምጣጣ
- ተለማማጭ፣ አልማጭ
 - ሥራ የማይወድ ልምምጥን ያዘወትራል
- ተለማበት፣ የተጋበበት
 - ከዋነኛው የሌላኛው በልጦ ታየ
- ተለጣጭ፣ የጎረቤቷን ድልህ አሟጣጭ
 - የራሷን አኑራ የሌላውን ማጫረስ
- ተላም የዋለ በሬ፣ ተሴት የዋለ ገበሬ
 - መደበኛ ሥራውን ይዘነጋል
- ተሌባ ሌባ ቢሰርቀው፣ ምን ይደንቀው
 - ከለማኝ ለማኝ ቁርጌጮቹን ቀማኝ
- ተልባ መለሎሽ፣ ሰናፍጭ ትቀምሽ
 - ጥሩ መሰሎሽ ጥሩ ያልሆነ አጋጠመሽ
- ተልባ በቅባኑግ፣ ለበሚው ግራ፣ ለበይው መልካም
 - በሁለት ወገን የቀረበ ድጋፍ አሰደሳች ነው
- ተልባ በጥባጭ እያለች፣ ጎመን ቀንጣሽ ምች መታት
 - ነገሩ የሚመለከተው ሰው እያለ የማይመለከተው ሰው ችግር ውስጥ ገባ
- ተልባ ቢንጫጫ፣ በአንድ ሙቀጫ
 - ድር ቢያብር አንበሳ አያሰር
- ተመልከት ዓላማህን፣ ተከተል አለቃህን
 - ቆራጥ ሰው ሁን
- ተመልከኛ ዳኛ፣ መልካም ፈራጅ
 - ፍትሕ የሚያውቅ ትክክለኛ ፍርድን ይሰጣል
- ተመመራመር፣ ይገኛል ቁም ነገር
 - ከመመራመር ዕውቀት ይገኛል
- ተመምት ይሻላል መሰንበት
 - ከጊዜ ብዛት ሊያልፍልህ ሥለሚችል መቆየት ደግ ነው
- ተመምሩ፣ ደቀመዝሙሩ
 - ከዋናው ተከታዩ በልጦ ታየ
- ተመረቅሁ ብለህ፣ ተተረገመ ጋር አትዋል
 - ጓደኛ አጥፊ ነውና መጥፎ በህርይ እንዳያወርስህ ተጠንቀቅ
- ተመርጥ፣ ይሻላል ማንጋጠጥ
 - ይታደሉታል እንጂ አይታገሱትም

ተመንግሥት አመልጣለሁ፤ ከሞት እድፍለሁ ማለት ዘበት ነው

- የጊዜ ጉዳይ እንጂ ሞት እንደሁ የማይቀር ነው

ተመክሮ ልብ ተሸምቶ፤ ድልብ አይሆንም

- ያው ነህ ቢመክሩህም አትሰማም

ተመዋረድ፤ ጌታን መውደድ

- ጌታውን ያመነና ከመጥፎ ሥራ የራቀ ይወደዳል

ተማሪና ዶሮ በሞቱ ክቡር ነው፤ በቁመናው ራቱ ጥሬ ነው

- በሕይወት እያሰ የማይከበር ሰው ከሞተ በኋላ ክብሩ ይነገርበታል

ተማሪ፤ ውሻ ቀበሪ

- የቆሎ ተማሪ ውሻን ስሰማይወድ፤ ሁሌ እንደተጣሉ ነውና ነው

ተማሪ፤ ዘኔ ለቃሚ

- የቆሎ ተማሪ ከቤተክርስቲያን ግቢ ከደጀሰላም ምግቡን ያገኛል

ተማክሮ የፈሱት፤ ፈሰ አይገማም

- ተሰማምተው ያደረጉት ነገር ጉዳት እንኳን ቢኖረው አይቆጭም

ተምሮ የማይጽፍ፤ አከፍሎ የማይገድፍ

- የተማሪውን ተግባራዊ የማያደርግ ከተማሪ አይቆጠርም

ተምሮ ያሳስማሪ፤ ዘርቶ ያላጠረ

- የጋን መብራት

ተሞተኞች ሚስቱ፤ ምን አለኝ ካማቴ

- ግንኙነታችን፤ ገምድናችን ተቋርጧል

ተሟጋች እኔ አረታ ይመበለኛል፤ ሰውም ይመለከተኛል

- የሚሟገት ሰው እሉ የሚረታ እንጂ ሌላ ሰው የሚረታ አይመበለውም

ተረታን እንዳይሉ ይግባኝ እንዳይሉ

- መረታታቸውን እንዳይታወቅባቸው ይግባኝ ጥያቄ አያቀርቡም

ተረቴን መልስ አፈን በዳቦ አብስ

- የተረተረት የመጨረሻ እባባል ነው

ተረት ስነገር፤ ይሆናል መሠረት

- ነገር በምሳሌ ጠጅ በብርሌ

ተራራ ለጥናት፤ ውጋ ስጥማት

- በፈሰከው ጊዜ ያገኘኸው ነገር ያረካሃል

ተራስ በሳይ፤ ነፋስ

- ቅድሚያ ለራሴ

ተራጋሚ፤ ራሱን ደርጋሚ

- ሰውን ሲረገም ርገማውን ተመልስ ራሱን ያጎዳሃል

ተርቦ ያወጡት ደሞዝ፤ ለመደኛ አይሆንም

- ሳይርቅ በቅርቡ፤ ሳይደርቅ በርጥቡ

ተርጅና ተሞት፤ ቢሸሹ አያመልጡ

- የማይቀርን ነገር እያወቁ መዘናጋት አይገባም

ተሰብሮ ቢጠገን፤ እንደነብር አይተን

- መሉ በመሉ እንደበሬቱ ሊሆን አይችልም

ተሰው ተመርጦ፤ ለሹመት፤ ተንጨት ተመርጦ ስታቦት

- ከሰው ተመርጦ ለሹመት ይበቃል

ተሰውጋ አለሁ ብዬ፤ ተጅብ ተዳብዬ

- ከክፉ ሰው ጋር ነው ያለሁት

ተሰግዳዳ ቦታ፤ ታዳጊ ጌታ

- ዘወር ካስ ቦታ ከመደበኛ ለአንድ ታዳጊ ጌታ ሎሌ መሆን ይመረጣል

ተሳዳቢ ጥርስ፤ ነጭ ነው

- ተሳዳቢ ሰው ምን ይለኛልን አያውቅም

ተሌትን ትበሱ፤ ትመልሱ

- ሁኔታን ተመልክቶ ለባሰበት መልስው ይሰጡታል

ተሰበታም አንድ ያንቀው፤ አንድ ይወድቀው

- ስሰበታታ ምንም ቢሆን በስስተው ነገር አይጠቀምም

ተሰፋ መሰጠት፤ እያዩ ዕዳ መግባት

- ካፍ የወጣ ቃል ከእጅ የወደቀ እንቁላል

ተሰፋ ቆርጦ አንድ ላይ ከመቆም፤ ይሻላል በተሰፋ ሲጓዙ መክረም

- ጥረት መጣር እንጂ ተሰፋ መቁረጥ አይገባም

ተሰፋ ያልቆረጠ መነኩሴ፤ ምናኔ ሲጮድ ሴቲቱን ይስናበታል

- አልቆረጠም ሁኔታው ያስታውቅበታል

ተሰፋ ያድናል፤ ከሀይት ያመነምናል

- ሕሊና ከፍተኛ ዳኛ በመሆኑ፤ የከሃዲ ሕሊና ከሃዲን ይፈታተነዋል

ተሸፋፍነው ቢተኙ፤ ገልጦ የሚያይ ዓምሳክ አስ

- የተሸፋፈነ ሥራ አንድ ቀን መጋስጠ አይቀርም

ተሹም ከመታሰል፤ ጥሉ መኮብስል

- በሰው ተመርቶ ስሕተት ላይ ከመውደቅ እርግፍ አድርጎ ሁሉን መተው

ተሻገር ከወገዙ፤ ጉድ እንዳያበዙ

- ያልሆኑ ሐሳቦች እንዳይሰነዙሩቡ ትክክል ነው በምትሰው መንገድ ሒድ

ተቀመጥ በወንበሬ፤ ተናገር በከንፈሬ

- ሥልጣን ተሰጥቶሃል እንደፈለክ ሁን

ተቀማጭ፤ እፋ ምላጭ

- ለተቀማጭ ሰማይ ቅርቡ ነው

ተቀማጭ የሌለው ተሟጋች፤ በልቻ የሌለው ቧጋች

- ስክፉ ጊዜ የሚሆን ገንዘብ ቆጥቦህ ማስቀመጥ አስብህ

ተቀምጠው የሰቀሉት፤ ቁመው ስማውረድ ያስቸግራል

- ቀላል መሰሎ የታየ ነገር በኋላ ላይ ሊከብድ ይችላል

- ተቀምጦ ከመላክ፣ ተነስቶ መሥራት
 - መሥራት እየቻልክ ሌላ ሰው ማሰቸገር አይገባም
- ተቀባሪ ወዲያ፣ ማን ያርዳ
 - ጉዳዩን ካየው ሰው በላይ ማን ይናገር
- ተቁመቱ ማጠር፣ የልዩ መጠርጠር
 - ተጠራጣሪ ሰው ነው ማንንም አያምንም
- ተቁም ዶር፣ ከሸከላ ማሰር
 - ምንም የሌለው ድሃ ምስኪን
- ተቁል አትጫወት፣ ዐይንህን ያወጣሃል በዕንጨት
 - ምኝ ሰው ፊት ካሳዩት ጭንቅላትህ ላይ ይወጣል
- ተቅበላ ጥጋብ፣ የሰቅለት ጠም ማደር ይሻላል
 - ጥጋብ ብዙ እሳስፈላጊ ሥራዎችን ያሠራል
- ተቆብ ላይ ሚዶ
 - መሆን የማይገባው ቦታ ላይ ማድረግ
- ተበድሮ ቅቤ፣ ታርዞ ጎፈሬ
 - መበደር አሳስፈላጊ ነው
- ተባለ ቀትር አትቀታተር
 - ከባለ ጊዜ ጋር አትጨቃጨቅ ችግር ላይ ትወድቃለህ
- ተባቂላ እይጠፋ ዲቃላ፣ ከጠላ እይታጣ አተላ
 - ከደጎች መካከል ክፉ እይጠፋም
- ተተላለ የማይበርድ፣ ተታዘለ የማይወርድ
 - በሰው ትኩሻ የሚኖር ችግር አይሰማውም
- ተተናገረ አያባራ እፋቸው፣ ከያዘ አይለቅ ምንቸታቸው
 - እፋቸው መናገር ከጀመረ እያባሩም
- ተተናገረ አያባራ እፋቸው፣ ከያዘ አይለቅ እጃቸው
 - ማውራት የሚወዱ ናቸው
- ተተያዙ፣ ብዙ ነው መዘዙ
 - መጠንቀቅ ነው እንጂ ከተያዘክ መላቀቅ አይቻልም
- ተተያዙ ወዲያ ቄስ ጥሩልኝ ማለት ላያደላድሉ በሺ ብር ጭነት
 - ፊትን ነበር እንጂ መጥኖ መደቆስ አሁን ምን ያደርጋል ድስት ጥዶ ማልቀስ
- ተታመሙ መክሳት፣ ካሉ መንጣት
 - ሰው ኑሮውን ይመሰላል
- ተነሱ የሚንቀኝና ፣ ቁጭ ብሉ የሚያከብረኝን ሀውቃለሁ
 - አክብሮቱንም ሽንገላውንም ለይቼ አረዳለሁ
- ተናት፣ ቀን ይሻላል
 - ጊዜ ከከዳህ ኑሮ አስቸጋሪ ነው የሚሆንብህ
- ተናካሽ ውሻህን፣ ተቀጊ በሬህን አስር
 - ኃይለኛን ውሻን ማሰር ተገቢ ነው ያለበለዚያ ጉድ ያደርግሃል
- ተናካሽ ውሻ፣ የጅብ መቋቋሻ
 - አልህ ምላጭ ያሰውጣል

- ተናዞ ይሞቷል፣ አምኖ ይሚገቷል
 - ሰው በሚከራከርበት ጉዳይ ላይ ሙሉ እምነትና ማሰራጃ ሊኖረው ይገባል
- ተናገር በከንፈሬ፣ ተቀመጥ በወንበሬ
 - እንደኔ ሁንህ ትምህርቱን አስተምር ማለት ነው
- ተናግሮ እናገረኝ ይወደኝ ይመስል፣ ሌላ ተናገረ የላኩት ይመስል
 - ጥሩ ሰው መሰሉኝ ያሚወትኩትን ለሌላ ሰው እሳልፎ ተናገረ
- ተናግሮ ከመጨነቅ፣ የቀልቀሉዬን አፋን እንቅ
 - ዝም አይነቅዝም
- ተናግሮ ከማሰብ፣ ከንፈርን መለብሰብ
 - ዝም ባለ አፍ ዝምብ እይገባበትም
- ተናግሮ ያጣ ሰው፣ ሦስት ጊዜ ሞቱ ነው
 - ጠይቆ ማጣት ያስቆጫል
- ተንኮትክተሽ ሥትሥቂ፣ የጥርስሽ ወገብ እንዳይቀጭ
 - ያማረልሽ መሰሉሽ፣ ስትገለፍጩ ሌላ ጉዳት እንዳያስከትልብሽ
- ተንኮለኛ በመበለት፣ በጠም ዶር፣ በፋሲካ እልበት
 - ተው እንዳይሆን - ተቃራኒ ሥራን መፈጸም
- ተንኮለኛ፣ ተሰባብሮ ተኛ
 - ተንኮል እራሱን ያጠፋል
- ተንኮለኛ ናቸው፣ አርቃችሁ ቅበሯቸው
 - ተንኮለኛን ማራቅ ያስፈልጋል
- ተንኮለኛ፣ የሰይጣን እርቦኛ
 - ተንኮለኛ ለውን በመጉዳት በማጥፋት ይረካል
- ተንኮለኛ ገደል፣ ዝንጃሮን ይጥላል፣ በሬን ያሳልፋል
 - ማደናገር ይችልበታል
- ተንጋሎ ቢተፋ ተመልሶ ባፋ
 - በትክክል ያልተሠራ ሥራ ተመልሶ እንቅፋት ይሆናል
- ተንጋሎ የተፋ፣ ከራሱ ከፋ
 - በትክክል ያልተሠራ ሥራ ተመልሶ እንቅፋት ይሆናል
- ተኛ ወዲያ ጎራሽ፣ እህል አበላሽ
 - እራሱን ከፍ ከፍ ማድረግ
- ተኝ ብልሽ፣ አትነሺ አልኩሽ
 - የምንግርሽን በትክክል ፈጽሟ
- ተከበሩ፣ ለው አይፈሩ
 - የጠገብ ሰው ልቡ ድፍን ነው
- ተከብሮ ያደርጋል ደንቆሮ
 - ሀብት ያሰው ሰው ሀብቱን ብቻ ለሰሚመለከት ሰዕውቀት ግድ የለውም
- ተከብት እንሰት፣ ከሀብት ርስት
 - እንሰት ከብትና ርስት ሀብትን በላይ በላዩ እንዲጨምር ያደርጋሉ

ተከናዎ የሚበላውን፣ አንገብሰህ ግብት

- በግብግብ ሰውን በዘዴ ተጠቀምበት
- ተከረት ያለው ጉሮሮ፣ ጦም አያድርም
- እግዜር የከፈታትን ጉረሮ ሳይደፍናት አያድርም
- ተኩላ አንድ አንበሳ፣ አጮህ ብላ ተተረተረች
- ያለአትም መንጠራራት ጥሩ አይደለም
- ተኩላ፣ ፍየል በላ
- ተኩላ የፍየል ጠር ነው
- ተከፋ ተወልጄ፣ ሰፈጭ አደርርኩ
- ከአጋም የተጠጋ ቁልቋል፣ ሲያለቅስ ይኖራል
- ተከፋ ኅረቤት፣ አይሠሩም ደህና ቤት
- ተከፋ ኅረቤት ጋር ሁሌ ሰላም የለም
- ተኩሶ ጣሉ፣ ወጋ ነቀለ
- ግዳጁን ተወጣ
- ተኳሽ በሁለት ዐይነ አያነጣጥርም
- ሁለት እግር አለኝ ተብሎ ሁለት ዳፍ አይወጣም
- ተወደዱ ወዲያ፣ ገደሉ ሜዳ
- ፍቅር ዕውር ነው
- ተወገብ በላይ ታቦት፣ ከወገብ በታች ጣዖት
- ሰው መሳይ በሽንጎ
- ተወገብ በላይ ጥጋብ፣ ተወገብ በታች ራብ
- እየራበው አንዳልተራብ ዓይነት ሆኖ ያስመስላል
- ተወጭት አፍ፣ የወንጭት አፋፍ
- ከአንዱ ሌላኛው አበፈሪ ነው
- ተዋቅሶ ወዳጅነት፣ የቁም ጠባላ ባንገት
- ብርሌ ከነቃ እይሆንም ዕቃ
- ተዋጊ በሬ፣ ተጭድ ይጣላል
- ከማይጣሉት ጋር አትጣሉ፣ አትጋጭ
- ተው አትርላ፣ ተሠርቶልሃል የሳት ገባ
- መልካም ሥራ ሥራ ያለበለዚያ ክፉ ሥራህ ሲያል ይከትሃል
- ተው ፈረሴ ለጉምና ለሴት አይዘነጉም
- በሴት ተማምነህ ከተዘናጋህ ችግር ውስጥ ትወድቃለህና አትዘናጋ
- ተዝካር ያየ ተማሪ፣ ሸቀጥ ያየ አጣሪ ዐይን የለውም
- ከሁሉ ነገር በልጦ የሚታየው ያው የራሱ ፍላጎት ብቻ ነው
- ተይዛ ትዝረን ጠጣ
- ያሉበትን ሁኔታ መዘንጋት
- ተይዞ ከመለማመጥ፣ እርሪ መቀመጥ
- ራቱን ራስን ከአደጋ መጠበቅ
- ተደርቦ መጣላት፣ ሥራ ማጣት
- ተገቢ አይደለም

ተደብቃ ትደንባለች፣ በሰው ሰብሳብ ትወልዳለች

- ግመል ሰርቆ አንገብሶ
- ተዳኛ ተሟግቶ፣ ላያደማ ተዋግቶ
- መንፈራገጥ ለመላላጥ
- ተድረው ቢመለሱ፣ የውኃ መንገድ ረሱ
- ዕያወቁ እንዳላወቁ ሆኑ
- ተጀመሩ መጨረሱ፣ ካረገዱ ማልቀስ
- አንዴ አለመጀመር አንጂ ከጀመሩ ወዲያ ወደኋላ ማለት አጥል ነው
- ተጀ በጉንጨ
- የሩቁን ከመመኘት የቅርቡን መጠቀም ይሻላል
- ተገናኝተው ባሉ፣ ምን ጊዜ አንገናኝ ይላሉ
- የሌላውን ጊዜ ሲመኙ በእጃቸው ያለው ያመልጣቸዋል
- ተገዳዩ፣ ሚች ይጣደፋል
- ጥሪው በሰደረሰው ይሆናል
- ተጋበዙና ብሉ፣ ሃይ በሉ ከልከሉ
- ምግብን አብሮ መብላት፣ ግጭትን ጥልን መከላከል ተገቢ ነው
- ተጋራ ውኃ፣ ሽቅብ ይሔዳል
- ጋይለኛ ሰው አደርጋለሁ ያለውን ያደርጋል
- ተግደርዳሪ በለጠብ ሽር ተበዳሪ
- ያልሆኑትን ሆኖ ለመታየት መሞከር
- ተግደርዳሪ ጦም አዳሪ፣ ቀላዋጭ ቀጣጣሪ
- መግደርደር ራስን መጉዳት ነው
- ተጎሽ እበት፣ ተንጨት ሽበት
- ተፈጥሮአዊ ሁኔታን መቃወም አይገባም
- ተጎንብሶ የሚበላገ፣ ተኝተህ ቀላውጠው
- ለማንኛውም ነገር ዘዴና ስልት ያስፈልገዋል
- ተጠማኝ ቢሰነብት፣ ባለርስት ይሆናል
- የቆየ ከሚሰቱ ይወልዳል
- ተጠንቀቅ ወደል፣ እንዳትገባ ገደል
- ሁኔታዎችን እያየህ አንጂ ምንም አይነካኝም ብለህ ብዙ አትተማመን
- ተጥዶ የማይፈለ፣ ተሹሞ የማይበላ
- ሲሾም ያልበላ ሲሻር ይቆጠዋል
- ተጠረኛ፣ ሰንቅ አይደባልቁ
- የሚሆነው ስለማይታወቅ ጥንቃቄ ያሻል
- ተጠጣ የዋለ ጉሬዛ፣ እህል ፈጅቶ ገባ
- ከእህድ የዋለች ጊደር ፈበ ተምራ መጣች
- ተጨንቆ ኩራት፣ ተንጠራርቶ ራት
- በመከራት ምንም አይገኝም

ተጫውቶ መማረር፣ አለ ጉዳይ መብረር

- ከሁሉ በፊት ሊሆን የሚችለውን መገመት ይገባል
- ተፈጣሪ ይበልጣል፣ ቂጠ ጫሪ
- ጊዜያዊ ፍላጎትን በማሟላቱ ብቻ
- ተፈጥሮ ሞት፣ ተሾሞ ሽረት
- ሁለቱም የአህያ ጆሮ ናቸው። እኩል በእኩል የሚጠበቁ።
- ተፈጥሮን ተመክሮ፣ አይመልሰውም
- አብሮ ያደገውን ባህርይውን መለወጥ አይቻልም
- ታለቀ መቆጠብ፣ ተሞተ መንጠብጠብ
- ላለቀ ከረምት፣ ቤት አይሠራም
- ታላቁን ነገር እየተመኘሁ፣ ቢከፍቱት ተልባ ሆኜ ቀረሁ
- ያለሰውቀት የሚሆን ነገር የለም
- ታላቅ ወንድም፣ እንደአባት ይቆጠራል
- ተተኪ በመሆኑ ኃላፊትን ለለሚረከብ
- ታልተናገሩ፣ አይከፈት በሩ
- እሹ ታገኛላችሁ፣ ደጅ ምቱ ይከፈትላችኋል፣ ነው የሚለው መጽሐፍ ቅዱስ
- ታልጠገዎ አይዘሉ፣ ታልዘሉ አይለቡ
- ጥጋብ ልብን ይደፍናል
- ታሞ ከመማቀቅ፣ አለቀድሞ መጠንቀቅ
- ከችግርህ በፊት መፍትሔ መፈለግ
- ታሞ የተነሳ፣ እግዜርን ረላ
- ችግሩን ረሱቶ ጥጋቦኛ ሆን
- ታረጁ፣ አይበጁ
- ብዙ ነገሮችን ወደማበላሸቱ ለለሚሔዱ
- ታረጁ ወዲያ ጎፈሬ፣ አዝመራ የላተው ዝገሬ
- ጊዜው ያለፈበት፣ ብዙም ጠቀሜታ የሌለው
- ታርቄ ተመርቄ፣ ታጥቤ ተለቅልቄ
- በሁሉም መልኩ ተስተካክያለሁ
- ታርቆ መግት፣ በልቶ ለሰት
- ላለቀ ነገር መጨነቅ አያስፈልግም
- ታላጭ፣ መካሪ ይሻላል
- ከለም አጥፊ ተው አታደርግ የሚል ይከበራል
- ታቀበት በረዶ፣ ተቁልቁለት ዘንዶ
- በዚህም በዚያም ነሮ ያልተላካለት
- ታባ ቁፍር እሸት፣ ተበልቶለት
- ከዚችው ተነላቶላት ምን ሊቀር
- ታባቱ የተረፈ፣ ተጠለፈ
- ምንም አልቀረም

ታቦተ ክፉ፣ ዐይነ መልካም

- ምንም እንኳ በእንደ በኩል አስቸጋሪ ቢሆንም በን ነገር ደግሞ ሊያጣም
- ታቦት በራሱ፣ ቃጭል በጥርሱ
- ብዙ መሥዋዕትነት የከፈለ
- ታከረሩት፣ ይበጠሳል
- ነገርን በልኩ መያዝ መልካም ነው
- ታዝበው ሲጠሉህ፣ ታዝበው ይውደዱህ
- በሥራህ ለመወደድ፣ ለመፈቀር ሞክር
- ታየው ትመለከተው፣ ትታነቀው ትሞተው
- በነገሩ መመለስና እለክ መጨረሻው ድረስ መከታተል
- ታዳጊ ያለው በግ፣ ላቱን በውጭ ያላድራል
- መከታ ያለው ሰው ይዘናጋል
- ታጉል ጉልበት፣ እዩልኝ ስሙልኝ ማለት
- ምስክር ማበጀቱ ይጠቅማል
- ታጉል ጥንቆላ፣ የጨዋ ልጅ መላ
- የጨዋ ልጅ ምክርና ዘዴ የበለጠ ነው
- ታጥቀህ ታገል እንዳትንገላታ፣ አስተውለህ ተሟገት አንዳትረታ
- የምታደርገውን በትክክል ዐውቀህና አምነህበት ይሁን
- ታጥቦ ጭቃ
- የማይሻሻል
- ትሰብሰው የላት፣ ትከናኘው አማራት
- እራት የላት ደግሞ ምሳ አማራት
- ትላንት ልጅን፣ ዛሬ እናቱን፣ ምን ይበጃል ዘንድሮ፣ አለ አውራ ዶሮ
- የሚበጀውን አምጣልን
- ትልቁ ዓሣ፣ ትንሹን ዓሣ ይውጣል
- አንዱ በአንዱ ሕይወት ይኖራል
- ትልቅ ብልሃት፣ ለንጉሥ መገዛት
- ሕግን አክብሮ የኖረ ለው ችግር አይገጥመውም
- ትልቅ ጥቃት፣ ለምኖ ማጣት
- ምሥጢርን፣ ገመናን ከገበሱ በኋላ ያለመረዳት ትልቅ ሐፍረት ነው
- ትልቅ ጦር፣ ባይወገበት ያበፈራሩበት
- ወገን መመከያ ነው
- ትልና መጋዘ፣ በሽታና ንዝ
- የማይጠቅምህን ተሸክመህ አትዘር
- ትምህርት በልጅነት፣ አበባ በጥቅምት
- ሁሉም በወቅቱ ያምራል
- ትምህርት፣ የማያልቅ ምርት
- ዕውቀት የራስ ነው
- ትራሱን ከፍ አድርጎ ተኛ
- ደላው የሚያስጨንቀው ነገር የለም

ትርፉን ገልጸህ መከራውን ሳትነግረኝ

- ጥቅሙን እንጂ ውጣ ውረዱን አልገለጽከልኝም
- ትሻልን ትኛ፣ ትብሉን አገባሁ
- መራጭ ይወድቃል ከምራጭ
- ትተውት የሚሔዱትን፣ ባልንጀራ አይቅደሙት
- አንዴ የተወሰነ ጉዳይ ማገልበጡ ትርፍ የለውም
- ትናንሽ ልጆች፣ ትናንሽ ሀብቶች
- ልጆች ለፊ አገልግሎትና እርዳታ ለቤተሰብ ያበረከታሉ
- ትንሣኤ ትንሣኤ ቢሉኝ፣ ጸሎት ሐሙስ መለሱኝ
- ከትንሣኤ በፊት ጸሎተ ሐሙስ ይመጣልና
- ትንሽ ምላጭ፣ አገር ትላጭ
- የናቀት ነገር ይጎዳል
- ትንሽ ሰው፣ ትንሽ ነው
- ባለጌ ሁሌም ባለጌ ነው
- ትንሽ ሥጋ፣ እንደመሬ ትወጋ
- የሥጋ ዘመድ ሲጠቃ ያንገበግባል
- ትንሽ ቆሎ ይዞ፣ ከአሻሮ ተጠጋ
- ትንሽ ቆሎ ያደርሳል ካሻሮ
- ትንሽ በመናገር፣ እውነት ትከበር
- ለእውነት ሲባል መናገር ይገባል
- ትንሽ፣ አበላሽ
- ትንሽ ለው ትንሽ ነው
- ትንሽ ጎልማላ፣ ትቢያ ታነላ
- ትንሽም ቢሆን ጋይል አለው
- ትንሽ ጭላንጭል ታለይዛለች ምንጭር
- በጭላንጭሉ ታግዞ የሚፈልጉትን ማግኘት ያስችላል
- ትንቢት ይመራል፣ ልግም ይገራል
- ምንጊዜም የሰው ልጅ በሕግ ይመራል ሰውን ሕግ ይገራዋል
- ትንኝም ለሆዱ፣ ዝሆንም ለሆዱ፣ ተያይዘው ወንዝ ወረዱ
- ለሆዱ የማያሰብ የለም
- ትዕቢት ከለለት፣ ምን አገናኝቶት
- ሁለቱ ለየቅል ናቸው
- ትዕግሥተኛ፣ ከፈለገበት ይደርሳል
- የኃሰ ሰው፣ የታገሰ ሰው ዓላማውን ያላካል
- ትዕግለት፣ ፍራቻ እይደለም
- ባለጌን ሲያከብሩት የፈሩት ይመሰለዋል
- ትኩሰ ሬሳ፣ ደረቁን አሰነላ
- በቅርብ የሞተውን ለመቅበር ሲኬድ ሰዎች ያለፉ ለሞቱ ዘመዶቻቸው ያለቅላሉ

ትጉህ ከአንድ፣ እንጀራ ይጠግባል

- ትጉህ ሥራው በሚገባ ይላካለታል
- ትጻድቅ ትኩንን ቢለው፣ ቆይ መክራ አስታውቅሃለሁ አለ
- በጎውንና ከፋውን ለይቶ የማያውቅ ንገህላል
- ትፈጭ የነበረች፣ ማንኛለል ተላናት
- ትልቁን ሥራ መሥራት የምትችለው ትንሿ ሥራ አደከማት
- ቶሎ ቶሎ ቢቆጡ፣ አብረው አይቀመጡ
- እንዲያው ከንቱ ልፋት መሆኑ ነው
- ቶፋ በማን፣ ምድር ትለፋ
- በሌላው ተቀጥሮ የሚሠራ በየትም ሥፍራ ያገለግላል

ቸ

- ቸር ተመኝ፣ ቸር እንድታገኝ
- መልካም ነገር ተመኝ መልካም ነገር እንድታገኝ
- ቸርን ቢያጠቁት፣ ቢስ ይሆናል
- ለጋሉን ሁሌ ሲያስቸግሩት ለጋሉነቱን ይተወዋል
- ቸር ይመጸውታል፣ ጠላት ያጠፋል
- ሥራው ከክፉ ነገር ይጠብቀዋል
- ቸኩለው ያፈሱታል፣ ተቀምጠው ይለቅሙታል
- የቸኩለ አፍሶ ለቀመ
- ቸኩሉ ከተጠቀመ፣ ዝግ ብሎ የተጎዳ ይሻላል
- ረጋ ብለው የሠሩት ነገር ውጤት አለው
- ቻቻታ የለመደ ሰው፣ ዓባይ ዳር ቅበሩኝ ይላል
- ግርግር የለመደ ጸጥታ ቅር ያሰኘዋል
- ቸኩል ሰው፣ ጠንቋይ ይጠይቃል
- ቸኩል የማይሆን ነገር ይፈጽማል
- ቸኩል ቅቤ ያንቀዋል
- በቸኩላ የሚያደርገው ለአደጋ ያጋልጠዋል
- ቸኩል አደንጓሬ፣ ሳይበሉት ሆድ ያማል
- እንዲያው በሩቁ ችግር ያስፈራራል
- ቸኩል አፍ፣ ሞትን ይጠራል
- መቸኩል ለአደጋ ያጋልጣል
- ቸኩል እግር ከዘንዶ፣ ጉድጓድ ይገባል
- ቸኩል ሰው ያልተለበ ችግር ላይ ይወድቃል
- ቸኮ የጦም ሥጋ
- ሞዛዛ፣ የተሟዘዘ ማለት ነው
- ቸግረኛ ሲናገር ውሸት፣ ሲደነፋ እውነት
- ቸግረኛን ማንም ሐቀኛ አድርጎ እይመለከተውም
- ቸግር ነው ጌትነት፣ በቅቤ ያስበላል
- አጉል ጥጋብ የማይሠራ ሥራ ያለራል
- ቸግርን ለወዳጅ፣ ሲያዋዩት ይቀላል
- የተወያዩበት ነገር መላ እያጣም

ችግር የገፈፈው፣ ውጤቱ ያማረ፣ ካልተገባቸው

- ችግር የተወገደለት ሰው ያማረና በውጤቱም የሚረካ ነው

2

ጋዘንን ቅጥ አጣ፣ ከዜትሽ አልወጣ

- ጋዘን ተደራረብብሽ
- ጋዘንና ደስታ፣ ጎን ሰገን ናቸው
 - ሁልጊዜ ደስታ አገዳለ ጋዘንም መኖሩ ሊያስቡት ይገባል
- ጋዘንን የፈራ፣ በደስታ የተጠራ
 - ለችግር ጊዜ የሚሆን መፍትሔ እስቀድሞ ማመቻቸት ተገቢ ነው
- ጋይለኛ /ተጋራ/ ውኃ፣ አሸቅቦ ይፈሳል
 - ጋይለኛ ሰው በግንባሩ ያስታውቃል
- ጋይለኛ ጭቆና፣ ከነፋስ ይጣላል
 - የችገረው እርጉዝ ያገባል
- ጋይማኖቱ ተጅማት፣ ጉልበቱ ከብረት የጠና
 - ጠንካራ እቋም ያለው ሰው
- ጋይማኖት ከግብር ጸሎት ከፍቅር
 - የእንድ ሰው እምነትና ጥንካሬ የሚለካው በመልካም ሥራው ነው
- ጋይማኖቱ ተጅማት፣ ጉልበቱ ከብረት የጠና
 - ጠንካራ እቋም ያለው ሰው
- ጋይማኖቱ ከግብር ጸሎት ከፍቅር
 - የእንድ ሰው እምነትና ጥንካሬው የሚለካው በመልካም ሥራው ነው
- ጋጢያተኛን፣ ጋጢያቱ ያሳድደዋል
 - በዳይ ሰው ትክክል አገዳልሆነ የእራሱ ሕሊና ይወቅሰዋል
- ጋጢያት ሲደጋገም፣ ጽድቅ ይመሰላል
 - ውሸት ወይም ሐሰት ሲደጋገም እውነት ወይም ሐቅ ይመሰላል
- ጋጢያት ሳያበዙ፣ በጊዜ ይጓዙ
 - ሞት ላይቀር በጊዜ መጠናቀቁ ይበጃል
- ጋጢያት በጎሰሐ፣ በደል በካሳ
 - ለጨለማ ጊዜ መብራት ለመከራ ጊዜ ብለሃት
- ጋጢያት በጎሰሐ፣ እድፍ በውኃ
 - ጋጢያት በጸሎት ምህረት ማግኘት እንደሚቻል ልብስ በውኃ ይንጸል
- ጋፍረት ያከሳል፣ ያመነምናል
 - ይሰኝታ ነፍስን እረፍት ያሳጣል
- ኅዳር መሣረሪያ፣ ሰኔ መቃጠሪያ
 - ሁሉም ጊዜውን ጠብቆ ይፈጸማል

መልመጃ 6 / ተ፣ ቸ፣ ኃ

ሀ. የሚከተለውን ምሳሌያዊ እነጋገሮችን አሟሉ

1. ተሹም የማይበላ

ሀ. ተከሶ የማይደማ	ሐ. ተነጥሮ የማይረጋ
ለ. ተጥዶ የማይፈላ	መ. ተገርፎ የማይተላ

2. ጋዘንና ደስታ _____

ሀ. ይፈራረቃሉ	ሐ. ለየብቻ ናቸው
ለ. ጎን ሰገን ናቸው	መ. መልሱ የለም
3. ጋጢያት በጎሰሐ _____

ሀ. እድፍ በውኃ	ሐ. ጽድቅ በኩነኔ
ለ. በደል በካሳ	መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
4. ችር ተመኝ _____ እንድታገኝ

ሀ. ጠላት	ለ. ሲሳይ	ሐ. ችር	መ. ቆንጆ
--------	--------	-------	--------
5. ችኩል _____ ያንቀዋል

ሀ. ሥጋ	ለ. ቆሎ	ሐ. ሰው	መ. ቅቤ
-------	-------	-------	-------
6. ችግር ነው ጌትነት _____ ያስበላል

ሀ. በሽሮ	ለ. በድንች	ሐ. በቅቤ	መ. ሁሉም መልስ ነው
--------	---------	--------	---------------
7. ችኮ _____ ሥጋ

ሀ. እኛ	ለ. የሻኛ	ሐ. የጦም	መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
-------	--------	--------	--------------------
8. ተሰው ተመርጦ ለሹመት _____ ::

ሀ. ተዕጣን መርጦ ለታቦት	ሐ. ተሕብስት መርጦ ለታቦት
ለ. ተንጨት መርጦ ለታቦት	መ. ተወይን መርጦ ለታቦት
9. ትለብሰው የላት _____ ::

ሀ. የምትበላው አላት	ሐ. ራት አማራት
ለ. ትከናነበው አማራት	መ. መልሱ የለም
10. ተንጋሰው ቢተፉ _____

ሀ. ለራሱ ከፋ	ሐ. ተመልሶ ባፋ
ለ. የሰው ቀርፋፋ	መ. ጠግቦ የተረፈው
11. ተንከትክተሽ ስትሥቂ _____ እንዳይቀጭ

ሀ. ወገብሽ	ለ. አግርሽ	ሐ. ጎንሽ	መ. የጥርስሽ ወገብ
---------	---------	--------	--------------
12. ተኚ ብልሽ _____ አልኩሽ

ሀ. አንቀላፈ	ለ. እትነሺ	ሐ. ተንጋለይ	መ. አትውረጂ
----------	---------	----------	----------
13. ተከበሩ _____

ሀ. ይወፍሩ ለ. ያስከብሩ	ሐ. ያከብሩ	መ. ሰው አይፈሩ
------------------	---------	------------
14. ተከፋ ተወልጄ _____ እደርኩ

ሀ. ሰብቃይ ለ. ሳልተኛ	ሐ. በፈጭ	መ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
-----------------	--------	--------------------

ለ. የሚከተለውን ምሳሌያዊ እነጋገሮችን ፍች ስጡ ተ፣ቸ፣ኃ

1. ጋዘንን ቅጥ አጣ ከዜትሽ አልወጣ

ሀ. ጋዘን ተደራረብብሽ	ሐ. ጋዘን የለብሽም
ለ. ጋዘን ቤት ሆነ	መ. መልሱ የለም

2. ትሉብሰው የላት ትከናከው አማራት
 ሀ. አንድ የሌላት፣ እንቅልፍ የላት
 ለ. ቸኩል እግር ከዘንዶ ጉድጓድ ያደርጋል
 ሐ. ታልጠገቡ አይዘሉ ካልዘለሉ አይለቡና
 መ. እራት የላት ደግሞ ምላ አማራት
3. ተናዳጅ እንጂ አናዳጅ አይሞትም
 ሀ. ሆኖ ሲያውቅ ዶሮ ማታ ሐ. ዝም አይነቅዝም
 ለ. የተከፋ ተደፋ መ. ነገርን አዳምጦ፣ እህልን አላም
4. ተልባ ቢንጫጫ ባንድ ሙቀጫ
 ሀ. ዝንብ ቢለባለብ፣ መግላሊት አይከፍትም
 ለ. የሽሮ ድንፋታ፣ እንጀራ እስኪቀርብ ድረስ ነው
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
5. ተንጋሎ ቢተፋ ተመልሶ ባፋ
 ሀ. አለባብሰው ቢያርሱ በዐረም ይመለሱ
 ለ. ድንጋይ ቢያነጉት ተመልሶ ባናት
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
6. ተናካሽ ውሻ የገንብ መቋደሻ
 ሀ. ፊት የደረሰውን ወፍ ይብላው
 ለ. ፊት የተናገረውን ሰው ይጠላው ፊት የበሰለውን ወፍ ይበላው
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
7. ተፈጥሮን ተመክሮ አያድነውም
 ሀ. ተመክሮ ልብ ተሸምቶ ድልብ ሐ. እርጥብ ከደረቅ ይነዳል
 ለ. ከርሞ ጥጃ መ. መልሱ የለም
8. ተኩላ እንደ አንባላ እራሃለሁ ብላ ተተረተረች
 ሀ. የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች
 ለ. አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል
 ሐ. አተርፍ ባይ አጉዳይ
 መ. ሁሉም መልስ ነው
9. ቸር ተመኝ ቸር እንድታገኝ
 ሀ. አንድ ለው ካገኘ ሌላውም ያገኛል
 ለ. መልካም ነገር ተመኝ፣ መልካም ነገር እንድታገኝ
 ሐ. ሸር ተመኝ ሸር እንድታገኝ
 መ. መልሱ አልተሰጠም
10. ታሞ ከመማቀቅ፣ አለቀድሞ መጠንቀቅ
 ሀ. በችግር ላይ ችግር እንዳይደርሱብህ
 ለ. መታመም ያለ ነውና አትጨነቅ
 ሐ. ከችግሩ በፊት መፍትሔ ፈልግ
 መ. መልሱ የለም

መልመጃ 6 / ተገኝ ገ/

- ሐ. የሚከተለውን ምላሊያዎ አነጋገርኝን አላምዱ
1. ተልባ ቢንጫጫ ባንድ ሙቀጫ ሀ. የቸኩል አፍሶ ለቀመ
 2. ተንጋለው ቢተፋ ተመልሶ ባፋ ለ. የቸገረው እርጉዝ ያገባል
 3. ቸኩሰው ያፈሱታል፣ ተቀምጠው ሐ. ድንጋይ ቢያነጉት ተመልሶ ባናት
 4. ኃይለኛ ዱቄት ከነፋስ ይጣላል መ. ለጨለማ ጊዜ፣ መብራት፣ ለመከራ ጊዜ ብለሃት
 5. ተሌባ ሌባ ቢለርቀው ምን ያደንቀው ሠ. ለሃምሳ ጋን አንድ አሉሉ
 6. ኃጢያት በንለሐ፣ በደል በካላ ረ. የለመደች ጠጣ ሁልጊዜ ሽምጣጣ
 7. ተለመደና ዶሮ መከሸከሽ፣ እኝህ ሰ. ይታደሉታል እንጂ አይታገሱትም
 8. ተናካሽ ውሻ፣ የጅብ መቋደሻ ሸ. ከለማኝ ለማኝ ቁርንጫፍን ቀማኝ
 9. ተቀማጭ አፋ ምላጭ ቀ. ለተቀማጭ በማይ ቅርብ ነው
 10. ተመርጥ ይሻላል፣ ማንጋጠጥ በ. የቆየ ከሚበቱ ይወልዳል
 11. ተጠጣ የዋለ ጉራዛ፣ እህል ፈጅቶ ገባ ተ. እልህ ምላጭ ያሰውጣል
 12. ተጠማኝ ቢለነብት ባለርሱት ያሆናል ቸ. መራጭ ይወድቃል ከምራጭ
 13. ትሻልን ትቼ ትብሰን አገባሁ ኘ. ከእህያ የዋለች ጊደር ፈለ ተምራ ትመጣለች
 14. ተጥዶ የማይፈላ፣ ተሹሞ የማይበላ ኘ. ትንሽ ቆሎ ያደርጋል ካሻሮ
 15. ትንሽ ቆሎ ይዞ ከአሻሮ ተጠጋ ሃ. ሲሾም ያልበላ ሲሻር ይቆጧዋል
 16. ትዕግስተኛ ከፈለገበት ይደርጋል አ. የረጋ ወተት ቅቤ ይወጣዋል
 17. ተፈጥሮን ተመክሮ አያድነውም ከ. ተመክሮ ልብ፣ ተሸምቶ ድልብ
 18. ተናግሮ ከመጨነቅ፣ የቀልቀሉዬን አፋን እንቅ ሽ. ዝም አይነቅዝም
 19. ተረት ለነገር፣ ይሆናል መሠረት ወ. የጋን መብራት
 20. ተምሮ ያላስተማረ፣ ዘርቶ ያላጠረ ዘ. ካ፣ የወጣ ቃል፣ ከእጅ የወደቀ እንቁላል

ነበርንበት፣ አትኩሩበት

- ከናንተ በላይ ነበርን፣ እናውቀዋለን
- ነበር እንጂ ይኖራል፣ የሚባል ፍጡር የለም
- በዚህች ምድር ላይ ዘላለማዊ የሆነ ነገር የለም
- ነቢያት በቀየሱ፣ ሐዋሪያት ገሠገሡ
- አንዱ በቀየሰው ነገር ሌላው ተጠቅሞበት ከፍተኛ ደረጃ ደረሰ
- ነቢይ በአገሩ፣ አይከበረም
- ደጅ ያለ ጠበል፣ ልጥ ይነከርበታል
- ነቢይ ቢኖር፣ በከበረ ነበር
- ኖሮ ቢሆን ይከበር ነበር
- ነብር ቢያንቀላፋ፣ ዝንጀሮ ንበኘው
- ንበዝ ሰው ዝም ቢል የፈራ መስጧቸው ይዳፈሩታል
- ነብር ባየለበት ዘመን፣ ድመት ይኮርታል
- በንብ ጊዜ፣ ዝንብ ይኖከባል
- ነብርን ሲይዙት ተጠንቅቆ፣ ንመሮ ሲገቡ ደኮ ታጥቆ
- ማንኛውም ሥራ ሲሠራ በጥንቃቄ መሆን አለበት
- ነብር ሳይገድል፣ ቆዳውን ያስማማል
- እህል ሳይዘራ ባለ አገሪቱ
- ነብር አየኝ በል
- ወዮልህ! አታመልጠኝም
- ነብር ዐይኑን ታመመ፣ ፍየል መሪ ሆነ
- አጥፊና ጠፊ
- ነብር ካልነኩት፣ አይነካም
- ሰው ከብሩን ካልነኩት ካልደረሱበት ሌላውን አይነካም
- ነብር የሞተለት፣ ፍየል ልጅዋን ትድራሰች
- ያንዱ ቤት ካልፈረሰ ያንዱ ቤት አይቀናም
- ነዋሪ ለዘላለም፣ አለ ፃምላክ የለም
- ቋሚ የሆነ የለም ሁሉም ሚች ነው
- ነውር ለባለቤቱ፣ እንግዳ ነው
- ራሱ የሚፈጽመው መጥፎ ተግባር መጥፎ መሰሉ አይታዩውም
- ነገረኛ ሰው፣ ከቤቱ አይሞትም
- ነገር ሲያነፈንፍ በሐደበት ይቀራል
- ነገረኛ፣ ታም አይተኛ
- የነገር ሱስ ያለበት ሰው አርፎ አይቀመጥም
- ነገረኛ ናቸው አጥልቃችሁ ቅበሯቸው፣ የተነሱ እንደሆን ብዙ ነው ጣጣቸው
- ነገረኛ ሰውን በጣም መራቅ ያስፈልጋል

ነገረኛ ዝንጀሮ፣ ውሻ ታረባለች

- የአህያ ቀበጥ፣ ከጅብ ጡት ይጣባል
- ነገሩ ነገር ነው፣ ውስጡ ጉራንጉር ነው
- ነገሩን ከተከታተሉት ብዙ ጣጣ የሚያመጣ ነውና ተጠንቀቅ
- ነገሩ ነገር ነው፣ ውስጡ ጥቅንጥቅ ነው
- ነገሩ ውስጡ ብዙ ውጥንቅጥ ነገር ሰላለበት ጥንቃቄ ማድረግ ይገባል
- ነገሩን በልጥ፣ አሠረው
- ትኩረት ሳይሰጠው ቀረ
- ነገሩ በሆዴ፣ መንገዴ ባመዴ
- የሆዴን ምሥጢር ለማንም አልናገር
- ነገሩ፣ በከንፈረ
- ዝም ነው አልናገርም
- ነገርህና ነገሩ ልክ ነው፣ ሰው መስማቱ ትርፍ ነው
- በሐሳብ የተግባሩን ስለሆነ ሰው ጉዳያችንን ማስማት የሰብንም
- ነገርህን በጠጀ ርስትህን በልጁ
- ነገርህን በአክብሮት ይገኙዋለሁ፣ ተቀብየዋለሁ
- ነገር ለሰሚ፣ ውኃ ለተጠሚ
- ማንኛውም ነገር በትክክለኛው በው ሲሠራ ያምራል
- ነገር ለበሰጠ፣ ውድማ ለመለጠ
- በክርክር ወቅት በቂ ምክንያቶችን የሚያቀርብ ሰው ክርክሩን ይረታል
- ነገር ለጀማሪ፣ እሳት ለጫሪው
- አዲስ አማኝ ኃይማኖት አጥባቂ ነው ይባላል
- ነገር ላምጫ፣ ይገደደው
- ነገር የፈለገው ይጨነቅበት
- ነገርም ይበረከታል፣ ባላጋራም ይታክታል
- ነገር እየተገዛዛ ሲሔድ ማታከቱ፣ ማሰልቸቱ የማይቀር ነው
- ነገር ሲበዛ፣ ይሆናል ዋዛ
- ነገር ሲበዛ ትኩረት ያጣና እንደዋዛ ፈዛዛ ይታያል
- ነገር ሲያመልጥ፣ ራስ ሲመለጥ አይታወቅም
- በድንገት የሚሆን የሚያመልጥ ነገር
- ነገር ሲጀመር፣ እህል ሲከመር
- ነገር ሲጀምሩና እህልን ሲከምሩ መሠረቱን ማሳመር ያሻል
- ነገር ሳያውቁ፣ ሙግት፣ ሳይነሱበቱ ትዕቢት
- አቅምህን ማወቅ አሰብህ
- ነገር ሳያውቁ ሙግት፣ አቅም ሳይኖር ትዕቢት
- ጉልበትህን አመዛዝነህ ማወቅ አለብህ
- ነገር በንት ነው? ሁሰት፣ ምን ያበዛዋል ውሻት?
- አንድ ጊዜ የተነገረ ነገር ወደሌላ ቦታ ሲዛመት ያለ የሌለው ሁሉ ይጨመርበትና ይበዛል

ነገር በሆዴ እየተመኘሁ፤ ቢከፍቱት ተልባ ሆኜ ተገኘሁ።

- ያለዕውቀት ምን ይሠራል፤ ዕውቀት የለኝም

ነገር በሰዓዊ፤ ጥሬ በሰዓዊው

- ለዛ ያለው ነገር አድማጭ አያጣም

ነገር በልክ፤ ሙያ በልብ

- ነገር ቢበዛ በአህያ አይጫንም

ነገር በመልክኛ፤ ጠላ በመክደኛ

- ነገርን የሚያውቅ መልክኛ፤ ዳኛ ነው

ነገር በምሳሌ፤ ጠጅ በብርሌ፤ ዜማ በሐሌ

- ለሁሉም ነገር ተሰማሚ ነገር ያስደስተዋል

ነገር በቀጠሮ፤ ዘፈን በክበሮ

- አስበውበት የመጡት ነገር ውል ይኖረዋል

ነገር በትኩሱ፤ ጨዋታ በወዘ

- ሁሉም ነገር በትኩሱ ነው የሚጥመው

ነገር በነገር ይጠቀሳል፤ እሾህ በእሾህ ይነቀሳል

- ነገር በነገር ሲነሳ ሌላ ሚስጥር የሆነ ነገር ይገለጻል

ነገር በዐይን ይገባል

- ፈት ለፈት መነጋገር ጥሩ ነው

ነገር በእርቅ፤ መንገድ በደረቅ

- በስምምነት የሚያልቅ ነገር መልካም ነው

ነገር በእርቅ፤ ወይፈንን በድርቅ

- በድርቅ ጊዜ የገሩት ወይፈን አያስቸግርም

ነገር በወቀሳ፤ በደል በካሣ

- በዳይ ተበዳይን ክሶ ሲታረቅ ያስደስታል

ነገር በዋሰ፤ እህል በነፋሰ

- ዋስትና ያለው ክርክር በነፋሰ ጊዜ የሚያዘራ እህል ሰጥራቱ

አስተማማኝነት አለው

ነገር በዋና፤ ሜዳ በእረኛ

- አንድ ቁምነገር የሚመራው በኃላፊ ሲሆን ከብቶች በሜዳ ውስጥ

የሚጠበቁት በእረኛ ነው

ነገር በዋና፤ ዘፈን በገና

- ለሁሉም የሚያመች መሣሪያና ኃላፊ ያስፈልገዋል

ነገር በዋናው፤ ገብ በአውራው

- ገብ በአውራው እንደሚመራ ሁሉ የነገር መሪው ኃላፊው ነው

ነገር በዳኛ፤ ሚዶ በእረኛ

- ማንኛውም ክርክር ያለበት ነገር የሚያልቀው፤ የሚወሰነው በዳኛ ነው

ነገር ቢሳሳት ከጥንቱ፤ ሰይፍ ቢመዝ ከአፎቱ

- የአንድ ነገር ስሕተት ከአወጣጠኑ ከመሠረቱ ነው

- ጅምሩ ካላማረ መጨረሻው አያምርም

ነገር ቢሳሳት፤ ከጧቱ፤ ጥጃ ቢሳሳት ከናቱ

- ጅምሩ ካላማረ ውጤቱ ወይም መጨረሻውም አያምርም

ነገር ቢበዛ፤ በአህያ አይጫንም

- ፍሬ ሐሳቡን ብቻ ተናገር

ነገር ባዋቂ፤ ብረት በጠራቂ

- ሁሉም ነገርም ሆነ ሥራ በባሰሙያ ያምራል

ነገር ነገርን ያመጣል፤ ድግር ዐፈርን ያወጣል

- አንድን ነገር ሲያብራሩ በውስጡ ሌላ አዲስ ነገር ሲከሰት ይችላል

ነገር ነገርን ያነሳል፤ ጥጋብ ሞትን ያስረባል

- የተመቸው፤ የደላው ሞት ያለ አይመስሰውም

ነገርና መጫኛ እንዳሳጠሩት ወይም፤ እንዳስረዘሙት ነው

- ከአያያዝ ይቀደዳል ከአነጋገር ይፈረዳል

ነገርና ገመድ፤ አለውሉ አይፈታም

- ሁሉም ነገር ሲካፈድ የሚገባው በሥርዓት ነው

ነገርን እዳምጦ፤ እህልን አሳምጦ

- በጥዋና አዳምጥና ተናገር

ነገር አለኝ ከማለት፤ ሥራ አለኝ ማለት

- ነገር አለኝ ብለው ወደደኛ ሲመላለሱ የእለት ሥራው ይቀርና

የሚላስ የሚቀመስ ጠፍቶ ቤት ይፈታል

ነገር አለዳኛ፤ ነዶ አለመጫኛ

- ለማንኛውም የሚሆነው ነገር ሲኖር ይገባል

ነገር አንሽውን፤ እሾህ አጣሪውን

- ተመልሶ ባለቤቱን ይጎዳዋል

ነገር እንዲጠፋ፤ ዳኛውን ግደል

- ነገርን የሚያራዝመው ነገሩን የሚመሰክተው ወገን ነው

ነገር እንዳገቡት፤ ሙክት እንዳሰቡት

- ነገር እንዳያያዙና እንደያገረው ነው

ነገር እንዳፋ፤ ዛፍ እንደቅርንጫፉ

- ነገር እንዳቅራቢው፤ እንደችሉታው ነው

ነገር ከመጀመሪያው፤ እህል ከመከመሪያው

- የነገር አመሠራረቱ ወሳኝ ነው

ነገር ከመጀመሪያው፤ ውኃ ከመሻገሪያው

- መሻገሪያው ቀና ካልሆነ ሲሻገሩበት አይቻልም

ነገር ከመጀመሪያ፤ ፍለጋ ከመሸጋገሪያ

- አስቀድሞ ነገርን በጥሩ ውል ሳይ መመሥረት

ነገር ከመፈለግ፤ ይሻሻል ነግ ፈረግ

- ጊዜን በጠቃሚ ሥራ ሳይ ማዋል ጠቃሚ ነው

ነገር ከሰነበተ፤ ቅራሪ ከሆመጠጠ

- ነገር እየዋሰ እያደረ ሲሔድ ወደአልተጠበቀ አቅጣጫ ያመራል

ነገር ከሥሩ፤ ውኃ ከጥሩ

- የነገር መነሻዋ ዋናው መታወቅ እለበት

ነገር ከዕብድ ይገኛል

- መፍትሔው ፍቅ ላይሆን በእጅ ውስጥ ያለ ነው
- ነገር ከዋሰ፣ ምላሽ ከጥርስ እያልፍም
- ክርክር ሔዶ ሔዶ ዋስ እስከማስጠራት ይደርሳል
- ነገር ከውሱ፣ ጋሻ ከእንግቡ
- ከእያያዝ ይቀደዳል ከእነጋገር ይፈረዳል
- ነገር ከግቡ፣ ጋሻ ከእንግቡ
- የነገር ዋናው የተነሳበት ዓላማ ወይም መድረሻ ግቡ መጤን አለበት
- ነገር ከፈቱ፣ ዱቄት ከወንፊቱ
- ሁሌም ነገር፣ ሙግት እያጣውም
- ነገር ከምጩ፣ ውኃ ከምጩ፣
- የነገሩ ጭብጥ ያለው እምጩው ዘንድ ነው
- ነገር ከንሺው፣ ሥጋ ከጠባቹ
- ነገር እንዳቅራቢው ነው
- ነገር ወዳድ ሰው፣ ከመንገድ ዳር ቅበሩኝ ይላል
- ነገረኛ ሁሌ ነገር ይፍቀዳል
- ነገር ወዳጅ፣ ከቤቱ እይሞትም
- ነገር የሚወድ ሰው ነገር ሲያነፈገፍ የትም ወድቆ ይቀራል
- ነገር ወዴት ትሔዳለህ? ጎንደር፣ መጨረሻህ? ታገር
- ነገር ካሟሟቁት መጨረሻ የለውም
- ነገር የሚከረው፣ ጎንጎኙን ሲያገኝ ነው
- ነገር ጎንጎኝ ካለ ነገር እየተባባሰ ይሔዳል
- ነገር የዋለበት ዳኛ ያውቃል፣ ከብት የዋለበት እረኛ ያውቃል
- ዳኛ የነገርን ብልት ያውቀዋል
- ነገር የፈራ ይቃጠራል፣ እውራ የፈራ ያጥራል
- እስኪ እስባንበት እንገናኝ ለማለት
- ነገር ያለ ዳኛ፣ ትብትብ ያለመጫኛ
- ለነገር መፍትሔ የሚሰጥ ባለሙያ ዳኛ ነው
- ነገር ያሻ ዳኛ፣ እምጡ ይላል የዶሮ ሻኛ
- ጠብ የፈለገ ሰው ለመጣላት ካለበ ምክንያት እያጣም
- ነገር ፈጣሪውን፣ እሾህ አጣረውን
- መልሶ ያንኑ እድራጊውን
- ነጋሪ የሌለው፣ ይታማ እይመስለውም
- ተቆርቋሪ የሌለው ሰው የራሱ ጥፋት አይታየውም
- ነጋዴን ተዛማጅ፣ ምን አቀላቀለው
- ያለበታው የተገኘ
- ነጋዴ ወረቱን፣ ዘላን ከብቱን፣ ገበሬ ምርቱን
- ሁሉም የሚያተኩረው በሚሠራው ሥራ ላይ ነው
- ነጭ እንደሸማ፣ ትክል እንደእክርማ
- የእክርማ ትክልነት ለተወሰነ ወቅት እንጂ ዘለቄታ የለውም

ነጭ ድሃ፣ ነጭ ማር ይከፍላል

- ድሃ ዕዳውን ለመክፈል እያመነታም
- ነፃነት ያኮራል፣ ሥራ ያስከብራል
- በእገርህ ነፃ ሆነህ ስትኖር ሥራ ከሠራህ ሁሉም ሰው ያከብርሃል
- ነፋስ ሲነሳ፣ እሳት አይጭሩም
- ነገርን የሚያባብስ ነገር ስታይ ተጠንቀቅ
- ነፍስ በፈጣሪዋ፣ ሴት ባላዳሪዋ
- ነፍሳችን በፈጣሪያችን እጅ ነው ሴትም በባላ
- ነፍስ ካለ፣ መንቀሳቀስ አይገድም
- የአቅማችንን ያህል መፍጨርጨር አለብን
- ነፍጥ ቢያንራ የጌታውን ጎን ይሰብር
- መሣሪያ ባለቤቱን እያውቅም
- ነር ባገር ጥፋ ካገር
- ከሕዝብ ጋር ተሰማምተህ ነር እለበለዚያ ካገር ራቅ
- ነር በዘዴ፣ ጸም በሐዳዴ
- ውኃ በብልሃት፣ ይቆላል በእሳት
- ነር በደጋ፣ መተኛት ባልጋ፣ ታላቅ ጸጋ
- ስመኖር ጸጋ በጣም ይመቻል
- ነር ቢያምርህ ችላ፣ ጥጋብ ቢያምርህ ባቁላ
- ለኑርህ እጅግም መጨነቅ በውነትን ይሳዳል
- ነር ነር ከመሬት፣ ዞር ዞር ከቤት
- ከሞት ማንም ሰው አያመልጥም
- ነር ከመናደድ፣ ሔዶ መናፈቅ /መመስገን/
- አብረው እየኖሩ ከመናናቅ ርቆ መኖር ያነፋፍቃል
- ነር ካሉት፣ መቃብር ይሞቃል
- ተከባብረው መኖር ይገባል
- ነር ያኗኑራል፣ ሕግ ያከባብራል
- የሰው ልጅ በሕግ ጥላ ሥር ተከባብሮ ይኖራል
- ነር ባይ እክባሪ፣ እንቢ ባይ ቀላይ
- ሰው ወዳጅን የሚጋብዝ እክብር ነው እልጋበገም ባይ ወራዳ ነው
- ና ብላ ላይሉት፣ ከወጡ እውጡልኝ
- በማያገባው ገብቶ መዘባረቅ
- ና ያሉት እንግዳ፣ ራቅ ፍሪዳ
- በራሱ ፍላጎት የተዘጋጀ ገጣጅት ሙሉ ነው
- ናዳ መጣልህ ቢሉት፣ ተከናንቢያለሁ እለ
- ምክር የማይሰማ
- ናንሱን አባር፣ ማሩን
- ቀፎ የሚቆረጠው በብልሃት ነው
- ንብ ላጥር፣ ላያረዳ እይሔድም
- ገብ ከቀፎው ሲሰደድ አጥር ላይ እርፎ ነው
- ንብ ቢሔድ ካጥር፣ ሰው ቢሔድ ካገር
- ሁሉም ነገር ከልኩ እያልፍም
- ንብ ባውራው፣ ገበሬ ባገመራው
- ሁሉም ሰው የራሱ የሚመካበት ሥራ አለው

- ንብን ዐይተህ፣ ተገዛ ብሏል እግዚር
 - ለአለቃህ ታዛዥ ሆነህ ሥራህን ሥራ ንክ ያለው፣ አይቀርም
- ንዳማ ቢያጭዱት፣ ከምር አይምላ
 - ከላይ የታዘዘ ነገር ምን ቢሆን አይቀርም
- ንገሥ ቢሉት፣ ላልዋጋ አልነግሥ አለ
 - በአጭሩ መንገድ መጠቀም ሲችል ረዥሙን መንገድ መረጠ
- ንጉሥ ሲብያኔ፣ አቡን ለኩነኔ
 - አንዱ ምድራዊውን ሌላው ለማያዊውን ሕይወት በሚመለከት
- ንጉሥ ሲቆጣ፣ ቀበ ብለህ ውጣ
 - ንዴቱ አለኪበርድለት ከፊቱ ጥፋ
- ንጉሥ በመንግሥቱ፣ እግዚር በመለኮቱ፣ ንልማላ በሚለቱ
 - ማንኛውም ሰው የኔ ነው በሚለው ነገር ይቀናል አንዲያከብሩሰት ይፈልጋል
- ንጉሥ በድንኳናቸው፣ እኔም በጎጆዬ፣ ንጉሥ ነኝ አለ ድሃ
 - ማንኛውም ለው በቤቱ የተከበረ ነው
- ንጉሥ አንጋሹን፣ ቤተክርሰቲያን ቀዳሹን
 - ሁሉም የሚሆንለትን ይንከባከባል
- ንጉሥ አይከለስ፣ ሰማይ አይታረሰ
 - የማይቻል ነገር አለመሞከሩ ይመረጣል
- ንጉሥ ከተነፈሰ፣ ሀይን ከፈሰሰ
 - የንጉሥ ፍርድ ፈጽሞ አይሻርም
- ንጉሥ ከግንቡ ውጭ፣ ይታማል
 - መታማት ምንጊዜም አይቀርም
- ንጉሥ የቆረጠው፣ እጅ ካለ ይቆጠራል
 - ንጉሥ ያደረገው ነገር በሙሉ እንደመልካም ይቆጠራል
- ንጉሥ የፈረደበት፣ መርከብ የተለበረበት
 - የንጉሥ ፍርድ የመጨረሻ ውሳኔ ነው
- ንጉሥ ይተክላል፣ ንጉሥ ይነቅላል
 - የመሾም የመሻር ሥልጣን አለው
- ንጋትና ጥራት፣ እያደር ይታያል
 - እውነትና ንጋት እያደር ይገለጣል
- ንጋትን አውራ ዶሮ ያውቃል፣ ወፍ ያረጋግጣል
 - ለው የማያውቀውን ለው ጠይቆ ይረዳል
- ንግድ ለወረት፣ ወዳጅ ለችግር ዕለት
 - ለችግርህ ደራሽ የሚሆን ወዳጅ ማፍራት አለፈላጊ ነው
- ንግግር ሲበዛ ያጠፋል፣ ማር ሲበዛ ያስተፋል
 - ሲሞላ ይፈላል፣ ሲከር ይበጠሳል
- ንፋግ ለግሰ ቢሰጥ፣ እጁ ይንቀጥቀጥ
 - ከልብ ያልሆነ ነገር ከድርጊቱ ይታወቃል
- ኖሮ ካንገት፣ ወገብ ሥራ አለበት
 - ከልብ ያልሆነ አክብሮት
- ኖሮ ኖሮ ከሞት፣ ዞሮ ዞሮ ከቤት
 - ሞት የማይቀር ዕዳ ነው

- ሀ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ አነጋገሮች አሟላ
1. ነገር ከሥሩ _____ ::

ሀ. በሬ ካገሩ	ሐ.	ውጋ ከጥሩ
ለ. በውል ይመረምሩ	መ.	ሰው ከምግባሩ
 2. ነበርንበት _____ ::

ሀ. ማለት ዋጋ የለውም	ሐ.	አትኩሩበት
ለ. ዜገንበት	መ.	መልሱ የለም
 3. ናዳ መጣልህ ቢሉት _____ ::

ሀ. ፈረጠጠ	ሐ.	የራሱ ጉዳይ አለ
ለ. ተከናንቢያለሁ አለ	መ.	አልፈራም አለ
 4. ኑሮ ኑሮ ከመሬት _____ ::

ሀ. ዞሮ ዞሮ ከቤት	ሐ.	ዞሮ ዞሮ ከእገር ቤት
ለ. ዞሮ ዞሮ ከቡናቤት	መ.	መልሱ የለም
 5. ነገር ከሰነበተ _____ ::

ሀ. ቅራራ ከከመጠጠ	ሐ.	ጠጅ ከከመጠጠ
ለ. አይሆንም ጥሩ	መ.	ሀ እና ለ መልስ ይሆናል
 6. ነገር ቢበዛ _____ ::

ሀ. ይመጣል ነዝናዛ	ሐ.	ሆነ ጠምዛዛ
ለ. በአህያ አይጫንም	መ.	መልሱ የለም
 7. ነጭ ድሃ _____ ::

ሀ. ይታዘንለታል	ሐ.	አይጠማውም ውጋ
ለ. አይታዘንለትም	መ.	ነጭ ማር ይከፍላል
 8. ንፋግ ለግሰ ቢሰጥ _____ ::

ሀ. ደለ ይለዋል	ሐ.	ያበላጩዋል
ለ. እጁ ይንቀጥቀጥ	መ.	መልሱ የለም
 9. _____ ብረት ጠራቂ።

ሀ. ነገር ባዋቂ	ሐ.	ነገር ቢበዛ
ለ. ነገር አለጻኛ	መ.	ነገር ቢላሳት
 10. ነገር እንዳገቡት _____ እንዳለቡት

ሀ. ወጠጤ	ሐ.	ሙክት
ለ. ወይፈን	መ.	ሁሉም መልስ ነው

11. ነገር _____ ይገኛል
 ሀ. ከዕብድ ሐ. ከዐዋቂ
 ለ. ከወረኛ መ. ሁሉም መልስ ነው
12. ነብር ሳይገድል _____ ::
 ሀ. ፎከረ ሐ. ቆዳውን ያለማማል
 ለ. ቀብድ አምጡ አለ መ. ለ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
13. ነቢያት በቀየሱ _____ ገሠገሡ::
 ሀ. ኃጢያኖች ሐ. ሐዋሪያት
 ለ. ጸድቃን መ. ሁሉም መልስ ነው
14. ነብር ቢያንቀላፋ _____ ::
 ሀ. ዝንብ አፋን ሳለው ሐ. ድመት ይኮርታል
 ለ. ዝንጀሮ ንበኘው መ. ፍየል ንበኘው
15. ነቢይ ቢኖር _____
 ሀ. ለላም ነበር ሐ. ረብሻ ነበረ
 ለ. ደሃ በከበረ መ. በከበረ ነበር
16. ነገረኛ ናቸው አጥልቃችሁ ቅበሯቸው _____ ::
 ሀ. አታመናጭቋቸው
 ለ. የተነሱ እንደሆነ ብዙ ነው ጣጣቸው
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
17. ነገር ሳያውቁ መግት _____ ::
 ሀ. አጉል ትዕቢት ሐ. እቅም ሳይኖር ትዕቢት
 ለ. ለመረታት መ. ኃይለኛ ድፍረት
18. ንጋትና አውራ ዶሮ ያውቃል _____ ::
 ሀ. ወሻ ያረጋግጣል ሐ. የለሊት ወፍ ያረጋግጣል
 ለ. ወፍ ያረጋግጣል መ. ሁሉም መልስ ነው
19. ንብ ባውራው _____ ::
 ሀ. ገበሬ ባዝመራው ሐ. ጀግና በፋከራው
 ለ. ነጋዴ በኪሳራው መ. ሥራ በሠራው
20. ነብር _____ አይነካም
 ሀ. ዶሮ ሐ. ካልነኩት
 ለ. የፍየል ግልገል መ. ያለ ሥራሀ

21. ነፍሰ ቢነሳ _____ ::
 ሀ. ነገር ትንኮሳ ሐ. አቤት አበሳ
 ለ. እሳት አይጭሩም መ. ነፍስ ይሳሳ
22. ነጋዴን ተዘማች _____ ::
 ሀ. ማን እነጋገረው ሐ. ማን አዋዋለው
 ለ. ማን አሳረረው መ. ምን አቀላቀለው
23. ነጭ እንደሻማ _____ ::
 ሀ. ዘፈን በገና ሐ. መንገድ በደረቅ
 ለ. በደል በካሣ መ. ትከል እንደአከርማ
24. ነብር ዐይኑን ታመመ _____
 ሀ. ወሻ መሪ ሆነ ሐ. ፍየል መሪ ሆነ
 ለ. ተኩላ መሪ ሆነ መ. መልሱ የለም
25. ነፍስ ካለ _____
 ሀ. መንቀሳቀሰ አይገድም ሐ. ሩጦ መኖር አያቅትም
 ለ. ነርሀን ትመስላለሀ መ. ሀ እና ሐ መልስ ይሆናሉ
26. ንጉሥ ሲቆጣ _____ ::
 ሀ. ባለሟል ተንጣጣ ሐ. አገልጋይ ይርበድበድ
 ለ. ደሃ ይንጣጣ መ. ቀስ ብለሀ ውጣ
27. ንጉሥ በድንኳናቸው _____ ንጉሥ ነኝ አለ ደሃ
 ሀ. እኔም በቀየዬ ሐ. እኔም በጎጆዬ
 ለ. እኔም በቀበለዬ መ. ሁሉም መልስ ነው
28. ንብን ዐይተሀ _____ ::
 ሀ. ተባበር ብሏል እግዜር ሐ. ተገዛ ብሏል እግዜር
 ለ. ሥራ ሥራ ብሏል እግዜር መ. መልሱ የለም
29. ነገር ለጃማሪ፣ _____
 ሀ. ማገዶ ለጫሪ ሐ. ወሬ ላውሪ
 ለ. ውጋ ለተጠሚ መ. እሳት ለጫሪው
30. ነገር በቀጠሮ _____ ::
 ሀ. ሙያ በልብ ሐ. ዘፈን በከበሮ
 ለ. ጨዋታ በወዙ መ. መልሱ የለም

መልመጃ 7 / 1 /

ለ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ እነጋገሮች ፍቺ ሰጡ

1. ነብር ባየለበት ድመት ይኮርታል
 ሀ. ገብ ሲነግሥ፣ ገዝብ ይነግሥ
 ለ. በገብ ጊዜ ገዝብ ይከላል
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም
2. ነገረኛ ገነጅር፣ ውሻ ታረባለች
 ሀ. ጎዳው ፍየል፣ ቀንዳሙን ወጋው
 ለ. ለነገረኛ ነገርን መተው ለሆዳም አህልን መተው
 ሐ. ያህያ ቀበጥ ከጅብ ጡት ይጠባል
 መ. የፈሩት ይደርሳል የጠሉት ይወርሳል
3. ነገርን አዳምጦ አህልን አላምጦ
 ሀ. የቡና ሰባቱ መፋጀቱ ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 ለ. የነገር ወጡ ማዳመጡ መ. መልሱ የለም
4. ነብርን ሳይገደል፣ ቆዳውን ያለማማል
 ሀ. ሲሸኝ ጢስ ወጋኝ ሐ. አህል ሳይዘራ ባለ አዝመራ
 ለ. የፈለሰ ውኃ አይታፈስ መ. ሁሉም መልስ ነው
5. ነገር በልክ፣ ሙያ በልብ
 ሀ. የለው ፈላጊ የራሱን ያጣል
 ለ. አላትና ጭድ አንድ ቤት አያድርም
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. ነገር ሲበዛ በአሁያ አይጫንም
6. ነገር ከውሉ፣ ጋሻ ከእንግቡ
 ሀ. ሰው ከመከረው መከራ የመከረው
 ለ. አመስጋኝ አማላኝ
 ሐ. ከአያያዝ ይቀደዳል ከእነጋገር ይፈረዳል
 መ. መልሱ የለም
7. ኑሮ በዘዴ፣ ጾም በሐዳዴ
 ሀ. ውኃ በብለሃት፣ ይቆላል በአላት
 ለ. ሰው እንደአቅሙ አህል እንጸቃርሙ
 ሐ. ሀ እና ለ መልስ ይሆናሉ
 መ. መልሱ የለም

6. ንጋትና ጥራት፣ እያደር ይታያል
 ሀ. ብልህ ልጅ እየበላ ያለቅላል
 ለ. እውነትና ንጋት እያደር ይገለጣል
 ሐ. ጉትቻ ለጆር፣ ጥሬ ለዶር
 መ. መልሱ የለም

መልመጃ 7 / 2 /

ሐ. የሚከተሉትን ምሳሌያዊ እነጋገሮች አዛምዱ

1. ነብይ በእገሩ አይከበርም	ሀ. በገብ ጊዜ፣ ገዝብ ይከላል
2. ንግግር ሲበዛ ያጠፋል፣ ማር ሲበዛ ያስተፋል	ለ. አህል ሳይዘራ ባለአዝመራ
3. ነገር ከውሉ፣ ጋሻ ከእንግቡ	ሐ. ውኃ በብለሃት፣ ይቆላል በአላት
4. ነገርና መጫኛ እንዳላጠሩት ወይም፣ እንዳለረዘሙት ነው	መ. ደጅ ያለ ጠበል ልጥ ይነከርበታል
5. ነብር ባየለበት ዘመን፣ ድመት ይኮርታል	ሠ. እውነትና ንጋት እያደር ይገለጣል
6. ነገር በእርቅ፣ ወይፈን በድርቅ	ረ. ከአያያዝ ይቀደዳል ከእነጋገር ይፈረዳል
7. ንጋትና ጥራት፣ እያደር ይታያል	ሰ. ነገር ሲበዛ በአሁያ አይጫንም
8. ነብር ሳይገደል፣ ቆዳውን ያለማማል	ሸ. ሲሞላ ይፈላል፣ ሲከር ይበጠሳል
9. ነገርን በልክ፣ ሙያን በልብ	ቀ. በድርቅ ጊዜ የገሩት ወይፈን እያለቸግርም
10. ኑሮ በዘዴ፣ ጾም በሐዳዴ	በ. ከአያያዝ ይቀደዳል ከእነጋገር ይፈረዳል

አሁን ሲደርቅ ውኃ፣ አደረገኝ ድሃ

- የሚያልፍ ቀን የማያልፍ ስም ይሰጣል

አሁን የሚያልፍ ውኃ፣ አደረገኝ ድሃ

- የሚያልፍ ቀን የማያልፍ ስም ይሰጣል

አሁን ለማንን፣ አሁን ለማን ቀደመው

- ተመሳሳይ ሐሳብ ያላቸው በአንድ ጎዳና ይጓዛሉ

አሁን ለሰርዶ፣ ባላገር ለመርዶ

- ለአንዱ በጎ ለሌላው ክፉ ያጋጥማል

አሁን ላሁን ቢራገጥ፣ ጥርሰ አይሣበር

- ዘመድ ለዘመድ ቢጣላ አይጨካኩም

አሁንም እንደአባቱ ይፈረጥጥ፣ ሻርብም ይዘርጥጥ

- እያንዳንዱ እንደተፈጥሮው ይኖራል

አሁንም የለኝ፣ ከጅብ አልጣላ

- ከሌላው የሚያጋጨኝ ምንም ነገር የለኝ

አሁን ሞተች ተብሎ፣ ገዢ አይቀር

- ችግር ደረሰ ተብሎ ከቁም ነገር ቦታ አይቀርም

አሁን ሰባ፣ ምን ረባ

- አሁን ቢሰባ ካልተሰባ ምን ይረባል

አሁን ሲጠግብ እምቦ ልጅ ሲጠግብ ሸንጉ

- ባልተፈለገበት ቦታ መገኘት

አሁን ሲጠግብ፣ ከጅብ ይጫወታል

- ጥጋብ ለችግር ይዳርጋል

አሁን ሲጭኑት ሦስት ሆኖ፣ መንገድ ሲሔድ ሁለት ሆኖ

- በመተባበር ሥራን መሥራት ይገባል

አሁን ቀንድ ቢያወጣ፣ ቁራ እንዴት በነጣ

- ሊሆን አይችልም እንጂ ሁሉም እንደተመኘው ቢሆንለት ደስ ይለው ነበር

አሁን በሞተች፣ ባመቷ ኩር ኩር

- መጸጸት አይገባም

አሁን ቢሞት ገዢ አይቀሩም፣ ገዥ ቢጠፋ ተገዥ አይጠፋም

- ችግር ቢያጋጥምም ከአሰቡት ቦታ መሔድ የግድ ነው

አሁን ተማሉ፣ ሻርብን አወረደ

- ምን ይረባኝ፣ ምን ይፈይድልኝ ብሎ

አሁንና ጓያ ባምሳያ

- ተመሳሳይ ናቸው

አሁንና ፋንድያ፣ አራዳና ገበያ

- የአንዱ የመገኛ ምክንያት አንዱ ነው

አሁን ሥጋ ጭነህ፣ ጅብን ጎዳ ብለህ፣ እንጂ ይሆን ብለህ

- ሀብትህን በጥንቃቄ ካልያዝክ ይሆናል ብለህ

አሁንን በመንገድ፣ ከህንን በማርገድ

- ብርታቱን ታየሞህ

አሁንን ባመድ፣ ከህንን በማዕድ

- ማዕድ በቀረበ ቁጥር ከህን ባለበት ቡራኬ አይቀርም

አሁን አታመኝኝብኝ፣ ትበላኝ እንደሆነ እንዲያው ብላኝ አለኝ

- ምክንያት አታበዛ የምታደርገውን ልታደርግ ትችላለህ

አሁን እንኳ፣ በወሰደኝ ታርፋለኝ

- ልጅ ያለው በልጆቹ ይጠራል

አሁን እንደምትታሰብ፣ ከላምቶ ፈት ፈት ትቅለብሰብ

- እንዲያው ደርሶ ዐዋቂ ወይም ባለሙያ መሳይ

አሁን እጅብ፣ ለቅሶ ሔደኝ

- ያልሆነ ወዳጅነት

አሁን ከመሞቷ መጎተቷ

- እገልግሎቷ ሲያልቅ አላሰፈላጊ ናት

አሁን ወደ ሜዳ፣ ጅብ ወደ ጓዳ

- የተገላቢጠኝ ነገር

አሁንውን ቢፈሩ፣ መደላድሉን ስበሩ

- ገዢን ሳለ ዱካውን

አሁንውን ቢፈሩ፣ ዳውላውን መቱ

- ገዢን ሳለ ዱካውን

አሁንውን አመስግን ብሎ ፈረሱን አዋረደ

- በቅሎ ሸንቷን አጠራ ብላ ብልቷን አላየች

አሁን የሌለው፣ በቅሎ ይንቃል /ያንኳሰሳል/

- ምንም የሌለው ግን የሰው ይንቃል

አሁን የተጫነችውን፣ አትበላም

- አደራ መጠበቅ አለበት

አሁን ያለ ዕውቀት፣ ከጅብ ቤት ገባች

- ሳይታሰብ ለከባድ አደጋ መጋለጥ

አለሌን በጥማሬ፣ መንገድን በወሬ

- ባለኔን መቅጣት ተገቢ ነው መንገድ ደግሞ እያወሩ ከሌላ አይታወቅም

አለ መባ፣ ቤተክርስቲያን አትገባ

- ለሚወዱት ሰጦታ ገጸበረከት ማቅረብ የተሰመደ ነው

አለማረፈ፣ እንተን ማንከርፈሬ

- ብቻዬን ብሔድ ይሻለኝ ነበር እንቅፋት ሆንክብኝ

አለማረፍ፣ የተርብ ቤት መቆሰቆስ

- ያለማረፍ እራሱን እችግር ላይ ይጥላል

አለማወቁ፣ በላሁ ተጨንቁ

- ያለማወቅ ችግር ውስጥ ይጥላል

አለማወቁ፣ ከዘመድ መራቁ

- ከዘመድ መራቁ ለችግር ዳረገኝ

አለሥራ አይበላ እንጂ፣ አለባል ቆጥ አይሠራ

- ሥራን ካልሠሩ ከየት አምጥተው ይመጣሉ

አስቃ ለራሱ አልበቃ

- አንዳንድ ራሱንም ማስተዳደር አይችልም

አለቃ ቢለቅ ለሻሰቃ፣ ምንዘር ቢለቅ ላስቃ

- ችግር ቢደርስብህ በቅርብ ላለ አለቃ አቤት ትላለህ

አለቃ የሌለው ሕዝብ፣ አውራ የሌለው ንብ

- መልካም መሪ የሌለው ሕዝብ ይበቃተናል

አስቃ የሰጠው፣ እጣሪ የሸጠው

- ለማጣራት የሚሸጥ ነጋዴ ገፋ እያደረገ በመሆኑ በብዛት ማግኘት ማለት ነው

አለቃ ያውቃል፣ ድሃ ይጠይቃል

- ምንም እንኳን የበቃች ቢጠይቅም የሚወበነው በበላይ እካል ነው

አስ በሰኝ ቀልቤን፣ ሞተ በሰኝ ከፈኔን

- በሕይወት እያሰሁ ምግቤን ከሞትኩም የምገነዘበትን ጨርቅ አዘጋጅልኝ

አለባለቤቱ፣ አይነድም እሳቱ

- ከባለቤቱ ያወቀ ቡዳ ነው

አስባል ሴት ወይዘሮ፣ አስማንገቻ ከበሮ

- ሚስት በባሏ፣ ባል በሚስቱ ይከበራል

አለባብሰው ቢያርሱ፣ ባረም ይመለሱ

- ቢከማች ዕዳው ባንቺ

አለብልሃት ገደል መግባት፣ አስ ጉልበት ውኃ መግባት

- እቅምን ፀውቆ መኖር ጥሩ ነው ያስበለዚያ ለእደጋ ያጋልጣል

እስት ስረገጠ ፍስጋ የለውም፣ ውኃ ለጠጣ ሽታ የለውም

- ያለምክንያት መልፋት አያስፈልግም

አለ ንጉሥ ሰላም፣ አለደመና ዝናብ

- ለሁሉም መነሻ ምክንያቶች ይኖሩታል

አለ ንጉሥ፣ ዘመድ፣ አለምባር ግንድ

- አንዳች ሥራ ለመሥራት የሥራ መሣሪያ ወሳኝ ነው

አለንጋ ለፈረስ፣ ጅራፍ ለሰነፍ

- ለማንኛውም ማነቃቂያ አስፈላጊ ነው

አለንጋ እስኪገዙ፣ በክርን ይተክዙ

- የሚፈለገው መሣሪያ እስኪገኝ ባለው መጠቀም

አለኝ ብሎ ከማፈር፣ የሰኝም ብሎ መድፈር

- ኋላ እውነቱ ሊገለጽ አጉል ውሸት አዋራጅ ነው

አለኝ እንጂ፣ ነበረኝ አይጠቅምም

- ስላስፈው ማውራት አይጠቅምም በለአሁኑ እንጂ

አስ አቁማዳ መጫኛ፣ እለ ከብት እረኛ

- የማትጠቀምበትን መሣሪያ ይዘህ ብትቀመጥ ምን ይረባሃል

አለ አቅማኛው እንዋጋ ብለው፣ ጀግኖችን እስገደሉ

- አቅምን አለማወቅ ትልቅ ጉዳት ያስከትላል

አስ አቡኑ ቄስ፣ አለዘውድ ንጉሥ

- እስፈላጊው መሣሪያ በሌለበት የሚፈለገውን ጉዳይ ማከናወን ያዳግታል

አስ አቡኑ ክህነት፣ አለ ንጉሥ ሹመት

- ስሁሉም ባሰቤትና የሚመስከተው ይኖረዋል

አለ እባት፣ ጎመን ባንት

- ሁሉ ሞልቶ ሁሉ ተርፎ የማይረባ ነገር መመኘት

አለ አቻ ጋብቻ፣ ቆይ ብቻ ቆይ ብቻ

- ያለ አቻ ጋብቻ ያስመግባባትን ይፈጥራል

አለ እንድ የላት ጥርስ፣ በዘነዘና ትነቀስ

- አንድ ፀጉር ያላት ልትሠራ ሌዳ ፀጉሯን ተነጭታ ተመለስቻለች

አለ እህል አቁማዳ ይሞላሉ፣ አስ ዘር ይቀራሉ

- የሌለውን በሌለበት ፍስጋ

አለ ካሉት አይርብም

- አጋር የሆነ ነገር ተስፋ ነው

አለወንድም ጋሻ፣ አለ ድግር እርሻ

- ወንድምና ወጥ ማስፈራሪያ ነው

አለዋንጫ አይስማት፣ አስ ቀንጠፋ አይሰባት

- አንድን ነገር ለመፈጸም መነሻ የሚሆን ነገር ያስፈልጋል

አለዋዛው ዋዛ፣ ማቄን ትቀጂያስሽ

- በማይመስል ሁኔታ ጥቅምንና መጠቀሚያህን እንዳታጣ

አለዋዛ ዋዛ፣ ቅቤም አይዋዛ

- ያሰበታው የሚደረግ ነገር እንደተፈለገው ሊሆን አይችልም

አለው አለውና፣ ሳይመታው ቀረ

- ሞከሮ ሞከሮ እንደተመኘው ሳይሆንስት መቅረት

አስ ዳኛ ሙግት፣ አስገመድ እክት

- አንድ መፍትሔ የሚስጥ ወሳኝ ያስፈልጋል

አለዳኛ አይካሉ፣ አለጥርስ አይነክሉ

- አንድን ተግባር ለመፈጸም ስዚያ ተግባር የሚሆን የሥራ መሣሪያ አስፈላጊ ይሆናል

አለ ድሃ ዘውድ፣ አለገበሬ ማዕድ

- ገበሬ ካረሰ ምግብ ከወዴት ይገኛል

አለ ጉልበት ሰኮና፣ አስራስ ጉተና

- ለአንድ ለሚፈለግ ነገር ዋና መኖሻ ነገር ያስፈልግሃል

አለጩላማ ፍረሃት፣ አለዘመድ ኩራት

- ለሁሉም መናሻ ምንከንያት ይኖረዋል
- አለፈ በዋዛ፣ ልብ ባልገዛ
- በልጅነቱ ባልጠቀምበት ያለፈው ነገር ይቆጩኛል
- አለፈቱ አይቆርሱ፣ አለረጁቱ አይወርሱ
- የአንድ ነገር መገኘት ወላጅነት ሲገለጽ
- እሱ ባሉ ዕዳ፣ አዎን ባሉ ሜዳ
- የለማኸውን እንደምታውቀው አድርገህ ብታውራ ችግር ሊገጥምህ ይችላል
- አሉ ያልተኛ፣ ሌት ተቀን አይተኛ
- ሐሜተኛ ለው ሲያማ ነው የሚውል
- አሉ ብለህ፣ ካላሉህ አትገኝ
- ያላሉህን አታውራ ችግር ውስጥ ትወድቃለህ
- አሉ ብሎ የተረታ፣ መሀል አገዳውን የተመታ
- በአሉ መከራከር ትርፍ ውርደት ነው
- አሉን ያህል፣ ነገር ማሉን ያህል ምስክር
- በአሉ ምላህ መመስከር ያስቸግራል
- እባህንም እምናለሁ፣ አህያዬንም አሥራለሁ
- ወተቷንም አልለቅ፣ ጥጃዬም አይከላ
- አላርፍ ያለች ጣት፣ አር ጠንቁሳ ትወጣለች
- የአህያ ቀበጥ ከጅብ ጡት ይጣባል
- አላሽከር በቅሉ፣ አለወንድም አምሲኛር
- ያለረዳት አንዳች ነገር መፈጸም አዳጋች ነው
- አለ አቁማዳ መሜኛ፣ አለከብት አረኛ
- በሌላ ሁኔታ ላይ መጨነቅ የሚገባ አይደለም
- አለአቅሙ፣ ጥሬ መቃሙ
- አለአቅም መንጠራራት
- አላባት ነገር፣ ዝንጀሮን ከባህር፣ ዓሣን ከገደል
- አንድን ነገር ያለቦታው ያለባህርፍ መጠበቅ አይገባም
- እላባት ቢዛቁን፣ ይላክን
- ያላግብብ የተጠቀሙበት ነገር መጠቀም ሳይሆን ማባከን ነው
- አላባት ጀሮ፣ በጡሜ
- ያላግብብ የፈጸሙት ተግባር ጎጂ ነው
- አላባት ጎመን ባንት
- ያልተለመደ ሁኔታ
- አላቻ ጋብቻ፣ ቆይብቻ ቆይ ብቻ
- እንዲያው ዛቻ ብቻ
- አላንኮበር ሾሳ፣ ሜዳ አይገኝም
- የምትፈልገውን ነገር የተወሰነ ቦታ እንጂ የትምቦታ አታገኘውም
- አላዋቂ ለባሽ፣ ልብላ አበላሽ
- ላያውቁ የሚሠሩት ሥራ ውጤቱ ጥሩ አይደለም
- አላዋቂ ላሚ፣ ገፍጥ ይለቀልቃል
- ሳያውቁ የሚሠሩት ሥራ ውጤቱ ጥሩ አይደለም

አላዋቂ አጉራሽ፣ አፍ ያበላሽ

- ሳያውቁ የሚሠሩት ሥራ ውጤቱ ጥሩ አይደለም
- አላዋቂ ካረደው፣ አዋቂ ያወራረደው
- አላዋቂ ከሠራው ሥራውን የሚያውቀው የሠራው ይሻላል
- አላውቅም፣ አስገድሎ አያውቅም
- የማታውቀውን አላውቅም ማለት ተገቢ ነው
- አላየናት፣ እንዲያው ገበያ ናት
- የማትረባ ናት
- አላጋጭ አልማጭ
- አላጋጭ ለነፍ ነው
- አላጋጭ ገበሬ፣ ይሞታል በቦኔ
- በነፍ ለው በቁም ነገር ላይ የለም
- አሌ ብሎ የተረታ፣ መሃል አገዳውን የተመታ
- በማያንሰራራ ሁኔታ ጉዳዩ ውድቅ የሆነበት
- አልሞትም ብሎ ሌዶ፣ ከማይቀሰርበት አገር ደረሰ
- ትሻልን ትጅ ትባስን አመጣሁ
- አልሞት፣ ባይ ተጋዳይ
- እራሱን ከአደጋ ለመከላከል የሚያደርገው ትግል
- አልበሜን፣ ግባ በለው
- ሁኔታውን ለላልሰማ እንዳዲሰ ይጠይቃል
- አልበሜ፣ የእናቱን ተገዝር ይበላል
- ያለዕውቀት የሚደረግ ነገር
- አልሸጡም፣ ዞር አሉ
- ያው ነው እንደቀድሞው ነው
- አልቀባም ብትል ትመሰክር
- ከሁለት አንዱን መምረጥ ይኖርብሃል
- አልቅትና ድሃ፣ ውኃ ለውኃ
- ድሃ ሁልጊዜ ከእጅ ወደእፍ ነው
- አልበላ አልጠጣ፣ ጎንደር ሌዶ ቀረ እንደወጣ
- እንዲያው ምንም ሳያገኝ ጉዳቱ ብቻ ተረፈው
- አልጋው ሲገኝ፣ ባሉ እይገኝ
- አህሉ ሲገኝ ወፍጮው ይደንዛል
- አልጠግብ ባይ፣ ሲተፋ ያድራል
- ለሰታም አንድ ያንቀው አንድ ይወድቀው
- አመሰጋኝ፣ አማላኝ
- ያመሰገኑ አስመሰለው መርገም
- አመንገራ ስታረጅ፣ አቃጣሪ ትሆናለች
- በአስተርጅናም ቢሆን መጥፎ ባህርይ አይለቅም
- አመንገራ ካሏት፣ ብትቆርብም አያምኗት
- መጥፎ ሥራውን ቢያሻሽልም የበሬቱ ሥራውን ለለሚታወቅ ማንም አያምነውም

አመካከት፣ ዝንጀሮን ተመልከት

- ሙያን ከሌሎች ይማሩታል
- አመድ በዱቄት ሢሥቅ፣ በነፋስ ልብ ውልቅ
 - አላስፈላጊ ንቀት
- አመድ በዱቄት ይሥቃል
 - የራሱን ሳያውቅ ስለሌላው ማውራት
- አመድ ባሰበት በሰመኡ ማለት፣ የተኛ ጋኔን መቀሰቀስ
 - የማይሆን ሥራ መሥራት ተገቢ አይደለም
- አመድ ያጠለቀው፣ ጉልቻ የላቀው
 - ፍጹም ድሃ የሆነ ሰው
- አመጣል ብላ፣ አላበጠች
 - የባሰ ችግር ላይ ወደቀች
- አመጸኛ ለሌህን፣ ከሰው ፊት አትዘዘው
 - ያዋርድሃልና ነው
- አሙኝ ብለህ፣ ካሙህ አትገኝ
 - በራሱ መንገድ ሒድ
- አማኑን ምታ ቢለው፣ ማሰቱን በየት አልፈ
 - የኋላ ኋላ የሚያመጣውን ጉዳት አስቀድመህ ዕወቅ
- አማትና ምራት፣ አሳት አራት፣ ሳይሰማሙ መሬት
 - አይሰማሙም
- አማቻችን አፈኛ፣ ቢመሰስ ወደኛ፣ ወይ እኛ እንሁን አሳረኛ
 - በቢህ አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ መቆየት ማስቸገሩ
- አማችና ቂጥ፣ ትርፍ ነው
 - ለአንተ ያሰኸው አንተ ነህ
- አማች የበላው፣ አሳት የበላው
 - እንደጠፋ ይቆጠራል
- አማጭ ለልማዱ፣ የበቅሎ ከዘድ፣ የሐር ገመድ አለኝ ይላል
 - አማጭ የሌለ ነገር እየተናገረ ለማቀራረብ ይሞክራል
- አማጭ ረማጭ
 - አማጭ ጥሩ ጥሩ ነው እያሰ አሳት ውስጥ ይከታል
- አምራሰሁ ብላ ተኩላ፣ ዐይኗን አጠፋች ቸኩላ
 - ሲያኔጡ ይመላሰጡ
- አምሣ ለሚ ላንድ ሰው ሸክሙ፣ ላምሣ ሰው ኔጡ ነው
 - አንድ ግንድ ለሺህ አይከብድም
- አምሣ ለማ፣ ጀሮ ገማ
 - ምስጢር ሲሆን አይቻልም
- አምሣ ዳቦ ከመላስ፣ አንዱን መግመጥ (መጉረስ)
 - የሚጠቅመውን መምረጥ
- አምባ ያለው ፈላሽ፣ ወንዝ የለው መላሽ
 - አንድ ነገር ወደፊት እንጂ ወደኋላ አይመለስም

አምቦ ወርዶ፣ ጭቃ አይንካኝ አይባልም

- በአንድ ነገር ውስጥ ገብተው ከደሙ ገጽሀ ነኝ አያሰብልም
- አምነው የሞገቱት አያሰረታ፣ ዝግ ብሰው የታጠቁት አይፈታ
 - ተማምነው ያደረጉት ነገር ያስተማምናል
- አምና ከላሞቹ፣ ዘንድሮ ከጥጆቹ
 - እያደር ቁልቁል
- አምና ለሚሟገት፣ ረጅ የሰው፣ ብቻውን ለሚርጥ ቀዳሚ የለው
 - በሚከራከርለት ጉዳይ ላይ አምነትና ማሰረጃ ያለው አይረታም
- አምና ይሟገቷል፣ እጠገቡበት ይሸምቷል
 - ሰው ደስ የሚለው ቦታ ላይ የሚፈልገውን ይፈጽማል
- አሞሌ ሲወፍር፣ አወንዝ አውርዳችሁ እጠቡኝ ይላል
 - ሙከት ሲሰባ ሾተል ይልላል
- አሞራ በበላ፣ ጥፍ ጥሬን በዱላ
 - ያጠፋውን ትተው ያላጠፋውን
- አሞራ በዛፍ፣ ውርርድ ባጫፍ
 - ሰው በሚወደው ስፍራ ላይ ይገኛል
- አሞራና ቅል ተጋቡ፣ አሞራው በረረ፣ ቅሉም ተሰበረ
 - አላቻ ጋብቻ ቆይ ብቻ ቆይ ብቻ
- አሞራን ሲበሉ፣ ስሙን ጅግራ ይሉ
 - አራሱን ማሞኘት
- አረመኔ በጭካኔ፣ ሙግት በውጣኔ
 - ሙግትን ከውጥኑ ማጠናከር ይገባል
- አረምና ጠላት፣ ሳይዘሩት ይበቅላል
 - ጠላትም ባላሰቡት ጊዜ ያጋጥማል
- አረምን መንቀል፣ ሥር ሳይሰድ ነው
 - ክፉን ነገር ማስወገድ ፈጥኖ ነው
- አረረም መረረም፣ ማኅበራን ከፈልኩ
 - ችግራን ተወጣሁ
- አረጉን ሲሰቡት፣ ዛፍ ይወዛወዛል
 - አንዱን ሲነኩት ሌላው ይነካካል
- አራምባና ቆቦ፣
 - የማይገናኝ ነገር
- አራስ የጂን፣ ድመት የልጅዋን
 - ሰው ባለ አቅሙ የሱ የሆነውን ይከላከላል
- አራት ቁና እጃ ቢጠፋት፣ ሁለት ቁና ሥንዴ ይዛ ከጠንቋይ ቤት
 - እዚያው ሞላ እዚያው ፈላ
- አርሶ ያልበላ፣ ሆነ ነሁላ
 - ሥራ የሌለው ፈዞ ይውላል
- አርሶ ያልጠገዙ፣ ነግዶ አይሆንለትም
 - እጁ ውስጥ ባለው ያልሆነለት ሩቅ ምኞት መመኘት እንዲያው ዘበት

እርባ ዓመት ከሆነው ጋር ምክር፣ ከሠላሳ ዓመት ልጅ ጋር መክት

- ሁሉም ነገር ከዕድሜ ጋር የሚሔድ ነው

እርጂ፣ ጥኑ ነው

- መርዶ ነጋሪ ጨከን ብሎ ነው

እርጌ መጥረጊያ፣ ቤት አያጠራም

- ባረጅ ዕቃ መጠቀም አያረካም

እርጌ ማሳ ያረሰ፣ ለአንጀራ ልጅ ያገረሰ

- ባረጅ ዕቃ መጠቀም የልብ አያደርስም

እርጌ ውሻ በከንቱ አይጮህም

- የሚጮህበት ምክንያት ይኖረዋል

አሰሩት ተበተኩት፣ በኋላ ፈቀት

- እውነትና ንጋት አያደር ነው

አሰተኛ ሲናገር ይታወቃል፣ በሶ ሲበሉት ያንቃል

- ከአነጋገሩ የነገሩን እውነትና ሐሰት ትሰያለህ

አሰት ቢናገሩት ውቃቢ ይርቃል

- ሐሰት መናገር ያዋርዳል

አሰትና እውነት፣ የቱ ይረታ ጧት

- የትኛው ቀድሞ ይረታል

አሰት አያድንም መራቆት፣ መልክ አያሳምርም

- የአንድ ሰው ውበቱ ከነልብሉ

አሰድ፣ ያየውን አይሰድ

- አባራሪ የሚያባርረውን ሰመያገብ ይጥራል

አሳማ በሰላ፣ ጎፍናኔ በዱላ

- አምራ በሰላ ጥፍ ጥሬ በዱላ

አሳሳች ከላይ፣ ሲሉ ከታች

- አሳሳች ሰው መሔጃው አይታወቅም

አሳይ ብላ፣ ታየሳት

- የሰው ገበና እወጣ ብላ የራሷ ገመና ታየሳት

አሳይቶ መሳሳት፣ የሰጭ ቅሌት

- ለመበጠት እሰባህ መከልከል ከንቱ ነገር ነው

አሳዳጊ ለበደለው፣ ፈትህን አትሰጠው

- አሰተዳደጉ ሰተበላሻ ልጅ ፈትህን እታሳየው

አሳዳጊ የበደለው፣ ለክፋት ያደለው

- አሰተዳደጉ ያላማረ በሕይወቱ እይባካለትም

አሳፋሪ ሉሌህን፣ እሰው ፈት አትላከው

- በለሚያዋርድህ ተጠንቀቀው

አሥር የሚመኝ፣ አንድም አያገኝ

- ብዙ የሚመኝ አንዱንም አያገኝ

አሥር ጊዜ ሰካ፣ አንድ ጊዜ ቁረጥ

- ከማድረግህ በፊት አሰብ

አሥራ ሁለት ሆኖ፣ አንድ ነብር ፈጃት

- ሕብረት ማጣት

አስቀድሞ ማመሰገን፣ ለሐሜት ያስቸግራል

- መጨረሻውን ሳታይ ቀድመህ አታመጠግን

አሰብ ሁለቴ፣ ከመናገር አንዴ

- ከመናገርህ በፊት ደጋግመህ አሰብ

አሰብ ያለው የመገዘዝ አይጥ፣ ምን ትበላሰች እያሰ፣ እንቅልፍ ያጣል

- በማያሰጨንቅህ ለምን ትጨነቃለህ

አሰተካክሎ ይቀዳል፣ ለእግዜር ብሎ ይፈርዳል

- ፍርድ የእግዚአብሔር ነው

አሰተውሎ ላየው፣ የሽምብራ አፍንጫ አለው

- በትኩረት ያየ ያላየውን ነገር ይገነዘባል

አሰቸጋሪ እንግዳ፣ ተዘቅዝቆ ይተኛል

- አሰቸጋሪ የሆነን ሰው ማሰተናገድ አይቻልም

አሰጨነቀኝ ገንፎ፣ ከራቴ ተርፎ

- አንዳንድ ነገሮች ወዲያው በትኩሉ እንጂ ከዋሉ ካደሩ አይመቹም

አሰፍቶ ከማረሰ፣ ከበላተኛው መቀነሰ(ከተቀላቢው ማሳነሰ)

- የሚበጀውን ከወዲሁ ማሰብ

አሽከሩን አይዳኝ፣ በገናውን አይቃኝ

- ማሰተዳደር አይችልበትም

አሽከር ባንደበቴ፣ ውሻ ሰኸራቴ ይታወቃል

- የመልካም አቀባበልን ሁኔታ ማወቅ

አሾክጃኪ፣ እነካኪ

- ነገር ከወዲያ ወዲህ የሚሉ ግጭትን ሰሰው መሃል ይፈጥራሉ

አቀማመጥ ያላወቀ፣ ከባልና ሚስት መካከል ይቀመጣል

- በባልና ሚስት መካከል መግባት ከንቱ ነው

አቀበት ያደክማል፣ እርሻ ያዳግማል

- ሥራ ስለአንድ ጊዜ ብቻ ተሠርቶ አያበቃም

አቀፈም አዘለም፣ ለባለቤቴ ያው ሸክም ነው

- በዚህም በዚያም ያው ድካሙ ድካም ነው

አቃቢ በተልባ በሰላች፣ ገበዙን ተጋረፈው

- መልክኛ ኮሶ ቢጠጣ ጭሰኛውን አስቀመጠው

አቃቢ ኮሶ ቢጠጡ፣ ገበዙን አሻራቸው

- የሚመሰክተው ሳለ ያልደከመው ውጤት እገኘ

አቅሙን አያውቅ፣ ቶሎ አይታረቅ

- ጉዳቱ እየከፋበት ይሔዳል

አበልጁ፣ አትድረስ ከደጂ

- ለሀይንና ለወዳጅ ትንሽ ይበቃዋል

አበቢላ፣ የመስከረም ጠላ

- ተወዳጅና ተናፈቂ

አበባ፣ እያገርህ ግባ

- ጊዜው እልፎብሃል

አበድረኝ አይማረኝ፣ ተዋሳኝ ግዝት ነኝ

- እየተሰማመጡ ማስፈራራት የተነሱበትን ጉዳይ ማበላሸት አበጀሁ ያላሰብኩት፣ ጆሮዬ ደነቆረ

- ጉዳት እየደረሰበት እያለ የጉዳቱን መጠን አለማጤን

እቡን ቁስ ናቸው ወይ? ቢሉት፣ ተርፏቸው ይናኛሉ አለ

- ከዚያ በላይ ሆነው ሌሎችን በብዛት ያፈራሉ

አቡካቶ፣ አሳብ

- የጠበቃ ሐሳብ

አቡጊዳ፣ የተማሪ ዕዳ

- ያንን ሰማወቅ ብዙ ችግር እለበት

አባ ላዩ ዳባ፣ ውሰጡ ደባ

- ውስጥ ውሰጡ ክፋት ነው

አባም ሰው ሆኑና፣ ፋኖ ገደላቸው

- አቅም እንደሌላቸው እየታወቀ ያጠቁናል ብለው ማጥቃት ባልተገባ ነበር

አባሪ፣ ተነባባሪ

- በአንድ ላይ ሆነው

አባ በሌሉበት፣ ተገዢ ተበላ

- የደክመው ቀርቶ ያልደከመው ተጠቀመ

አባ ቢዛሉ፣ እስከ ንፍሮ

- የትም ርቀው አይሔዱም

አባ ከበሉ፣ እመን አነሳቸው

- መተዛዘን ይገባል

አባቱ ሲላጩት፣ እናቱም ስታቅፈው

- በዚህም በዚያም ሲንከባከቡት

አባቱን ሳይመስል፣ የተወለደ ልጅ ጎረቤት ያሳማል

- አብረው ሲኖሩ መተማማት አይቀር

አባቱን እያውቅ፣ እናቱን ናፈቀ

- እጠገብ ያሰን ነገር ሳታደገኝ የሩቁን መናፈቅ

አባቱን የጠላ፣ የሰው አባት ይላደባል

- እንደራሱ እየመሰሰው

አባቱን ገድሎ ላማቱ ይነጭ፣ እማቱን ጋርዶ እናቱን ያሰፈጭ

- ሰውነጉ ርገራጌ የሌለው ሰሌላው የሚያሳየው ከአንገት በላይ ነው

አባቱ ያልበላውን ኑግ፣ ልጁ አማረው ቅባኑግ

- ያልታየ፣ ያልተሰማ እዲሰ ደራሽ ሐሳብ

አባቱ ዳኛ፣ ልጁ ቀማኛ

- አይቡ ዳኛ ቅቤው መልክኛ

አባቴ ትንሽ ነው፣ ብልቴ ትልቅ ነው የሚል የለም

- ሁሉም የራሱን አክብሮ ይኖራል

አባት ሲታማ፣ ልጅ አይሰማ

- ጆሮ ሰባለቤቱ ባዕድ ነው

አባት ሳሰ እጊጥ፣ ጀንበር ሳለ ፋጥ

- ጊዜህን አታጥፋ በአግባቡ ተጠቀምበት

አባት በነውሩ ይከሰሳል፣ ሰማይ በመብረቅ ይታረሳል፣ ውኃ በምንቸት ይጠበሳል

- ሁሉም እንደየባህሪውና እንደቦታው ይፈረድበታል

አባትና ጋሻ፣ ምስክር አያሻ

- መልካም አባት ለልጁ መመኪያ ነው

አባትና ጋሻ፣ በውጭ ያስታውቃል

- መልካም አባት ለልጁ መመኪያ ነው

አባትና ጋሻ፣ አይሸሸግም

- ፈት ለፈት ስለሚውሉ

አባት ከነሳው፣ ምግብ ያነሰው

- እባት የሌለው ልጅ መጥፎ ሥነምግባር ይኖረዋል

አባት የሌለው ልጅ፣ መገዢያ የሌለው ደጅ

- አባት የሌለው ልጅ መካር የሌለው ነው

አባት የያዘውን ልጅ ይወርሳል፣ እጅ የያዘውን አፍ ይጎርሳል

- ልጅ ከአባት የተላለፈለትን እንጂ ሌላ ውርስ ከወዴት ያገኛል

አባት ያበጀው ሰልጅ ይበጀው

- እባት ያቆየው ለልጅ ይበጀዋል

አባት ያጠፋው፣ ልጁን ያለፋው

- ያባት ዕዳ ሰልጅ ይተርፋል

አባት ጨርቁን በጎረብ፣ የልጅ ጥርስ አጠረሳ

- ድሃ እባት ለማጌጥ ሲፈልግ ሆዱን አስሮ ነው

አባ ከበሉ፣ ለምን አነሳቸው

- ቁስ ትንሽ ነገር አይወድም

አባያ ቢቀና፣ ቤት ያቀና

- የሥራ ልግመኛ ሁሉ ስሥራ ቢነሳ አገር ይቀና ነበር

አባያ፣ ከሰው ሁሉ ፊት ይተኛ

- ልግመኛ ቀድሞ ሰበብ ይፈልጋል

አባይ ለእለቱ፣ ደስ ማስኘቱ

- እብስት ለዕለት እንጂ ዘለቁታነት እይኖረውም

አባይ በቃሉ ያስታውቃል፣ በእጁ ሲበላ ይታነቃል

- ውሸታምን ከአነጋገሩ ታውቅበታሉህ

አባይ ነፍስ ገዳይ

- ውሸታም ሰውን ከሰው በወሬ ያጋድላል

አባይና ሰንቅ፣ እያደረ ይቀላል

- ውሸታም ሰው እያደረ እየተዋረደ ይሔዳል

አባይ ጠንቋይ፣ ቤት ያሰረታል

- የሆነ ያልሆነው እየተናገረ ቤተሰቡን ጥርጣሬ ውስጥ ይክታል

አብሉ መብላት፣ በእሳት

- ጥቅም መብላት ገጋንም ያሰገባል

አብረህ ብላ ቢሉት፣ ቆሞ አጉርሱኝ ይላል

- ጥቅሙን ፈላጊ

አብረው የተጠመቁ፣ አብረው ይፈቱ፣ አብረው የበሉ አብረው ይሞቱ

- አብረው የሠሩት ሥራ በአንድነት ያስጠይቃል

አብሮ መብላት ያናገራል

- አንዳንድ ሊያቀርቡት ወስን ያልፍና ያስቀይማል

አብሮ መኖር ያናገራል፣ አብሮ ማደግ ያሳደደል

- ብዙ ከመተዋወቅ መኖሩ ሊመጣ ይችላል ይሆናል

አብሮ የበላን ቅዱስ፣ የሐንስ አይሸረውም

- በፍቅር አብረው የኖሩት ኑሮ አይረላም

አብ ሲነካ ወልድ የነካ

- የአባት መደረግ ልጅን ያስቆሜል

አብሰሉ መብላት በእሳት

- የበሰሰ ነገር ሰበሽታ አይዳርግም

አብን ያየ፣ ወልድን ሆየ

- የአባትና ልጅ ተግባር ተመሳሳይ ነው

አብዘቶ ከማረሰ፣ ከተቀላቢ መቀነስ

- ኑሮን በዘዴ ምራው

አቦን አይጠምቅ፣ ወር አይጸድቅ የለም

- በአቦ የማይጠመቅ ጸድቃን አይደለም

አቦን አይጠምቅ፣ ፍልሰታን አይጥድ የለም

- አቦን ያልደገሰ ፋሲካን አያከብርም

አተር መዘራት፣ አቦ በብልሃት

- አንድ ነገር ለመሥራት ብልሃትና ዘዴ ያሰረዳል

አተር ቢጎድል፣ ሽንብራ ይበረክታል

- አንዱ በሚከፍለው መሥዋዕትነት ሌላው ይኖራል

አተርፍ ባይ አጉዳይ

- የበሰጠ አገኛሰሁ ብሉ የራሱን አስከፊራሹ ማጣት

አታላይ ሰጊዜው ያመልጣል፣ በኋላ ይሰምጣል

- ለጊዜው ያታልል አንጂ በኋላ መጋሰጡ አይቀርም

አታላይ ባለሟል፣ ባቴላ አሸቶ ያበላል

- አታላይ ማስመሰል ይችልበታል

አታላይ እታች፣ ሲሱት አላይ

- የአታላይ ደብዛው አይገኝም

አታላይ፣ ጉድባ ዘላይ

- የማይሆነውን እንደሆነ አድርጎ የሚያቀርብ

አታማርጫው፣ አንዱን አምጫው

- መሰጠትሽ ላይቀር ጊዜ አትፍጂ

አታርፍ አትሠራ፣ አትጸም አትበላ

- ከሁሉት ያጣች

አታሰሰም፣ አትክልክላቸው

- አገም ጠቀም

አታበድር፣ እንዳትቸገር

- ራስህን ጠብቅ፣ ለሌላው ሰትል አንዳትጎዳ

አታበድር፣ ካበድርክም አታስቸግር

- አስቀድሞ ሁኔታዎችን መረዳት እንጂ ከሆነ ወዲያ ማማረር ተገቢ አይደለም

አታንቀላፋ ነትተህ ተኛ፣ ይህ ሁሉ መንገደኛ

- ምንጊዜም ሥራህን በንቃት አከናውን

አታወላውል፣ እንዳትቀር ከመሃል

- አታመንታ፣ ካመነታህ አንዱንም አትይዘውም

አታግባና፣ የሰው አጥር ዝሰል

- ትዳር መሥርት የሰው ሚስት ከምታማግጥ

አትማታ በበትር፣ ተከራከር ባጤ ሥር

- በሕግ ተጠቀም በጉልበት መጠቀም አያዋጣም

አትረፍ ያሰው በሬ፣ ቆዳው ከበሮ ይሆናል

- ላሣር የጸፈው ቢነግድ አያተርፈው

አትቁም ያሉት ለማኛ፣ ክሰጡት አንድ ነው

- ጊዜውን በመጠቀም ወደሌላ ቦታ ይሔዳልና

አትትረፈ ያላት ወፍ፣ በጥቅምት ትሞታለች

- እድሰ ቢስ ስው ስሚበላበት ጊዜ ይሞታል

አትናገረው፣ ምስህ ቅበረው

- የቃላት ልውውጥ ሳይሆን የሚበጀውን ሥራ ሥራ

አትኩራ ገብስ፣ ጎመን ባወጣው ነፍስ

- ሥራውን የሠራው ሰው እያሰ ያልሠራው ይኩራራል

አትክልት በውኃ ይሰመልማል፣ አህል ከፈጩት ይልማል

- አንድ ሥራ ምንም ያህል ቢከብድ ቆርጠው በሰልት ከሠሩት መከናወኑ አይቀርም

አትዋል ይዋሉብህ አትምከር ይምከሩብህ፣ እንዲያው ያወጣሃል ቅን ከሆነ ልብህ

- ተገፋ እንጂ አትግፋ

አትግደርደር፣ ጦምሽን እንዳታድሪ

- መግደርደር ጦም ያሳድራል

አትጥላኝ በወሬ፣ ሳይጣራ ነገራ

- ለማንኛውም መቻክል ተገቢ አይደለም

አትፍራ ጋብዘኝ፣ አትናገር ሸኘኝ

- ፍርጋትና ክፉ ንግግር ጠቃሚዎች አይደሉም
- አነሰ ሲሉት ተቀንሰ
- የአሁኑ ደባሰ
- አንዘለ ብዬ በትሉ ገዛሁ፣ ዐይነ ደጠፋ ብዬ መሪ አበጀሁ፣ ያላሰብሁት ጀርዬ ደነቆረ
- ያለቡበት ቀርቶ ያላሰቡበት ጉዳይ ያጋጥማል
- አነጋገሩ ባሕታዊ፣ አወሳሰዱ አንደነአባይ
- ለማመንም ላለማመንም የሚያስችግር
- አነጋገራችን፣ እንደ ጠባያችን
- የሰው ጸባይ ይለያያል
- አነጋገር ቢያምር፣ አሟሟት ይከፋል
- ለውን በአነጋገሩ ብቻ ማመን ያስቸግራል
- አነጋገር አያውቅ፣ ምርቃት ያበዛል
- አጉል ማደናገር
- አንቃ፣ ለራሱ አይበቃ
- አቅመ ቢሰ ነው
- አንቃ ላንቃ ቢደጋገፍ፣ ተያይዞ እንዘፍ
- ደካማ ለደካማ ቢረዳዳ ተያይዘው መውደቃቸው አይቀርም
- አንበሳ ላንበሳ፣ ቢያገሳ ምቱ ለኮላሳ
- ገሆኖች ቢታገሉ የሚጎዳው ሣሩ ነው
- አንበሳ ምን ይበላል፣ ተበድሮ፣ ምን ሲከፍል ማን ተናግር
- ካንበላ መንጋጋ ማን ያወጣል ሥጋ
- አንበሳ ለባሪ፣ አሞራ በራሪ
- በተፈጥሮ የተገኘ
- አንበሳ ሲያረጅ ኮሳላ፣ ምስጢር ሲያረጅ አፈላ
- እንዳማሩ አይሞቱም
- አንበሳ ሲያረጅ፣ የገንብ መጫወቻ ይሆናል
- ጉልበት ሲደክም ሁሉ ነገር ያስቸግራል
- አንበሳ ሳይገድሉ፣ ቆዳውን ያለማማሉ
- ላም ባልዋለበት ኩበት ለቀማ
- አንበሳ የለበረው፣ ለኸሩብ ይተርፈው
- አንድም ከደግ ተወለድ አንድም ከደግ ተጠጋ
- አንበጣፍ ፊንጣ፣ ሰንጠረዥና ገበታ
- ተመላሳይነት የሚታይባቸው
- አንተም ሌባ እኔም ሌባ፣ ምን ያጣላናል በሰው ገለባ
- በራሳችን ባልሆነ ነገር ለምን እንጨቃጨቃለን
- አንተም አራዳ እኔም አራዳ፣ ምን ያጣላናል በሰው በረንዳ
- በራሳችን ባልሆነ ነገር ለምን እንጨቃጨቃለን

አንተ ሰው ና ግንቡን ጣለው

- አለቸጋሪውን አልፈህ ወዲህ ና
- አንተ ቀውላላ፣ መኖህ ባቄላ
- ምግብህ ባቄላ አንተ ቀውላላ
- አንተን ብዬ፣ መጣሁ አንተን አጣሁ
- የተማመንኩበት ነገር ሳይሳካልኝ ቀረ
- አንተ አለበሃል፣ ሥላሴ ያውቁልሃል
- ሰው ያለባል ዓምላክ ይፈጽማል
- አንተ አብጀው፣ አስቤም አልፈጀው
- በምን አቅሜ አወጣዋለሁ
- አንተ ውለታ ቆጣሪ ቢለው፣ አንተ ውለታ አስቆጣሪ አለው
- አንተ እኔን ትላለህ እንጂ አንተ ከእኔ ትብላለህ
- አንተ ግፋኝ ከላይ፣ እኔ አወድቃለሁ ከሥጋ ላይ
- ድጋፍ ካገኘሁ የፈለኩትን ነገር አገኛለሁ
- አንቱ ትራገመው፣ አንቱ ትደረገሙ
- ተራጋሚ እራሱን ደርጋሚ
- አንቺማ ታቦኪያለሽ፣ ውሻ ይደፋብሻል
- አንቺ ትጥሪያለሽ ከሥርሽ ያለ ጠላት ያበላሽብሻል
- አንቺ ምን ቸገረሽ ሁለት አባት አለሽ፣ እንዲ ቢሞትብሽ በንዱ ትምያለሽ
- ሁለት ጉድጓድ ያላት አይጥ አትሞትም
- አንቺ ለትጎተጉቺ፣ አህያ ቀንድ ታወጣለች
- የሚነግሩሽን ሥራ ላይ ለማዋል ጊዜ ትፈጂያለሽ
- አንቺን ማመን፣ ጉም መዝገን
- አንቺን ማመን በፍጹም አይቻልም
- አንቺን ቢጠሉሽ አጥመዝምዘው ጣሉሽ፣ አለቻት ትጓን ለቁንጫ
- የራሷን አታውቅ በሰው ትሥቅ
- አንቺን ጣመሽ እንጂ እኛንሰ አስረጀን
- ለአንቺ የሆነው ለእኛ አልጠቀመንም
- አንቺ ከምር አለሁ ብለሻል፣ ተበልተሽ አልቀሻል
- ጸጉራም ውሻ አለ ሲሉት ይሞታል
- አንቺው ሲላይ የተጫነሽው ሲላይ፣ አለ ኸሩብ
- በዳቦ ላይ ሙልሙል
- አንቺው ታመጭው፣ አንቺው ታሮጭው
- አንቺው ሐላብ አቅርበሽ አንቺው ሐሳቡን ትቃወሚያለሽ
- አንካሳ በልቡ፣ ኢየሩሳሌም አሳቡ
- ላም አለኝ በሰማይ ወተቷንም አላይ
- አንካሳን ማገም፣ ድጋጋይ መቆርጠም
- ለውጥ ሲያመጣ በማይችል ነገር ጊዜ ማጥፋት ጥሩ አይደለም
- አንካሳ ያለው ደብር፣ አህ ያለው ባሕር፣ ሳይበጠበጥ አያድር
- ነገረኛ ያለበት መንደር ሳይበጠበጥ አያድርም

አንደበቱ ሰውን ከመበደል፣ እጁ ሰውን ከመግደል

- ዘላቅም ሰውን እንደበደለ ይኖራል

አንደበቱ ከጸሎት፣ እጁ ከምጽዋት

- መልካም ሥራ

አንደኛው ልብ እብርድ፣ ሁለተኛው ልብ አንድድ፣ ሦስተኛው ነገር ቀስቅስ፣ አራተኛው ነራዴ ምዘዝ

- መልካሙን ማሳክ ሲወድ ከፋትን ግን አይቀበለውም

አንዱ ሊበላ፣ ሌላው ያንበጥባል

- ምንም ሳይተርፈው እንዲያው ያሽቃብጣል

አንዱ ልብ መካሪ፣ አንዱ ቃል ተናጋሪ

- እርስ በርስ የሚሰማሙ

አንዱ ሲሻር፣ አንዱ ይሾማል

- የአንዱ ጋዘን ለሌላው ደስታው ነው

አንዱ ሲናገር ያፈዝ፣ አንዱ ሲናገር ያደነግዝ

- የትኛው ይሆን እውነተኛው

አንዱ ባንዱ ሲሥቅ፣ ጀጋኛ ጥልቅ

- የፋክክር ቤት ሳይዘጋ ያድራል

አንዱን ሳይዘው፣ ደረሰ ጊዜው

- የታዘዘውን ሥራ ምኑንም ሳይጀምር ደረሰበት

አንዱን ጥላ፣ አንዱን እንጠልጥላ

- ያንንም ያንንም መነካካት

አንዳንድ ጊዜም፣ በዋልድባም ይዘፈናል

- ዛሬ እንኳ እንደፈለገን እንሁን

አንዴ ያበደረ፣ ሁሌ ተከበረ

- በችግር ጊዜ የሚደርስ ሰው የተከበረ ነው

አንድ ሁለት ተሞግሎ

- ተሰዳደቡ

አንድ ለዘጠኝ፣ እንዲያውም ሰጠኝ

- በችግር ጊዜ ትንሽ ነገር ካገኘህ ተመሰገን ማለት ይገባል

አንድ ሌሌ፣ ለሁለት ጌታ አይገዛም

- በአንድ ጊዜ ለሁለት ሰው መሥራት አይቻልም

አንድ ማጭድ ወደቀ

- አንድ ችግር ተቃሰለ

አንድም ምረጥ፣ አንድም ቁረጥ

- ከሁለት ባንዱ ጽና

አንድ ምስክር እያሰደነግጥ፣ አንድ ዐይን እያበረግጥ

- ያልተሟላ ምስክር ተቀብይነት የለውም

አንድ ሰኔ የተከለው፣ ካመት ዓመት አተረፈው

- በአንድ ወቅት የተሠራው ሥራ ጥሩ ትርፍ አበገኘለት

አንድ ሰኔ የጣሰው፣ ሦስት ሰኔ እያነሣውም

- አንዴ የተበላሸን ሥራ ለማስተካከል በጣም ያስቸግራል

አንድ ሲናገር ሁሉ ይሰማ፣ ሁሉ ሲናገር ማን ይሰማ

- የጨረባ ተገዢ፣ አለመደማመጥ የበዘበት

አንድ ሳይሉ፣ ሁለት አይሉ

- ቁጥር የሚጀምረው ከአንድ ነው

አንድ ቀን ቢሰቱ፣ ዓመት ይጸጸቱ

- ያንድ ቀን መዘዝ ያለአንድ ዓመት አይመዘዝ

አንድ ቅማል፣ ሉሪ ታሰፈታለች

- የናቁት ነገር ከፍተኛ፣ ችግር ያስከትላል

አንድ በሬ ሰብ፣ አንድ ሰው አበበ

- አንድ አይነድ፣ አንድ አይፈርድ

አንድ በቀል፣ እብሮ በቀል

- ብቸኛ ሆኖ የተወለደ ከሌሎች ጋር ያድጋል

አንድ ባይሞት፣ ሺ አይጎለት

- የአንድ ሰው መስዋዕትነት ለብዙ ሰው ደስታ ይሆናል

አንድነት፣ ያገባል ገነት

- ሕብረት ለሁሉም ደስታና ሐሴትን ያመጣል

አንድ ዓመት በወዝ፣ አንድ ዓመት በደሞዝ

- በምንዳና ያለምንዳ ማገልገል

አንድ ዓመት እንዳይማሩ፣ ዕድሜ ልክ ይደንቁሩ

- ጥቂት መሥዋዕትነት ሳይከፍሉ በመቅረት ዘለዓለም መጸጸት

አንድ ዓመት ከርተት፣ አንድ ዓመት ሸርተት

- ጊዜን እንደሁኔታው ያሳልፋታል

አንድ ዓመት ወር፣ አንድ ድንጋይ ጠጠር አይሆንም

- የማይሆነው ሳይሆን አጉል ድካም

አንድ አይነድ፣ አንድ አይፈርድ

- አንድ ዕንጨት ይጨሳል እንጂ ነዶ ጉዳይ አይሞላም

አንድ ዐይና ሰው፣ ባፈር አይጫወትም

- ጉዳቱን ከመጀመሪያው ዐውቆ መጠንቀቅ እለበት

አንድ እግረኛ ያወራውን፣ አንድ ሺህ ፈረሰኛ አይመልሰውም

- ወሬ አንዴ ከተሰራጨ ለማስተካከል ያስቸግራል

አንድ ወሬኛ፣ አገር ይፈታል

- አንድ ወሬኛ ብዙ ሰው ያደናግራል

አንድ ወናፍ፣ ሁለት አፍ

- በተናገረው የማይረጋ

አንድ የሌላት፣ ሁለት አማራት

- ትሰብሰው የላት ትከናከበው አማራት

አንድ ያላት፣ እንቅልፍ የላት

- ለዚያችው ትጨነቃለች

አንድ ግንድ ለሺ፣ አይከብድም

- ሃምሳ ሎሚ ለአንድ ሰው ሸክም ነው፣ ለሃምሳ ሰው ግን ጌጡ ነው

አንድ ጣት፣ ቁንጫ አይገልም

- አንድ በሬ ሰባ፣ አንድ ለው አለቦ

አንድ ጣት በቆማጣ ቤት ብርቅ ነው

- በዕውር ቤት አንድ ዐይና ብርቅ ነው

አንገት ለምን ተሠራ፣ ዞር ለማየት

- አዙሮ ለማየት ለማገናዘብ

አንገቷን ደግፈው ቢያዘፍኗት፣ ያለች መለላት

- ያልሆነውን እንደሆነ መቁጠር

አንጋጣጭ፣ ዱላ ጠጭ

- የበላዩን ትዕዛዝ የሚጠባበቅ ሰው ክስና ወቀላ አያጣውም

አንጣሪያ ለአንጣሪያ፣ ቢደጋገፍ ተያይዞ ዘፍ

- አንቃ ላንቃ ቢደጋገፍ ተያይዞ ዘፍ

አኝከህ አኝከህ፣ ወደ ዘመድህ ዋጥ

- ከዘመድ ጋር የሠሩት ሥራ አያጋልጥም

አከፋፈል ለዕለት፣ አሰባሰብ ለጥንት

- ጥሪት ሀብት በብዙ ጊዜ በመሰብሰብ የሚገኝ ነው

አካሌቶን አይተህ፣ ጭብጠውን ቀማው

- አያያዙን አይተው ስንቁን ይቀሙታል

አካሌቶ አባበኛ፣ አኮራኮሩ ድንገተኛ

- በሁለቱም መንገድ አለቸጋሪ ነው

አካልና አምሳል

- ይመሳሰላሉ

አካልና ከብት፣ ሚስትና ቁርባት

- እነቢህ አሰራላጊዎች ናቸው

አካል የወለደው፣ ዘመድ የወደደው

- በሁሉም ዘንድ ተቀባይነትን ያገኘ

አክንባሉና ዕዳ፣ ተሸራርፎ ያልቃል

- ችግር ለጊዜው ነው እንጂ ቀስ በቀስ ያልፋል

አወሳሰድ ያለው፣ አከፋፈል አይቸግረው

- ለሚያተርፍ ነገር ክፍያ ለመስጠት አንቸገርም

አወይ ልጅ በማን አጅ፣ አለች ቆማጣ

- አንድን ነገር ምን ቢወዱት የሚገኝበት ሁኔታ ከሌለ አለቸጋሪ ነው

አወይ ብልሃት፣ ለንጉሥ መገዛት

- ሰላማዊ ነዋሪ ችግር አይገጥመውም

አዋጅ ቢያስነግሩ፣ ልዩ ነው ምክሩ

- ሕግን ክምክር ጋር አብሮ ይዞ መንገዝ ጠቃሚ ነው

አውሬ ክዋሻ፣ በሬ ከእርሻ

- ውሎአቸው ለየቅል ነው

አውሬ የሌለው ንብ፣ አለቃ የሌለው ሕዝብ

- ሕዝብ መልካም መሪ ይሻል

አውድማ እንደነፋስ፣ አገር እንደ ንጉሥ

- በጣም አሰራላጊዎች

አዎን ማለት መረታት፣ አለመመከት መመታት

- ለተነሳህበት! ዓላማ ቆርጠህ መታገል ይኖርብሃል

አዎን ባይ ዕዳ ከፋይ፣ አሌ ባይ ሞት ተቀባይ

- የማትቋቋመውን ጉዳይ አምነህ መቀበል ይኖርብሃል

አዎን ብለህ ተሚገት፣ ክጠገበበት ሸምት

- የሚሉህን እሺ እያልክ የሚጠቅምህን ውሰድ

አዎን ብሎ የተረታ፣ መሃል አገዳውን የተመታ

- አንዴ ከተረቱ ወዲያ መረፍረኛ አይኖርም

አዎን ያለች ምሳሌ፣ እናት የሌላት አራለ

- ደጋፊና መካሪ ማጣት ችግር ላይ ይጥሳል

አዎን ያለን አይሚገቱ፣ እሺ ያለን አይመቱ

- ያመነን ሰው ምንም አያደርጉት

አዘኑ ላይለቅህ፣ ድግሱ አይራቅህ /አያምልጥህ/

- ችግሩ ላይቀርልህ ሊኖር የሚችለው መልካሙ ነገር አያምልጥህ

አዘገገ ወጥ፣ ከእንጀራ ይተርፋል

- የሰው ልጅ መከራ እንጀራው ያልቅና ወጡ ይተርፍና

አዘዞ አንድም ተናዞ፣ አንድም ስንቅ ይዞ

- ለአንድ ዓላማ የተነሳ ሰው አሰራላጊውን ሁሉ መያዝ ይገባዋል

አዙሮ ሳየው፣ ብላም ነገር ነው

- መልካሙን ነገር ወደጠብ መተርጎም

አዛኝ ቅቤ፣ አንጓች

- አስመሳይ

አዛዩን ነካሽ

- በጣም አለቸጋሪ ባህርይ

- መጥፎ ባህርይ

አዝመራ በቁንጫ፣ ሰማይ በጡጫ

- የማይሆንና ተግባር ላይ ሊውል የማይችል

አዞ ሲውጥ ያለቅሳል

- የልቡን እየወራ የሚያስመስል

አየሁ ያለ ጣጣ ያመጣል፣ አሳየሁም ያለ ከጣጣ ያመልጣል

- እንዳንዴ እውነተኛ ሰው ችግር ላይ ይወድቃል

አያርም አራሽ፣ አያጥብ ለባሽ፣ አይረታ ከሳሽ

- ሁሉን በጅምር የሚተው፣ ዳር የማያደርስ

አያርስ አይነግድ፣ አይተች፣ አይፈርድ

- መሥራት የማይወድ ድንግርግሩ የወጣ

አያሰብ ቀበኛ፣ ተንኮሰኛ

- በተንኮል የተካነ ለሚሠራው ተንኮል አይጨነቅም

አያሰገሳ ኮሰ፣ የት ደርሶ

- የማይጠቅም ነገር አይፈለግም

አያተርፍ አይነግድ፣ አይተች አይፈርድ

- መሥራት የማይችል ድንግርግሩ የወጣ ሰው
- ሐሳብ የለሽ ግድየለሽ ሰው

አያውቅ ቢዳኝ፣ ከቤቱ ይናኝ

- እንዳንዱ ያለበትን ቦታ በመዘንጋት ቤቱ ያለ ይመስለዋል

አያውቅ እንደኛ፣ የሰግ እረኛ

- ሰው በዕውቀት ይሰጣል

አያድናበት ቤት፣ አያመሻሹበት

- ሰጊዜ መንገድ መግባት ይሻላል

አያድርስ የባል ቢስ፣ አያቅፍ አያንተርስ

- የተማመንኩበት ሰው ደንታ ቢሰ ሆነ

አያድን አገራ፣ ጎድን ያሰብር

- ፈጥኖ እርምጃ የማይወስድ ሰው አደጋ ይጋብዛል

አያድን ጋሻ፣ ቂጥ ያስወጋል

- እያስጥል ገራ ገራ፣ ጎን ያሰብራል

አያ ጅቦ፣ ሳታመኸኝ ብላኝ

- ምክንያት አታብዛ የምትፈልገውን ፈጽም

አያገባት ገብታ፣ አያወዛት ተቀብታ

- በማይሆንበት ቦታ የተገኘች

አዬ ሌላ፣ ወዬ ሌላ

- ጋዘንና ደስታ ለየቅል ናቸው

አዬና ወዬን፣ ምን አገናኘው

- በምንም አይገናኙም

አዬ ጉዴን አታበላሽ፣ ሰባስ ቀን ይሆናል

- በከንቱ የፈሰሰ እንባ ያሳገናል ስለንድ ዘመድ ጋዘን ይጠቅም ነበርና

አይሆንም እንጂ ከሆነማ፣ ከመጋዘ ይሻላል ጉልማ

- ቢኖርማ የተሻለ ነው

አይመረው አይተኩሰው፣ ውጦ ውጦ ጨረሰው

- ሁሉንም ችሎ ታግሶ የሚኖር ሰው

አይመጣምን ትተሽ፣ ይመጣልን በያዝሽ

- ይሆናል ብሎ መገመት አለብሽ

አይረቢትን፣ አረቧት

- የማትጠቅመውን ትጠቅማለች ብሰው አመጧት

አይሰጥ አዛኝ፣ ከነፍስ ገዳይ አንድ ነው

- ሲርበኝ ያላንረሰኝ የገደለኝ ያህል ነው

አይበላ የሰ፣ አይጠጣ ይባስ

- ጥቃቅን የሆኑ ነገሮች ሁሉ የታጠቡት

አይበላ ዳኛ፣ በሙግት /በእግት/ ይመረር

- የሚያዋዛ ነገር ስመጥፋቱ መማረር፣ ደረቅ በደረቅ በመሆኑ
- አይቡን ሲያዩ፣ እንቱን ጨለጡት
- የጅብ ችኩል ቀንድ ይነክባል

አይቡ ዳኛ፣ ቅቤው መልከኛ

- ጠላትህን ለማጥቃት እርስ በእርስ መተባበር ያስፈልጋል

አይብ ሲያድር፣ አጥንት ይሆናል

- ጥሩ ነገር ቶሎ ካልተጠቀሙበት ይበላሻል

አይብ ከአንቱ፣ ልጅ ከናቱ

- ሁሉ ነገር መቆየት የሚያምርበት ከመሰሉ ጋር ሲሆን

አይብ የጠላ፣ ጎመን የበላ

- ጠቃሚውን ያልፈለገ የማይጠቅመውን ቢፈልግ የባሰቤቱ ምርጫ ነው

አይተህ ቁረስ፣ ከጥርስህ እንዲደርስ

- አስተውሰህ ሥራ

አይተፋሽ ማር ነሽ፣ አይውጡሽ ምርቅ ነሽ

- ለመቀበልም ለመተውም የሚያስቸግር ጉዳይ

አይታ የማታውቀውን የሰው ጃኖ ለብሳ፣ ተመለሽ ቢሏት ወዴት ተመልሳ

- ታይቶ የማይታወቅ ጥሩ ነገር ያንጋል

አይታፈሩበት ቤት፣ ገላጋይ እይሁኑ

- ለማይሆንልህ ነገር አትምከረው

አይቶ እያውቅ፣ ዳቦ ፍሪዳው

- አይቶ የማያውቅ ሁሉ ብርቁ ነው

አይቶ አጣ ቤት፣ ጎመን የተቀቀሰ ዕለት ሲጨበጨብ ያድራል

- በቆማጣ ቤት እንዲት ጣት ብርቅ ናት

አይቶ ያጣ፣ ጠምዶ ፈታ

- ሀብታም የነበረ የከሰረ ሰው

አይችሉት ድንጋይ ቢሸከሙት፣ ከፍ ብሎ ደረት ይመታል፣ ዝቅ ብሎ እግር ይቆርጣል

- የማይችሉትን ሥራ እሠራሁ ብሎ መምከር ለጉዳት ይዳርጋል

አይችል ዳኛ፣ በቤቱ ይናኝ

- ሙግት የማይሆንለት ሰው በቤቱ ተሟጋች ይመስላል

አይነጋ መስጊት፣ እቋት አራቸ

- ሁሉ ነገር በዚያው የሚቀጥል መስጊት ነበር አይዋስ ቢዋሰኝ፣ ከባለ ዕዳው ባስኝ
- በስንት መከራ ዋስ ቢሆነኝ ክባስጋራዬ ባሰብኝ አይዋጋ ብላቴና፣ አይዘገብ ደመና
- የሚሆን ቢመስልም የማይሆን ነገር ያጋጥማል አይዋጥ አይተፋ መላው የጠፋ
- ለመቀበልም ለመተውም የሚያስቸግር ጉዳይ አይዞህ አይዞህ ማለት፣ ክመውደቅ ያድናል
- ማበረታታት የሰውን ሞራል ያድሳል አይዞህ ካሉት፣ ውኃ አይወስድም
- ማበረታታት የሰውን ሞራል ያድሳል አይጠቅም ጠላ፣ ባልና ሚስት ያጣላ
- የሚያልፍ ቀን የማያልፍ ስም ያበጣል አይጠቅም ጠላ፣ ክንረቤት ያጣላ
- የሚያልፍ ነገር የማያልፍ ስም ያስከትላል አይጥ ለሞቷ፣ የድመት አፍንጫ ታሸታለች
- አጉል መቅበጥ አደጋ ላይ ይጥላል አይጥ በበላ፣ ዳዋ ተመታ
- ያጠፋው እያስ ያላጠፋው ተመታ አይጥ በበላ፣ ዳዋን በዱላ
- ያጠፋው እያስ ያላጠፋው ተመታ አይጥ በድመት አፍንጫ ወርዶ፣ አህያ ታስሮ በስርዶ
- የአጥፊና ጠፊ በእንድ ቦታ መገናኘት አይጥ በጉድጓዱ፣ በው በዘመዱ
- መመኪያ የሚሆን ዘመድ ያስፈልጋል አይጥ ነሽ እዩት ከንፈራን፣ ወፍ ነሽ እዩት ጥርሴን
- የሌሰውን በሌሰበት ቦታ ፍለጋ አይጥና ዝሆን ቢዋደዱ፣ ዓሣ ወለዱ
- የወላጆችና የልጆች ባህርይ ሊለያይ ይችላል አይጥና ድመት ታገሉ፣ ማገኛቸው ጣሉ
- አጥፊና ጠፊ ታግስው አጥፊ መጣሉ አይቀሬ ነው አይጥና ፍልፈል፣ ሸክላና ገል
- ይመሳሰላሉ
- አይጥ ወልዳ ወልዳ፣ ጅራቷ ሲቀር ደርሶ ሲጥ
- ደክሞ ደክሞ መጨረሻውን ለማየት ትዕግሥት ማጣት አይጥ ጣረ ሞት ይዟት፣ ትጨውታለች ድመት
- የእንዱ ጋዘን ለእንዱ ጨዋታ ሆነ አይጽፍ ደብተራ፣ ክንፍ የሌለው አሞራ
- የተማሩትን ሥራ ላይ ካላዋሉ መማሩ ጥቅም የለውም

አይፈስ ውኃ፣ አይሰደድ ድሃ የሰም

- ድሃ ሁሌ እየተገከራተተ ነው የሚኖረው አደራ ቢሏቸው፣ ይብባሉ እሳቸው
- አደራ የማይጠብቅ ሰው አደራ በላ ነው አደራ፣ ጅብም አይበላ
- አደራ አይነካም
- አደራ ጥብቅ፣ በማይ ፋቅ
- አደራ ከባድ ኃላፊነት ነው አደባባይ፣ አይውል አባይ
- ዋሽ አደባባይ ከሰው መሃል አይውልም አደናግር፣ እንደነበር
- የነገር ግራ ማጋባት አደንገሬ፣ የእህል አውሬ
- አንዱ ከሌሎች ሰየት ብሎ ሲታይ አዲስ ወጠ ሠራ፣ ዝንጅብል ታበዛለች
- አዲስ ሠራተኞች ስመሥራት ይቸገራሉ እዳራሹ ተመላሽ፣ ቀበና ድንጋይ ላሽ
- መልካም ነገር እንደማታገኝ ከወዲሁ ተረዳው አዳኝ ውሻ፣ ጭገር ባፏ፣ በትር ትርፏ
- እርሱ እየሠራ የሚጠቀመው ሌላው አድሏዊ ዳኛ፣ አምጡ ይላል የደሮ ሻኛ
- የማይሆን ነገር ከአቅም በላይ የሆነ ነገር መጠየቅ አድል አልኩህ እንጂ፣ ጩልጥ አልኩህ
- ሰው ጥራ ቢሉት እራሱ መጣ አደረው ሲሰያዩ፣ ዓመል አባዩ
- የተስመደ ጠባይ ቢደብቁት አይደበቅ አገሩ ፋቅ፣ ስንቁ ደረቅ
- በጣም ከባድና አስቸጋሪ ሁኔታ አገራ ፋቅ፣ ጭብጠዬ ደረቅ
- በጣም ከባድና አስቸጋሪ ሁኔታ አገርህ ወዴት ነው? ማርያም ውኃ፣ እንግዲያው ዘመዴ ነን
- ከመጠያየቅ አንዳች ጠቃሚ ነገር ጠብ ይላል አገርህ ወዴት፣ ነገርህ እንዴት
- መምጫውን ካወቅህ ሁኔታውን ልትገምት ትችላለህ አገር ላጣ ሰጫን፣ ምግብ ላጣ ጎመን
- የጎመን ምግብ ጊዜን ያሳልፋል አገር ሲያረጅ፣ ጃርት ያፈራል
- ሰው ከሸመገለ ጸባይ ያወጣል አገር፣ ቀሚስ ናት
- ሀገር መከበሪያ ናት

አገር በጤና፣ ለማኝ በጭራ

- ሁሉ ነገር በአገር ያምራል

አገር ቢያብር፣ ለንጉሥ ያሰቸግር

- ሕዝብ አንዴ ካመጸ አሰቸጋሪ ነው

አገር ቢጠላህ፣ እልፈህ አልፈህ ታረቅ

- ከሁሉ አትራቅ

አገር አላት ይበሉኝ፣ ማኅደረ ማርያም ቅበሩኝ

- ከሰው እኩል ልሁን፣ ልስተካከል

አገር የሌለው ለጌታ አዳሪ፣ ማጭድ የሌለው፣ መስክ ሰፋሪ

- ያለአገር መከበር ያለመሣሪያ ተግባር አይኖርም

አገር የሌለው ለጌታ አዳሪ፣ ማጭድ የሌለው፣ ወራሪ

- ያለአንዳች መሣሪያ አንዳች ተግባር መፈጸም አይቻልም

አገር ያለምክር፣ ቤት ያለማገር

- ምክር የማይሰማ ለአደጋ ይጋሰጣል

አገር ያደረው፣ ዘንዶ የወደረው

- ክፉ ነገር ወጥሮ የያዘው ሰላም አያገኝም

አገር ጥሎ፣ ቁርበት ጠቅሎ

- ለኩብላ መነሳሳት

አገባሻሊሁ ያለ ላያገባሽ፣ ከባልሽ ሆድ አትባባሽ

- ሰዶ ከማሳደድ የያዙትን ማጥበቅ

አገኘሁ ብልሃት፣ አርገ መብላት

- ሠርቶ መብላት ጥሩ ነው

አገኝ ባይ፣ ልብ የለህም ወይ

- ለማግኘት የሚጥር ልቡ ትልቅ ነው

አጋም ተደግፎ፣ ይዋጋል አንባፎ

- በንብ ጊዜ ዝንብ ይናከባል

አጋሰሰ በጭነት፣ ወገብ በመቀነት

- ሁሉም ለየተግባሩ ይፈለጋል

አጋዘን ሲጠግብ፣ የነፍጠኛ ንጆ ይታከካል

- አጥል ጥጋብ ችግር ውስጥ ይጥላል

አጋጩው፣ አንድ ነጋዴ ጨው

- በለው

አግኝቶ ከመዋረድ፣ አጥቶ መኩራት

- ኩራት አራቱ

አንጎብሶ በላን፣ ተኝተህ ቀላውጠው

- ሁሉን ነገር አንድየአመጣጡ ተቀበለው

አንት ጠጥቶ የሰከረ፣ ካሣ በልቶ የከበረ የለም

- የተሻለ ሥራ መሥራት ጥረት ማድረግ ይበጃል

አጣሪ አንደለጋስ፣ ከመንገዱ ዳር ተቀምጣለች

- ሰው መሳይ በሸንጎ

አጤን መደብ፣ እቴጌን ገደብ

- ሁሉም ወሰንና ልክ ይኖረዋል

አጤን፣ ያሻል ቀላጤ

- የበላይ ትዕዛዝ የሚያስተላልፈው በደብዳቤ ነው

አጤ ከሞቱ፣ በማን ይሟገቱ

- ዳኛ ሲኖር ተሟገት ፣ ውኃ ሲጎድል ተሻገር

አጥልቆ የሚያርስ፣ ከበሮ የማይጨርስ

- ሥራውን በጥሩ ሁኔታ የሠራ ይከብራል

አጥልቆ የማያርስ፣ ጀምሮ የማይጨርስ

- ሥራውን በጥሩ ሁኔታ ያልሠራ አይጠቀምም

አጥር ቆስቋሽ ነገር፣ አመላላሽ አያድርግሽ

- ሰውን አታጋጩ

አጥር ጥብ፣ ቅጥር አፍርሶ

- የሰውን መብት መድረር

አጥባቂ፣ ደን፣ ጠባቂ

- የተመደበበትን ሥራ በአግባቡ የሚወጣ

አጥባቂ ፈረስ፣ ከገደል ያደርስ

- ያመኑት ፈረስ በደንደስ ወደ ችግር ያደርሳል

አጥብቀህ ጉረስ፣ ወደ ዘመዶችህ ተመለስ

- ወገንህን አስታውስ

አጥብቆ ያሰረ፣ ዘቅዝቆ ይሸከማል

- አስተማማኝ ነው

አጥብቆ ጠያቂ፣ የኖቱን ሞት ይረዳል

- አጥባቂ ፈረስ ከገደል ያደርስ

አጥፊና ጠሬ፣ ወኖፍ አኖሬ

- ቅርብ ለቅርብ

አጥፊው አልሚ፣ መስሎ ይታየዋል ለሰው

- አንዳንዴ መሳሳት ይኖራል

አጥፊቶ ይርቋል፣ አልምቶ ይሞቋል

- አጥፊ ሁልጊዜም ጥፋቱን ስለሚያውቅ ይርቃል

አጭላጊ፣ ሠራቂ

- አታላይ መውሰድ የመሰረቅ ያህል ነው

አጭር ባይኮራ፣ ረጅም ባይፈራ

- አጭር ሰው ዘዴኛ ነው

አጭር ባይኮራ፣ ነፋስ በወሰደው ነበር

- አራስን ዝቅ ማድረግ ያዋርዳል

አጭር አህያ፣ ሁል ጊዜ ውርንጭላ

- አጭር ሰው አንቱ ባይባል ያረጃል

አጮላቂ፣ ሠራቂ

- ተሠርቆ ሰውን ማየት ያው የሌብነት ያህል ነው

አፈ ምሳጭ፣ በደረቁ ይላጭ

- አፈቅቤ ልበጩቤ

አፈረች፣ ድብኝት አከለች

- ተሸማቀቀች

አፈ ቅቤ ልብ ይሰብር፣ አፈ ጩቤ አጥንት ይሰብር

- አታሳይ

አፈኛ ባፍ፣ ኃይለኛ በመዳፍ

- ሁሉም ባለው ሙያ

አፍ ቅቤ፣ ልቡ ጩቤ

- በአፋ ጥፍ መስሎ በልቡ ግን ተንኮለኛ ሰው ነው

አፍን የረቱ፣ አጁን የመቱ

- ማለመሰል

አፍን ጠቅሞ፣ ወርቁን ቅሞ

- በአፍ አየሰፈለፍ መጠቀም

አፍ ከኛ፣ ልቡ ከነኛ

- በአካል እንጂ በሐሳብ ከዚህ የለም

አፍ ከኛው፣ ልቡ ከወሬኛ

- መልካም መስሎ አያወራ የሚወራውን ወሬ ለሌላ ወሰዶ ይናገራል

አፍላ ያለውን ፈላ

- ያለደንቡ ያለሥርዓቱ የሆነ ነገር

አፍ ሲነድ ሆድ ይንደድ

- ሁሉም የተያያዘ ነው

አፍ ሲናገር፣ ልብ ይንቃል

- ሁኔታዎችን ከግምት ውስጥ በማለገባት

አፍ ሲናገር፣ አፍንጫ ያሽሚጥጣል

- አፍ ሲናገር ልጅ ይንቃል

አፍ ሲከዳ፣ ከሎሌ ይብላል

- ከአፍ ሲያመልጥ ራስ ሲመለጥ አያለታውቅም

አፍ ሲሞሽ፣ ሆድ ይታዘባል

- ሕሊና አውነትና ሐሰቱን ይገነዘባል

አፍ ሲያርፍ፣ ወዳጁን ያማል

- አላርፍ ያለች ጣት አር ጠንቁላ ትወጣለች

አፍ ሲያብል፣ ልብ ዳኛ ነው

- ሕሊና ምንጊዜም አውነትንና ሐሰቱን ያውቃል

አፍ ሲያድጥ ከዕዳ፣ አገር ሲያድጥ ከአንጋዳ

- ላያለቡት ተናገረው ችግሩ ውስጥ መግባት

አፍ ነገር፣ ዐይን አገር አያጣም

- ነገርን ካልረሱት ማየቱ አይቀርም

አፍና ቅብቅብ፣ ሁልጊዜ አይበላም

- ብልጠት ሁልጊዜ አያዋጣም

አፍና አጅ ዐይን የላቸው፣ ምንው አለመላላታቸው

- ዘመድ ከዘመዱ አህያ ካመዱ

አፍና አጅ፣ አጅና ፍንጅ

- ዘመድ ከዘመዱ

አፍንጫን ሲመቱት፣ ዐይን ያለቅላል

- አብ ሲነካ ወልድ ይነካ

አፍ አላፈ፣ ያስከትላል ጥሬ

- ያልሆነ ንግግር ችግር ላይ ይጥላል

አፍ አኩል፣ ጉልበት ስንኩል

- ወሬ እንጂ ሥራ ላይ የለም

አፍ ካልተናገሩበት፣ አዳሪ ነው

- ካለመናገር ደጃዝማችነት ይቀራል

አፍ የሚገርሰውን አጅ ይመጥነዋል

- የሚሆነውን ሰው ገምቶ ሥራ ላይ ያውላል

አፍ ያለው ያግባሽ

- በአፋ አዳሪ ሥራ የማያውቅ ያግባሽ

አፍ ያለው ጤፍ ይቆላል፣ ራሱ ተናገሮ ሰውን ያናግራል

- ሁሉም ነገር ይላካለታል

አፍ ያበዛ፣ ጥበቡ ዋዛ

- አፈኛ ሰው የሐሳብ ጥልቀት የለውም

አፍ ዳገት፣ አይፈራም

- መናገርና መሥራት ለየቅል

አፍጣኝና አቅጣኝ፣ አመዳሮው አንገናኝ

- ሆኑን ያመመው ሰው ወደ አዳሪ ሲሮጥ